

ཀྱུ་ནག་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་ཀྱུ་ལ་ཁབ་གྱི་ཏང་མིང་མཐོ་གཞི།

འགོ་ཁྲིད་མི་སྣའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བཅུས།

༢༠༡༩

བོད་གྱི་མིང་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

བྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཏང་མིང་ཁྲོམ་གཞི།

འགོ་ཁྲིད་མི་སྣའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས།

ཚུལ་ཁྲིག་པ། ལཱ་རྒྱུ་ལོ་བཟང་།

ཆོ་བསོད།

ཁྲིག་བཀོད་པ། ཆོ་བསོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

བདག་དབང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་མཁན། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

The Tibet Policy Institute
Gangchen Kyishong
C.T.A. Dharamshala 176215
Distt Kangra (H.P) INDIA
Tel: (0091+01892)222403
E-mail: tpj-editor@tibet.net
www.tibetpolicy.net

དཀར་ཆག

དང་པོ། མྱེད་བཞིན།

གཉིས་པ། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཏང་མིང་སྒྲོམ་གཞི།..... 6-21

གསུམ་པ། རྒྱ་ནག་ཆབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཁྱེད་ལྷན་མི་རྣམས་ལ་བཏུན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།..... 22-30

བཞི་པ། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་ལི་ཡོན་ཁོལ་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།..... 30-31

ལྔ་པ། རྒྱ་ནག་དབུས་དམག་དོན་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་གི་ཆོགས་གཙོ་གཞོན་པ་པན་ཀྲང་ལུང་དང་།

ཞུའེ་ཆི་ལེའང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།31-33

དྲུག་པ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཆོགས་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱེད་ཀྲང་

གཞོན་པ་(ཆོགས་གཞོན)༡༡ ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།..... 33-44

བདུན་པ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་སྲིད་ཁྱིམ་ཁང་གི་སྲིད་སྒྲོན་གཞོན་པ་ལིའུ་ཡན་ཏུང་དང་། དབང་དབྱང་། མ་ཁའེ་

བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན། 45-48

བརྒྱད་པ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་སྲིད་ཁྱིམ་ཁང་གི་རྒྱལ་དོན་ཁྱེད་ལྷན་ལྷ་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།..... 48-53

དགུ་པ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་མོལ་ཆོགས་འདུ་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་(ཆོགས་

གཞོན) ༡༡ ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།..... 53-75

བརྒྱ་པ། ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཡོན་ཀྲང་(ཁྲིམས་དཔོན་ཆེ་མོ)ཀྲའོ་ཆང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།..... 76

བརྒྱ་གཅིག་ ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་དབྱེད་ཁང་གི་ཞིབ་དབྱེད་དཔོན་ཆའོ་ཅན་མིང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།..... 77

אברהם

༣༡ བྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལྷ་ ༥ པར་ཨང་ཏཱ་ཅུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
གི་ཆོག་ལ་མི་ ༥༩ གྱི་ཆོག་ལ་འདྲ་དང་པོའི་རྩེས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དམར་
ཤོག་ཆོག་ལ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཕུས་མི་ཆོག་ལ་ཆེན་ཐེངས་བཙོ་
བརྒྱད་པ་བྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལྷ་ ༡༡ པར་པེ་ཅིང་དུ་འཆོག་སྐབས་རྒྱ་
ནག་རྒྱལ་ཡོངས་དམར་ཤོག་ཆོག་ལ་མི་བྱི་ ༡༥༡༡.༥ ཆབ་མཆོན་
འཕུས་མི་ ༡༡༥༠ ཡོད་པའི་ནང་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ ༥༥ ལས་
གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་(༩༩)ཀྱི་འཕུས་མི་ ༡༩༩ ལས་མེད་པ་དང་།
བཅིངས་གྲོལ་དམག་མི་དང་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་གི་འཕུས་མི་
༩༠༠ ཙམ་ཡོད་པ་འདིས་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ ༥༥ ལས་བཅིངས་
འགྲོལ་དམག་མི་གལ་ཆེར་འདིན་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཛད་
ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྱིམ་མུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་
ཆ་ཆེ་ཤོས་འདིན་མཁན་ད་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དམར་ཆོག་ལ་
དབུས་ཆབ་སྲིད་རྩས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཆོག་ལ་འཕུས་མི་བདུན་དང་།
ཆབ་སྲིད་རྩས་ཀྱི་ཆོག་ལ་འཕུས་མི་ ༡༥ ཆང་མ་རྒྱ་རིགས་བསྐོ་
གཞག་གིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྱིམ་མུན་རྒྱལ་ཁབ་འོག་ཡོད་
གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ ༥༥ ལ་སྤང་རྒྱུད་གི་རྣམ་པ་མཛད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་“རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་”བརྩམས་པ་ནས་ད་བར་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཆོགས་
 པ་འདི་ཉིད་མཐོ་ཙེ་རྩེད་ནས་ཞིས་ཅིན་མིང་བར་འགྱུར་ལྷོག་སྤྱི་
 ཆོགས་བརྒྱུད་པས་མཇུག་སེལ་ནི་ནི་རིང་ལུགས་དང་། མཐོ་ཙེ་
 རྩེད་གི་དགོངས་པ། རྩེད་ཞའོ་མིང་གི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས།
 མཆོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་གལ་ཆེན། ཆོན་རིག་དང་
 མཐུན་པའི་གོང་འཕེལ་ལྷ་བ་མཚུབ་ཁྲིད་དུ་བྱེད་ལུགས་ཀྱིས་ད་
 ཆ“ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆོགས་རིང་ལུགས་”ཡིན་ལུགས་
 ཀྲུང་“དབང་ཆ་གཅིག་སྤྱད་དང་། སྲིད་དབང་སྐེར་འཛིན་”རྒྱ་
 འཛིན་ཐོག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལྷ་ ༩ པར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
 དམངས་འཐུས་མི་ཆོགས་ཆེན་སྐབས་བརྩམས་གཞིས་པའི་འཐུས་མི་
 ༡༩༩༥ དང་། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་གོས་མོལ་
 ཆོགས་འདུ་སྐབས་བརྩམས་གཞིས་པའི་འཐུས་མི་ ༡༩༩༧ བཅས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཆེན་འཆོགས་ནས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་དང་། སྲིད་འཛིན་གཞོན་པ། སྲིད་སློན་དང་

སྲིད་ཐོན་གཞོན་པ་བཞི། མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་
 གཅོ། སྲིད་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་གཅོ། དམག་དོན་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་
 ཆོགས་གཅོ་དང་ཆོགས་གཞོན་གཉིས། ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་
 བྲིམས་ཁང་གི་བྲིམས་དཔོན་ཆེ་བ། ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་
 དཔྱད་ཁང་གི་ཞིབ་དཔྱད་དཔོན་ཆེ་བ་བཅས་ཆང་མ་རྒྱ་རིགས་ཤ་
 ལྷག་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་ཡས་ཀ་བྱེད་མྱོང་མཁན་དང་བོད་རྒྱ་
 བོ་མོལ་ནང་ཞུགས་མྱོང་མཁན་རྒྱ་རིགས་དཔོན་རིགས་མི་ཉུང་
 བ་ཞིག་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་དམར་ཤོག་ཆོགས་པ་དང་། དམངས་
 འཕུས། སྲིད་གཞུང་། སྲིད་གྲོས་བཅས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྣའི་གས་
 ལུ་བསྐོ་བཞག་བྱུང་བ། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་དམར་ཆོགས་དབུས་
 ཆབ་སྲིད་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་མི་ ༡༥ ཡི་ཁྲིད་ཀྱའོ་ཅིན་ལུང་དང་།
 རྒྱ་ཁུན་དུ། ཀྱའོ་ལེ་ཅི། ལི་ལུ་ཡན་རྒྱུང་བཅས་དང་། དབུས་
 དམར་ཆོགས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་མི་བདུན་ཁྲིད་རྒྱ་ཆིང་ལིན་ཡོད་པ་
 དང་། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་དམར་ཆོགས་སྐབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་
 ཀྱང་དབྱང་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལུ་ཡོན་ ༡༠༥ དང་རྗེས་སྡོན་ལུ་
 ཡོན་ ༡༢༡ བཅས་ལུ་ཡོན་ ༡༢༦ ཁྲིད་ལི་ལུ་ཡན་རྒྱུང་དང་། རྒྱ་
 ཆིང་ལིན། ལི་ལི་ཤོ་དབྱང་ཁྲོན་ཐང་། ཀྱང་ཆིང་ལི། ཁྲོན་ཆེན་
 ཤོ་རྒྱ་ཁུན་དུ། ཀྱའོ་ཅིན་ལུང་། དབྱང་ཅིན་ལྷན་སྐོགས་དང་།
 སྲིད་སྲོན་གཞོན་པ་བཞིའི་ཁྲིད་ལི་ལུ་ཡན་རྒྱུང་དང་། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་
 ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོགས་
 གཙོ་གཞོན་པ་མི་ ༡༩ ཁྲིད་དུ་ཁྲོན་ཁང་གི་དང་། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་
 ཡོངས་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་མོལ་ཆོགས་འདུ་སྐབས་བརྒྱ་
 གཉིས་པའི་ཆོགས་གཞོན་ ༡༩ ཁྲིད་ཀྱང་ཆིང་ལི་དང་། ལུ་
 རྒྱུང་། མ་ལེ་དུ། རྒྱ་ཆིན་ལིན་སྐོགས་ཡོད་པ་རེད།

ཟུ་དམར་གྱིས་བོད་དབང་བསྐྱར་རྗེས་ཚེ་ལ་གསུམ་བོད་
 གྱི་ས་ཆ་དུམ་བུར་བཅད་ནས་བོད་རང་སྐྱོར་ལྗོངས་ཟེར་བ་དང་།
 མཆོ་སྒོན་ཞིང་ཆེན་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་བོད་མདོ་སྐྱོད་སྤྱད་གྱི་ས་
 ཁུལ་ཀན་སྟོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོར་ཁུལ། ར་བ་ཆའང་བོད་རིགས་
 རང་སྐྱོར་ཁུལ། དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོར་ཁུལ། བདེ་
 ཆེན་བོད་རིགས་རང་སྐྱོར་ཁུལ། ཟླ་ལི་བོད་རིགས་རང་སྐྱོར་རྫོང་།
 དཔའ་རིས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོར་རྫོང་སོགས་ཀན་སུཅུ་དང་། སི་

ཁོན། ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་འོག་བཞག་ནས་བོད་མི་མང་པོར་
 ལྗོངས་རིམ་པའི་རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་དབང་ཅི་ཡང་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་
 དབང་མེད་པ་བཟོས་ཡོད། ༡༩༧༥ ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་
 བ་བཟོས་ནས་ད་བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བའི་དམར་ཤོག་
 བྱང་ཆེ(རྩ་ཅི)ཆང་མ་རྒྱ་རིགས་སོགས་ཡིན་པ་ལས་བོད་རིགས་
 གྱིས་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་དམར་ཤོག་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆེ(རྩ་ཅི)
 གོ་གནས་འཛིན་མཁན་བྱང་མེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་
 དམར་ཤོག་ཆོགས་པའི་དབུས་ཆབ་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་དང་

ཆབ་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས་འཕུས། ཅེ་བྱང་(རྩ་ཅི་ལྷན་)དམག་དོན་
 ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནང་བོད་རིགས་གཅིག་ཁྱེད་ད་བར་བསྐོ་བཞག་
 བྱས་པ་བྱུང་མེད།

ཡུང་གོ་ཡུང་ཁྲན་ཏང་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡུང་དབྱང་
 ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་དང་ད་ལྟ་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ལྷ་
 ཡོན་ནང་བོད་རིགས་ལྷ་ཡོན་གྱི་ཡུངས་འབོར་བསྐྱར་ན་གཤམ་
 གསལ་ལྟར་ ༩-༡ གི་བྱང་པར་ཐོག་ཞེ་དྲག་གི་ཁྱེད་བྱང་ཡོད།

ཡུང་གོ་ཡུང་ཁྲན་ཏང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཡུང་དབྱང་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་ནང་བོད་རིགས་ལྷ་ཡོན།

ཡང་།	དམར་ཤོག་ཆོགས་པ།	ལྷ་ཡོན།		རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་ཡོན།		མིང་།
		ཁྲན་བཟོམས།	བོད་རིགས།	ཁྲན་བཟོམས།	བོད་རིགས།	
༡	སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡུང་དབྱང་ལྷ་ཡོན་ ལྷན་ཁང་། ༢༠༠༢					མིང་།
		༡༩༤	༩	༡༥༤	༩	༡ རག་ཕྱིས། ༢ རྩོམ་ཆེ་རིང་། ༣ ལེགས་མཆོག
						༡ གུ་རུ་ཆེ་གོ ༢ རིན་ཆེན་རྒྱལ། ༣ བྱམས་པ་ཕུན་ཆོགས།
༢	སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡུང་དབྱང་ལྷ་ཡོན་ ལྷན་ཁང་། ༢༠༠༢	༢༠༤	༢	༡༤༢	༢	༡ བྱམས་པ་ཕུན་ཆོགས། ༢ ལེགས་མཆོག
						༡ བསྐྱར་མཁོ། ༢ རྩོམ་ཆེ་
༣	སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཡུང་དབྱང་ལྷ་ཡོན་ ལྷན་ཁང་། ༢༠༡༢	༢༠༥	༡	༡༢༡	༤	༡ བསྐྱར་མཁོ།
						༢ རྩོམ་ཆེ་རྒྱལ་མཆོན། ༣ ལི་ཁྲང་མིང་། ༤ མགོན་པོ་བཟུ་ཤིས།

ཀླུ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཕུས་མི་
 ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་འཕུས་མིའི་ཁྲོད་བོད་རིགས་
 རེད་ཟེར་བ་མི་ ༡༥ ཡོད་པ་དང་། ད་ཆ་ཀླུ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་
 པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཕུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་
 འཕུས་མི་ ༡༡༥༠ ཡི་ཁྲོད་བོད་རིགས་རེད་ཟེར་བ་མི་ ༡༠ ཙམ་
 ལས་མེད་པ་རེད། གོང་གསལ་ཀླུ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
 འགོ་ཁྲིད་དང་འཕུས་མི་ཆང་མ་ཀླུ་ནག་དམར་ཤོག་གི་ཚོགས་
 མི(༥༨མི)ཡིན་དགོས།

“རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁབ་ཁང”ནི་ཀླུ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
 མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཀའ་ཤག(Cabinet)ཚུལ་ཡིན་པ་ལྟར་སྲིད་
 གྲོལ་གཅིག་འོག་སྲིད་གྲོལ་གཞོན་པ་བཞི་དང་། “རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་
 ཁབ་ཁང་གི་རྒྱལ་དོན་ལུ་ཡོན”(State Councilor)ལྷན་སྲོན་ཆེན་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྲོན་ཆེན་ཁག་བཅས་ཡོད་པ་ལྟར་བྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་
 ༡ པར་བསྐོ་གཞག་བྱས་པའི་ནང་བོད་རིགས་གཅིག་ཀྱང་བསྐོ་
 གཞག་བྱུང་མེད།

ཀླུ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་སྐབས་
 བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་རིགས་དང་། ཚོགས་གཞོན་ ༡༡
 ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཀླུ་རིགས་ ༡༡ དང་། ལུ་གུར་རིགས་ ༡༡ བོད་རིགས་
 གཅིག་ཡོད་པ་བྱམས་པ་ཐུན་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་གཞོན་
 ༡༡ ལས་བརྒྱུད་དམར་ཤོག་གི་ཚོགས་མི་ཡིན་འདུག་སྐབས་བཅུ་
 གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་
 མི་ ༡༤༡ གི་ཁྲོད་དུ་པར་འཕྲིན་ལས་དང་། འཇམ་དབྱངས་སློ་
 བཟང་འཛིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་ཚས་ཀྱི་ཉི་མ་བཅས་བོད་རིགས་
 གཉིས་ཡོད་འདུག།

ཀླུ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་མོལ་
 ཚོགས་འདུ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཀླུ་རིགས་དང་
 ཚོགས་གཞོན་ ༡༡ ལས་མི་ ༡༡ དམར་ཤོག་གི་ཚོགས་མིའི་གས་
 ཡིན་འདུག་ འཕགས་པ་ལྷ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཚོགས་གཞོན་
 གས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཀླུ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་
 གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་
 འཕུས་ ༡༩༩ ཡི་ཁྲོད་དུ་ཀླུ་གཞུང་གིས་བཟོས་པའི་པཎ་ཆེན་རྒྱལ་
 མཆན་ནོར་བུ་དང་། སྤྱབ་ཁང་ཐུབ་བསྟན་མཁས་གྲུབ། བསམ་

སྤངས་དོན་མཁོ་བཤེས་ཆེན་ཆོས་སྒྲོན། སྤེ་བ་ཆང་བཅས་ཡོད་
 པ་རེད།

མི་འབོར་དུང་ཕུར་ ༡༩ ལྷག་ཡོད་པའི་ཀླུ་ནག་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཚོགས་མི་ཁྲི་ ༡༥༡༡.༥
 ཅན་གྱི་ཀླུ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ཟིན་ཡོད་པ་དང་། དེའང་
 སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་དང་དབང་ཆ་གཅིག་སྟུང་ལ་བརྟེན།
 ཀླུ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་། མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས།
 ཆབ་སྲིད་གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུ་བཅས་ཀྱི་འཕུས་མི་རྣམས་ཀྱི་
 ལྷག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་གོང་རིམ་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་དམིགས་
 བཅུགས་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་དམར་ཚོགས་དང་།
 དམངས་འཕུས། སྲིད་གྲོས་བཅས་ཀྱི་འཕུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་
 མང་གཙོ་བོར་འཛིན་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་ཀླུ་ནག་དམར་ཤོག་གི་གོང་
 རིམ་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དང་། གོང་རིམ་ནས་
 གང་བཤད་རྗེས་འབྲངས་ཀྱིས་ལག་པ་རྒྱུད་རྒྱ་ཙམ་ལས་མི་མང་
 གི་བསམ་འདུན་ཆབ་མཆོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཆགས་
 ཡོད།

བྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་པེ་ཅིང་དུ་ཀླུ་ནག་
 དམར་ཤོག་གི་མང་ཚོགས་ལམ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་། ལག་
 ལེན་བྱེད་སློབ་ལས་དོན་ཚོགས་འདུར་ཞིས་ཅིན་ཕིང་གིས་“ཏང་
 ལྷང་མང་ཚོགས་དང་བྲལ་བའི་སྣང་ཚུལ་མང་པོ་གནས་པ་
 རྟེ། བྱི་ཚུལ་རིང་ལུགས་དང་། དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས། སྲིད་
 འདོད་རིང་ལུགས། བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་“སྲིད་ཚུལ་
 བཞི”གཅིག་སྟུང་ཐོག་མངོན་བཞིན་ཡོད་པ་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་
 མཐོང་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས”ཞེས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ॥

Party & Administration Structure of People's Republic of China

4

1. གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཚུས་གྱི་ལྷན་ཁག་ ༢༥ ⁽²⁾ Members of the Political Bureau 25

ཞི་ཅིན་ཕིང་།
 Xi Jinping

མ་ཁའེ།
 Makai

ལིུ་ཡུན་ཟླ།
 Liu Yunshan

སུན་ཟུན་ལན།
 Sun Chunlan

ལི་ཡོན་ལྷོ།
 Li Yuanchao

ལིུ་ཡན་རྩང་།
 Liu Yandong

སུན་ཤེང་ཚའེ།
 Sun Zhengcai

དབང་དབྱང་།
 Wang Yang

མང་ཁི་ཟླ།
 Wang Qishan

ལིུ་ཁི་པའོ།
 Liu Qibao

ལི་ཁེ་ཁང་།
 Li Keqiang

གང་ཟུན་ཞན།
 Zhang Chunxian

མང་ཁུའུ་ཉིང་།
 Wang Huning

ལུས་ཁི་ལེའང་།
 Xu Qiliang

ལི་ཅན་གོ།
 Li Jianguo

གང་ཀའོ་ལི།
 Zhang Gaoli

གང་དེ་ཅང་།
 Zhang Dejiang

ཁུའུ་ཟུན་ཟླ།
 Hu Chunhua

ཏན་ཤེང་།
 Han Zheng

རྩན་ཁང་ལུང་།
 Fan Changlong

ཡུས་ཤེང་ཟེང་།
 Yu Zhengsheng

མོང་ཅན་ཁྱུཟུ།
 Meng Jianzhu

ལི་ཟན་ཟུཟུ།
 Li Zhanshu

གའོ་ལེ་ཅི།
 Zhao Leji

གུའོ་ཅིན་ལུང་།
 Guo Jinlong

གོང་གསལ་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་ཟུ་ཡོན་ ༡༥ ཡོད་པ་
 ཚང་མ་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ་ལས་མི་རིགས་གཞན་མེད། ཟུ་ཡོན་ ༡༥
 ཡི་ཁྲིད་བྱུང་མེད་གཞིས་ཚུད་ཡོད།

ཟུ་ཡོན་ ༡༥ ཡི་ཁྲིད་དུ།

ཀྲའོ་ཅིན་ལུང་ ༡༩༩༩ ན་མ་ ༡༠༠༩ བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
 ཟེར་བར་ལས་ཀ་བྱེད་ཁྲིད་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ ༡༠༠༠ ན་མ་
 ༡༠༠༩ བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བའི་དམར་ཤོག་དྲུང་ཆེ་
 དང་། དེའི་སྡོན་བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༠ ན་མ་ ༡༩༩༩ བར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་
 དུ་ལས་ཀ་བྱས་ཡོད་འདུག

རུ་ཁྲུ་ལྷ་ ༡༩༩༡ ན་མ་ ༡༠༠༤ བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་
 བར་ལས་ཀ་བྱེད་ཁྲིད་ཡོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་ ༡༠༠༥ ན་མ་ ༡༠༠༤
 བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བར་དམར་ཤོག་གི་དྲུང་གཞོན་

བྱས། ད་ལྟ་ལོ་ ༤༠ ཅམ་ཡིན་པའི་རུ་ཁྲུ་ལྷ་ལྷ་མ་འོངས་པར་ད་
 དྲུང་ལས་གནས་མཐོ་པོའི་ཐོག་སླེབས་སྲིད་པའི་སྡོན་དཔག་བྱེད་
 གྱི་ཡོད།

ཀྲའོ་ལེ་ཅི་ ༡༩༩༩ ན་མ་ ༡༠༠༩ བར་མཚོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་དུ་ལས་
 ཀ་བྱེད་ཁྲིད་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ ༡༠༠༩ ན་མ་ ༡༠༠༩ བར་མཚོ་
 སྡོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་དམར་ཤོག་དྲུང་ཆེ་བྱས་ཡོད་འདུག

ལི་ཁུ་ཡན་རྒྱུང་ ༡༩༩༡ ན་མ་ ༡༠༠༩ རྒྱ་ནག་དབུས་འཐབ་ཕྱོགས་
 གཅིག་གྲུར་ཕུལ་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་ཁྲིད་བ་དང་། གཙོ་བོ་ ༡༠༠༡
 ན་མ་ ༡༠༠༩ བར་དབུས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུར་གྱི་འགན་
 འཛིན་བྱས་ཡོད།

གྲུང་དབྱང་རུ་ཁྲུ་ཅི་ཁྲུ་ཡི་རུ་ཁྲུ་ཅི་⁽³⁾

Members of the Secretariat of the CPC Central Committee

ལི་ཁུ་ཡན་རྒྱུ།

Liu Yunshan

དུ་ཁྲིང་ལིན།

Du Qinglin

ལི་ཁུ་ཆི་པའོ།

Liu Qibao

ཀྲའོ་རྒྱང་གྲུ།

Zhao Hongzhu

ཀྲའོ་ལེ་ཅི།

Zhao Leji

དབྱང་ཅིང་།

Yang Jing

ལི་ཀན་རུ།

Li Zhanshu

གོང་གསལ་གྲུང་དབྱང་རུ་ཁྲུ་ཅི་ཁྲུ་ཡི་རུ་ཁྲུ་ཅི་ ༥ ན་མ་དུག་རྒྱ་རིགས་དང་གཅིག་སོག་པོ་(དབྱང་ཅིང་)རིགས་རེད་འདུག བྱང་
 མེད་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག

རུ་ཁྲུ་ཆིང་ལིང་ ༡༠༠༩ ན་མ་ ༡༠༡༡ བར་རྒྱ་ནག་དབུས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུར་གྱི་འགན་འཛིན་བྱས་ཡོད།

གྲང་གོ་གྲང་ཁན་ཉང་སྐབས་བཙུང་བའི་གྲང་དབྱང་ཨུ་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ལྷན་ ༡༠༥ ⁽⁴⁾

Members of the 18th CPC Central Committee

རྒྱ་རིགས་ ༡༧༥

སོག་རིགས་ ༩

ཤོང་རིགས་ ༡

རྩེ་རིགས་ ༡

མན་རྩ་རིགས་ ༡

ཁྲའོ་ཞན་རིགས་ ༡

མེའོ་རིགས་ ༡

ཡུ་གུར་རིགས་ ༡

བོད་རིགས་ ༡

པད་མ་འཕྲིན་ལས།

གོང་གསལ་ཨུ་ལྷན་ ༡༠༥ ཡི་ཁྲོད་བྱད་མེད་ ༡༠ ཡོད་པ་དང་།
ལིཊུ་ཡན་རྒྱུད་། རྩུ་ཆིང་ལིན་བོད་རྒྱ་ཞི་མོ་ལ་དང་འབྲེལ་
ཆགས་དང་། ལི་ལི་གོ་དབྱང་ཁོན་ཐང་། གྲང་ཆིང་ལི། ཁྲོན་ཆོན་
གོ་རྩུ་ཁྲུན་གྱི་དབྱང་ཅིན་ཉན། གྲའོ་ཅིན་ལུང་སོགས་བོད་རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བར་ལས་ཀྱི་བྱེད་ཐོང་བ་དང་བྱེད་བཞིན་པ་འང་
ཚུད་ཡོད།

གྲང་གོ་གྲང་ཁན་ཉང་སྐབས་བཙུང་བའི་གྲང་དབྱང་ཨུ་ལྷན་ཁང་གི་རྗེས་སྟོན་ཨུ་ལྷན་ ༡༡༡ ⁽⁵⁾

Alternative Members of the 18th CPC Central Committee

༡. རྒྱ་རིགས་ ༡༩༩

༢. རྩེ་རིགས་ ༩

༣. ཤོང་རིགས་ ༩

༤. པའེ་རིགས་ ༩

༥. ལི་རིགས་ ༩

༦. ཐུཊུ་ཅ་རིགས་ ༩

༧. མེའོ་རིགས་ ༡

༨. ཁྲའོ་ཞན་རིགས་ ༡

༩. མན་རྩ་རིགས་ ༡

༡༠. ཡའོ་རིགས་ ༡

༡༡. ཐུ་དབྱི་རིགས་ ༡

༡༢. དབྱིས་རིགས་ ༡

༡༣. ཡུ་གུར་རིགས་ ༡

༡༤. ཉང་སྐག་རིགས་ ༡

༡༥. རྩེ་རིགས་ ༡

༡༦. རྩེ་རིགས་ ༡

༡༧. སོག་རིགས་ ༡

༡༨. བོད་རིགས་ ༩

བསྟན་ཁོ།

ཁྱོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན།

མགོན་པོ་བཟུ་ཞིས།

ལི་ཁྲང་ཕིང་།

གོང་གསལ་རྗེས་སྟོན་ཨུ་ལྷན་ ༡༡༡ ནང་བྱད་མེད་ ༩༩ ཡོད་པ་
དང་། དེ་སྟོན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བར་དམར་ཤོག་བྱང་
གཞིན་བྱེད་ཐོང་བ་དང་། ད་ལྟ་མཚོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་འགོ་གཙོ་
ཉའོ་བྱང་རྗེས་སྟོན་ཨུ་ལྷན་ནང་བཞག་འདུག

དབུས་ཀྱི་ནག་དམར་ཤོག་གི་སློག་ཁྲིམས་ཞིབ་བཤེར་མཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་།⁽⁶⁾ CPC Central Commission for Discipline Inspection

བླ་ཆེ།
Secretary

མང་ཆེ་ཉུན།
Wang Qishan

བླ་ཆེ་གཞོན་པ།
Deputy Secretary

༡. གཞུང་ཁྲུང་ཁྲུང་།
༢. རྒྱུ་ལྷན་ཁྲུང་ཁྲུང་།
༣. ལི་ཡུས་ལྷན་ཁྲུང་ཁྲུང་།
༤. རྒྱུ་ཅིན་ཆེད་ཁྲུང་ཁྲུང་།
༥. རྒྱུ་ཡུས་ལེའང་།
༦. གྲང་ལྷན་ཁྲུང་ཁྲུང་།
༧. ཞིན་དབུན་ཆེད་ཁྲུང་ཁྲུང་།
༨. མང་ལྷན་ཁྲུང་ཁྲུང་།

གོང་གསལ་གྲང་གོ་གྲང་ཁྲུང་ཁྲུང་སློག་ཁྲིམས་ཞིབ་བཤེར་མཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བླ་ཆེ་དང་བླ་ཆེ་གཞོན་པ་ཆོད་མ་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་ལས་གྲངས་ཉུང་མེད་རིགས་གཅིག་གྲང་མེད་པ་དང་བྱད་མེད་གྲང་མེན་འདུག

གྲང་གོ་གྲང་ཁྲུང་ཁྲུང་གི་གྲང་དབུས་སློག་ཁྲིམས་ཞིབ་བཤེར་མཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མཁུ་ཡོན་ ༡༣༠ །⁽⁷⁾ Members of CPC Central Commission for Discipline Inspection 130

༡. རྒྱ་རིགས་ ༡༣༤
༢. རྒྱུ་རིགས་ ༡
༣. མན་རྒྱ་རིགས་ ༡
༤. བོད་རིགས་ ༡

བྱད་མེད་ ༡༩

དོན་གྲུབ་དབང་འབུམ།

དོན་རྒྱུ་བཟོ་བྱ།

ཀྱི་ནག་དམར་ཤོག་གི་དམག་དོན་མཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་།⁽⁸⁾ CPC Central Military Commission

༡. ཆོག་མཁུ་གཞོན་པ།
Chairman

ཞིན་ཅིན་ཕིང་།
Xi Jinping

ཆོག་མཁུ་གཞོན་པ།
Vice Chairmen

ཕན་ཁྲང་ལྷན་ཁྲུང་།
Fan Changlong

ཞུའི་ཆེ་ལེའང་།
Xu Qiliang

ཆོག་མཁུ་མི།
Members

༡. རྒྱང་དབུན་ཆོན་ Chang Wanquan
༢. མང་ལྷན་ཁྲུང་ཁྲུང་ Fang Fengzhi
༣. གྲང་དབུས་ཁྲུང་ཁྲུང་ Zhang Yang
༤. གྲང་ལེ་ཞི། Zhao Keshi
༥. གྲང་ཡི་ལྷན་ཁྲུང་ཁྲུང་ Zhang Youxia
༦. རྒྱུ་ཅིན་ལེ། Wu Shengli
༧. མ་ཤེ་ཐེན་ཁྲུང་ཁྲུང་ Ma Xiaotian
༨. རྒྱུ་ཅིན་ཁྲུང་ཁྲུང་ Wei Fenghe

གྲང་གོ་གྲང་ཁན་ཉང་རྒྱལ་ཡོངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཙུང་བའི་འཐུས་མི་ ༢༢༧༠ །⁽⁹⁾

2270 Delegates of the 18th National Congress of the CPC

༡. རྒྱ་རིགས་ ༢༠༢༡

༢. གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ ༤༩ ཡི་འཐུས་མི་གྲངས་ ༢༤༧

༣. འཐུས་མི་ ༢༢༧༠ རྣམས་བྱེད་ ༡༥༧༤

༤. འཐུས་མི་ ༢༢༧༠ རྣམས་བཅའ་ཁྲིམས་འགྲོལ་དམག་མི་ ༢༥༡ དང་། དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་ ༤༧

༥. འཐུས་མི་ ༢༢༧༠ རྣམས་བོད་རིགས་ཡིན་པ་ ༩༠

ཆེ་རིང་། ཆེ་དབང་། འོན་ཀྱང་དབང་འབྱུང་། བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་། བསྟན་འོ། བསོད་ནམས་རྗེ་། བསྟན་འཛིན་ལས། བསྟན་བདེ་སྦྱིད། ཉི་མ་བཟའི་མེ། ཉི་མ་ལྷ་མོ་(བྱང་མེད)། སྤེན་པ་བཟའི་མེ། བྱམས་པ་ཐུན་ཆོགས། སྟོབས་རྒྱལ། རྗེ་རབ་བརྟན། ཆེ་དག་ལྷ། ལྷག་པ། འཆི་མེད་རིག་འཛིན། སྦྱོལ་མ་མཚོ། འོ་ར་བུ་དོན་གྲུབ། ཆེ་རིང་དབང་མོ། སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། བསོད་ནམས་དབྱངས་འཛོམས། མཚོ་སྦྱིད་(བྱང་མེད)། ཆེ་དཔལ་ཆེ་ལེགས། སང་རྒྱལ་སྦྱུན་(བྱང་མེད)། པའེ་དབྱང་མིན།

ལི་ཁུང་མིང་། རྒྱའེ་ཞའོ་པང་(བྱང་མེད)། ཨ་མའེ་(བྱང་མེད)། དབྱང་ཅིན་ཉན།

༦. འཐུས་མི་ ༢༢༧༠ ཡི་ཁྲོད་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་མེས་བའི་འཐུས་མི་ ༢༢ ཡོད་པའི་རྣམས་བོད་རིགས་༡༧ དང་མོན་པ་༡ ལྷོ་པ་༡ རྒྱ་རིགས་༤ ཡོད་འདུག

བོད་རིགས་ཡིན་པ། བསྟན་འཛིན་ནམ་རྒྱལ། བསོད་ནམས་རྗེ་། བསྟན་འཛིན་ལས། ཉི་མ་བཟའི་མེ། སྤེན་པ་བཟའི་མེ། བྱམས་པ་ཐུན་ཆོགས། སྟོབས་རྒྱལ། ཆེ་དག་ལྷ། ཨ་མའེ་(བྱང་མེད)། འཆི་མེད་རིག་འཛིན། ལྷག་པ། འོ་ར་བུ་དོན་གྲུབ། སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། བསོད་ནམས་དབྱངས་འཛོམས། མཚོ་སྦྱིད་(བྱང་མེད)། བསྟན་བདེ་སྦྱིད། རྒྱའེ་ཞའོ་པང་(བྱང་མེད)། དབང་མོ་(མོན་པ)། ཅིན་ཅན་(ལྷོ་པ)།

རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ། སྤེན་ཆེན་གོ་དབན་ཁའོ་ཆེ། སང་རྒྱལ་ཉིང་། ཅིན་རྒྱལ་པོ། ཉའོ་ཐུང་། ལེའང་ཐེན་ཀེང་། ཆེན་དབྱི་ཀྱི་ཀྱོལ་ཀྱོང་ཀྱི་ཀྱོལ་ཀྱོ།

DEPARTMENTS DIRECTLY UNDER THE CPC CENTRAL COMMITTEE⁽¹⁰⁾

1. General Office, CPC Central Committee: Li Zhanshu (Director)

2. Organization Department, CPC Central Committee: Zhao Leji (Minister)

3. Publicity Department, CPC Central Committee: Liu Yibao (Minister)

4. United Front Work Department, CPC Central Committee: Ling Jihua (Minister)

5. International Department, CPC Central Committee: Wang Jiarui (Minister)

6. Committee of Political and Legal Affairs, CPC Central Committee: Meng Jianzhu (Secretary)

7. Policy Research Office, CPC Central Committee: Wang Huning (Director)

8. Taiwan Work Office, CPC Central Committee: Zhang Zhijun (Director)

9. International Communication Office, CPC Central Committee: Cai Ming Zhao (Director)

10. Office of Foreign Affairs of the CPC Central Committee: Dai Bingguo (Director)

11. State Commission for Public Sector Reform: Zhang Jinen (Director)

12. Central Committee for Comprehensive Social Management: Zhou Yangkang (Director)

13. Central Committee for Guiding Cultural and Ethical Progress: Liu Yushan (Director)

14. General Office, Central Commission for Guiding Cultural and Ethical Progress: Luo Shugang (Director)

15. Party school of the CPC Central Committee: Liu Yushan (President)

16. People's Daily: Zhang Yannong (President)

17. Qiushi Journal: Li Baoshan (President)

18. Party Literature Research Center, CPC Central Committee: Leng Rong (Director)

19. Party History Research Center, CPC Central Committee: Ouyang Song (Director)

20. Central Compilation and Translation Bureau: Jia Gaojin (Director)

21. Work Committee for Departments directly under the CPC Central Committee: Li Zhanshu (Secretary)

22. State Organs Work Committee of CPC Central Committee: Yang Jin (Secretary)

23. Office of the Secret Protection Committee, the CPC Central Committee: Mengriang Feng (Director)

24. Archives Bureau, CPC Central Committee: Yang Dongquan (Director)

25. Office of the Encryption Administration Leading Groups, CPC Central Committee: Zhang Yanzen (Director)

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྲིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་། Govt of PRC

༡. སྲིད་འཛིན།
 President

ཞི་ཅིན་ཕིང་།
 Xi Jinping

༡. དམག་དོན་ཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ།
 PRC Central Military Commission Chairman

ཞི་ཅིན་ཕིང་།
 Xi Jinping

༡. སྲིད་འཛིན་གཞིན་པ།
 Vice President

ལི་ཡོན་ལྷོ།
 Li Yuanchao

ཚོགས་གཞིན་གཉིས།
 2 Vice Chairmen

ཕན་ཁྲང་ལུང་།
 Fan Changlong

ལུང་ཆི་ལེའང་།
 Xu Qiliang

༥. ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་བྲིམས་ཁང་གི་
 ཡོན་ཁྲང་(བྲིམས་དཔོན་ཆེ་མོ།)
 Supreme People's Court (President)

༥. ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་
 ཁང་གི་ཅན་ཁྲ་ཁྲང་(ཞིབ་དཔྱད་དཔོན།)
 Supreme People's Procuratorate
 (Procurator-general)

གྲོ་ཁྱ་ཆང་།
 Zhou Qiang

ཆའོ་ཅན་མིང་།
 Cao Jianming

གོང་གསལ་དཔོན་རིགས་ཚང་མ་རྒྱ་རིགས་རེད།

རྒྱལ་ཁྲིམ་ཚིག་ཁྲིམ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་

State Council

༡. སྤེན་ལྷོན།
Prime Minister

ལི་ཁེ་ཁྲཱང་།
Li Keqiang

༡. སྤེན་ལྷོན་གཞིན་པ་བཞི།⁽¹¹⁾

4 Vice-Premiers

༡. གྲང་ཀའོ་ལི།
Zhang Gaoli

༡. ལི་ལུ་ཡན་རྩུང་།
Liu Yangdong

༡. དབང་དབྱུང་།
Wang Yang

༡. མ་ཁའེ།
Ma Kai

5 State Councilors

དབྱང་ཅིན།

Yang Jing

ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྟར་ལྟོ་

Chang Wangquan

དབྱང་ཅེ་ཁྱི།

Yang Jiechi

གཞུང་ཕྱི་ལོ་ཁྲི་དྲུག་པ།

Guo Shengkun

མང་ལུང་།

Wang Yong

༩. རྒྱལ་ཁྲིད་ལྷི་ཁྲུབ་ཁང་འོག་གི་རྫོན་ཆེན་ལས་སྤངས་སྟབས།⁽¹³⁾

Ministries and Commissions Directly Under the State Council

རྟོག་ཁང་དང་གྲོང་ཁྱིམ་གྲོང་གསེབ་འདྲུགས་སྐྱོན་ལས་ཁུངས།
 ཅང་སྤེལ།
 འགྲམ་འགྲལ་སྒྲེལ་འདྲེན་ལས་ཁུངས། དབྱང་ཁུང་ཐང་།
 རྒྱ་བོད་ལས་ཁུངས། ཁྲིན་ལུའེ།
 ཞིང་ལས་ལས་ཁུངས། ཏན་ཁང་རྒྱ།
 ཚོང་དོན་ལས་ཁུངས། ཀའོ་རུ་ཁྲིང་།
 རིག་གནས་ལས་ཁུངས། ཚའེ་ལྷ།
 འཕྲོད་བརྟེན་དང་འཆར་ལྗན་བྱ་བཅའ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་། ལི་ཅིན།
 རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་དང་རྒྱུར་བཅོས་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་། ལུ་ཨའོ་མི།
 རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་ལས་དོན་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་། ཐང་གྲོང་ལུའེ།
 ལྷང་གོ་མི་དམངས་དབུལ་ཁང་། ཀའོ་ཞའོ་ཁུན།
 སྤྱི་ཞིབ་ལས་ཁུངས་(རྒྱུ) ལི་ལུ་ཅི་ཡི།

ORGANIZATIONS UNDER THE⁽¹⁴⁾ STATE COUNCIL

1. General Administration of Custom: Yu Guangzhou (Director)
2. State Administration of Taxation: Wang Jun (Director)
3. State Administration of Industry and Commerce: Zhang Mao (Director)
4. General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine: Zhi Shuping (Director)
5. State Administration of Press, Publication, Radio, Film and Television: Cai Phuchao
6. General Administration of Sport: Liu Peng (Director)
7. State Administration of Work Safety: Yang Dongliang (Director)
8. National Bureau of Statistics: Ma Jiangtang (Director)
9. State Forestry Administration: Zhao Shucong (Director)
10. State Intellectual Property Office: Tian Lipu (Director)
11. China National Tourism Administration: Shao Qiwei (Director)
12. State Administration for Religious Affairs: Wang Zuo'an (Director)
13. Counselors' Office of the State Council: Chen Jinyu (Director)
14. Government Offices Administration of the State Council: Jiao Huancheng (Director)
15. National Bureau of Corruption Prevention: M Wen (Director)
16. State Food and Drug (SWS): Zhang Yu

ADMINISTRATIVE OFFICES UNDER THE STATE COUNCIL⁽¹⁵⁾

1. Overseas Chinese Affairs Office of the State Council: Qiu yuanping (Director)
2. Hong Kong and Macao Affairs Office of the State Council: Wang Guangya (Director)
3. Legislative Affairs Office of the State Council: Song Dahan (Director)
4. Research Office of the State Council: Xie Fuzhan (Director)

INSTITUTIONS UNDER THE⁽¹⁶⁾ STATE COUNCIL

1. Xinhua News Agency: Li Congjun (President)
2. Chinese Academy of Sciences: Bai Chunli (President)
3. Chinese Academy of Social Sciences: Wang Weiguyang (President)
4. Chinese Academy of Engineering: Zhou Ji (President)
5. Development Research Center of the State Council: Li Wei (Director)
6. Chinese Academy of Governance: Yang Jing (President)
7. China Earthquake Administration: Chen Jianmin (Director)
8. China Meteorological Administration: Zheng Guoguang (Director)
9. China Banking Regulatory Commission: Sfang Fulin (Chairman)
10. China Securities Regulatory Commission:

Xiao Gang (Chairman)

11. China Insurance Regulatory Commission:

Xiang Junbo (President)

12. State Electricity Regulatory Commission: Wu Xinxiong (Chairman)

13. National Council for Social Security Fund: Xie Xiring (Chairman)

14. National Natural Science Foundation of China: Yang Wei (Chairman)

15. Taiwan Affairs Office of the State Council: It is same to the Taiwan Work Office of the CPC under the same leader. It reports to CPC Central Committee

16. State Council Information Office: It is same to the International Communication office of the CPC Central Committee, reporting to their CPC Central Committee

17. State Archives Administration: It is same to Archives Bureau of the CPC, reporting to the CPC Central Committee

STATE BUREAUS ADMINISTERED⁽¹⁷⁾ BY MINISTRIES AND COMMISSIONS

1. State Bureau for Letters and Calls: Shu Xiaoqin (Director)

2. State Administration of Grain: Ren Zhengxiao (Director)

3. State Administration for Science, Technology and Industry for National Defense: Chen Qiufa (Director)

4. National Energy Administration: Wu-hsiung

5. State Tobacco Monopoly Bureau: Jiang Chengkang (Director)

6. State Administration of Foreign Experts Affairs: Zhang Jianguo (Director)

7. State Administration of Civil Service: Yin Weimin (Director)

8. State Oceanic Administration: Liu Gigui (Director)

9. National Administration of Surveying, Mapping and Geo information: Xu Deming (Director)

10. Civil Aviation Administration of China: Li Jixiang (Director)

11. State Post Bureau: Ma Junsheng (Director)

12. State Administration of Cultural Heritage: Li Xiaojie (Director)

13. State Administration of Traditional Chinese Medicine: Wang Guoqiang (Director)

14. State Administration of Foreign Exchange: Yi Gang (Director)

15. State Administration of Coal Mine Safety: Fu Jianhua (Director)

16. National Rail: Lu Dong Fu

17. National Administration for Protection of State Secrets: is same to the office of Secret Protection Committee of the CPC, reporting to General Office of the CPC Central Committee

18. State Encryption Administration: It is same to the Office of the Encryption Administration Leading Group of CPC Central Committee, reporting General office of the CPC Central Committee

19. China National Space Administration: It reports to the Ministry of Industry and Information Technology

20. China Atomic Energy Authority: same

21. State Language Commission: It was merged with the Ministry of Education

ཀྲུང་གཞི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུས་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ།

12th National People's Congress of China

༢༠༡༩

༡. ཚོགས་གཙོ།
Chairman

ཀྲང་དེ་ཅང་།
Zhang Dejiang

༡. ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པ་ ༡༩⁽¹⁸⁾
13 Vice-Chairmen

ལི་ཅན་གོ།
Li Jianguo

ཁང་ཤེང་ཅུན།
Wang Shengjun

ཁྱེན་ཁྲང་གི།
Chen Changzhi

ཡན་ཅོན་ཆེ།
Yuan Junqi

ཁང་ཁྱེན།
Wang Chen

ཤེང་གཡོད་གཡོད།
Shen Yueyui

ཅི་ཕིན་ཤོན།
Ji Binxuan

ཀྲང་ཕིང་། བྱམས་པ་ཕུན་ཚོར།
Zhang Ping Jampa Phuntsok

ཨ་ཁོན་ཇི་མིན་པ་ཏེ།
ཡུ་གུར་རིགས།
Arkon Iminbaki

ཡན་ཅུན་ཞེ་ཤང་།
Wang Exiang

ཀྲང་པའོ་ཕུན།
Zhang Baouwen

ཁྱེང་ཕུན།
Chen Zhu

གོང་གསལ་ལྷན་ཀྲུང་གཞི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུས་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཀྲུང་གཞི་ཡིན་པ་དང་།
ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པ་ ༡༩ ཁྲོད་བྱད་མེད་གཅིག

ཀྲུང་གཞི་ ༡༡

ཡུ་གུར་རིགས་ ༡

བོད་རིགས་ ༡

ཁྱེན་ཁྲང་གི་ལོ་མང་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་ཁུལ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཞུས་ཡོད།

༡. སྐལ་མ་བུ་གཉིས་པའི་བྱུང་ཡོངས་དམངས་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་ལྟ་བུ་ཁང་གི་ལྷ་ཡིན། ༡༩༡ (19)

161 Members of the 12th NPC Standing Committee

ཁྱུ་རིགས་ ༡༩༥

མེའོ་རིགས་ ༡

ཏུའེ་རིགས་ ༥

ཏུང་རིགས་ །

དབྱེས་རིགས། ༡

ཡུ་གུར་རིགས་ ༡

སོག་རིགས་ ༣

ཡའོ་རིགས་ ༡

མན་ཏུ་རིགས་ ༣

ལེ་རིགས་ ༡

ཐུག་ཅ་རིགས་ ༣

གྲོང་རིགས་ ༡

ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་གསལ་།

བོད་རིགས་ ༣

དུ་སྐབས་འཁྲུག་པ་ ༩

༩. རྒྱལ་སྤྱི་གཞིར་བློ་བྲལ་པ་དང་མི་དམངས་འབྲུག་ཆོག་གས་ཀྱི་འབྲུག་མི་ ༡༧༥༦ །

2986 Delegates of the 12th NPC

ཐུ་ནག་ཐུལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་མྱོས་མོལ་ཚོགས་འདུ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ།⁽²⁰⁾

12th Chinese People's Political Consultative Conference

༢༠༡༩

༡. ཚོགས་གཙོ།

Chairman

ཡུས་ཀྲང་ཤྲེང་།
Yu Zhengsheng

༢. ཚོགས་གཞོན་ ༢༣ །

23 Vice-Chairmen

དུ་ཁྲོ་ཁིང་།
Du Qinglin

ལིང་ཅི་ཤུ།
Ling Jihua

ཧན་ཁི་ཏེ།
Han Qide

འཕགས་པ་ལྷ།
Phagpalha

ཏུང་ཅན་ཤུ།
Tung Chee-hwa

དབན་ཀང་།
Wang Gang

ལིན་ལུན་དབྱི།
Lin Wenyi

ལཱོ་ཕུ་ཏེ།
Luo Fuhe

ཧོ་ཧོ་ལཱ་ཤུ།
Ho Hao Wah

ཀྲང་ཁིང་ལི།
Zhang Qingli

ལི་ཏཱེ་ཕུང་།
Li Haifeng

སུ་རུང་།
Su Rong

ཅེན་ཡོན།
Chen Yuan

ལཱོ་ཀཱ་ཀུང་།
Lu Zhangong

ཀྲུ་ཁོ་ཁྲོན།
Zhao Xiaochuan

ཡང་ཅ་རེུ།
Wang Jiarui

ཡང་ཀྲང་ལེུ།
Wang Zhengwei

མཱ་བེའོ།
Ma Biao

ཁི་ཤུས་ཁུན།
Qi Xuchun

ཅེན་ཁོ་ཀོང་།
Chen Xiaoguang

མ་པེ་ཤུ།
Ma Peihua

ལཱོ་ཁོ་ཕུང་།
Liu Xiaofeng

ཡང་ཁིང་མིན།
Wang Qinmin

༡. ཏུང་ཁི། ཀྲང་ཁིང་ལི་(གཅིག་ཚུགས།)

Secretary: Zhang Qingli

རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་མྱོས་མོལ་ཆེགས་འདུ་སྐབས་བཅུ་ བཞིམ་པའི་ཆེགས་གཙུག་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ་དང་ཆེགས་གཞིན་ ༡༡ ཁྱོད།

རྒྱ་རིགས་ ༡༩

རྟེན་རིགས་ ༡

ཁྲིའུ་རིགས་ ༡

མན་རྟེན་རིགས་ ༡

བོད་རིགས་ ༡

འཕགས་པ་ལྷ་

དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ།

གོང་གསལ་ནས་ཀྱང་ཆིང་ལི་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ནས་༡༩༩༩ བར་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ནས་༢༠༡༡ བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
 སུ་དམར་ཤོག་རྩང་ཆེ་བྱས་པ་དང་། སུའུ་རྩང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ནས་༢༠༠༩ བར་མཆོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་དམར་ཤོག་རྩང་ཆེ་བྱས།

མ་ལེ་རྟེན་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ནས་༢༠༠༣ བར་མཆོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་ཁུལ་རྩེ་ལས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ནས་
 ༢༠༠༨ བར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དམར་ཤོག་རྩང་ཆེ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ནས་༢༠༡༣ བར་ཀྱང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སྤེལ་
 སུའུ་ཀྱང་བྱས།

གོང་གསལ་སྲིད་མྱོས་ཀྱི་ཆེགས་གཞིན་༡༡ ཁྱོད་གྲང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ ༡༡ དང་། ཏང་ཡོན་མ་ཡིན་པའི་མི་སྣ་ ༡༣ ། བྱད་མེད་ ༡
 བཅས་ཡོད་པ་རེད།

༤. རྒྱུན་ལས་ལྷན་ཡོན་ ༡༩༩ ⁽²¹⁾

299 Standing Committee Members (CPPCC)

རྒྱ་རིགས་ ༡༢༡
མན་རྒྱ་རིགས་ ༥
སོག་རིགས་ ༩
ཀོང་རིགས་ ༩
ཐུ་ཅ་རིགས་ ༡
མེ་རིགས་ ༡
པའེ་རིགས་ ༡
རྩེ་རིགས་ ༥
ཏེ་རིགས་ ༡
ཏུང་ཤང་རིགས་ ༡
ཏ་སག་རིགས་ ༡

ཏ་ཉི་རིགས་ ༡
ཁའོ་ཞན་རིགས་ ༡
ཀའོ་ལྷན་རིགས་ ༡
དབྱིས་རིགས་ ༡
ཡའོ་རིགས་ ༡
ཡུ་གུར་རིགས་ ༡
ཏུང་རིགས་ ༡
མི་རིགས་ ༡
ཐུ་དབྱི་རིགས་ ༡
བོད་རིགས་ ༤

རྒྱལ་ཁབ་ཐུབ་བསྐྱོན་མཁས་གྲུབ།

རྒྱལ་མཚན་ལོ་རྒྱུ།

བསམ་སྤངས་རྩི་རྒྱུ་ལག་ལོ་
བདེ་ཆེན་ཆོས་སྒྲོན།

སྤེ་བ་ཚང་།

གོང་གསལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལྷན་ཡོན་ ༡༩༩ ཡི་ཁྲོད་གྲུང་གྲུང་ནས་མིན་པའི་མི་སྣ་ ༡༩༥ དང་། བྱད་མེད་ ༩༤ ཡོད།

༥. རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཡོན་ཁྲོན་ ༡༡༩༢ །

༡༠༠༡ ནས་༡༠༠༩ བར་གྱི་ཅང་ཁིང་ལུང་གི་རྒྱུ་ཅི་ལས་ཁོབ་དང་
 ཟེང་གང་། གྱི་ཅང་ཁིང་ཆེན་དམག་ཁུལ་ཏང་ལུང་གི་རྒྱུ་ཅི་དང་པོ།
 ནན་ཅིང་དམག་ཁུལ་རྒྱལ་སྤྱལ་སྒོང་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱུ་
 རེན་གཞོན་པ། གྱི་ཅང་ཁིང་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱལ་སྒོང་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 གི་ཀྱུ་རེན།

༡༠༠༩ གས་༡༠༠༥ བར་གྱི་ཅང་ཁིང་ལུང་གྱི་རྩུབ་ཅི། ཁིང་ཆེན་མི་
དམངས་ལ་མཐུས་ཆོགས་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལུང་རེན། གྱི་
ཅང་ཁིང་ཆེན་དམག་ཁུལ་དང་ལུང་གྱི་རྩུབ་ཅི་དང་པོ།

༡༠༠༧ ནས་༡༠༠༨ བར་རྒྱང་ཉེ་གྲོང་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་དང་རྒྱང་ཉེ་
ཉེན་ཐོན་བདེ་སྤྱང་དམག་ཁུལ་ཁང་ཏང་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་དང་པོ།

༡༠༠༧ ནམ་༡༠༠༩ བར་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་རྒྱུན་ལྷན། གྲུང་
དབྱང་རྩ་ཁྱུ་ཅི་ཁྲུའི་རྩ་ཁྱུ་ཅི། གྲུང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་ཁའོ་གང་།

༡༠༠༥ ནས་༡༠༡༠ བར་གྲང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཚུས་ཀྱི་རྒྱན་ཟུ། གྲང་
དབྱང་རྩ་ཁྱུ་ཅི་ཁྲུང་རྩ་ཁྱུ་ཅི། གྲང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ལྷན་ཁྲིམ་ཞོན་པ། གྲང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲྲི་ཁའོ་གང་།

༡༠༡༠ རྣམ་༡༠༡༡ བར་གྲུང་དབྱང་ཁབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་རྒྱན་མུ། གྲུང་
དབྱང་རྩ་ཁྱུ་ཅི་ཁྲུའི་རྩ་ཁྱུ་ཅི། གྲུང་དུ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ། གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་མུ་ཡོན་ལྷན་
ཁབ་གི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ། གྲུང་དུ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྲུང་
དབྱང་དམག་དོན་མུ་ཡོན་ལྷན་ཁབ་གི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ། གྲུང་དབྱང་
ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་ཞལ་གང་།

༡༠༡༡ ནས་༡༠༡༩ བར་གྲུང་དབྱང་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུ་
ཅི། གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་ཞི། གྲུང་
དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ། གྲུང་དུ་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
གི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ།

༡༠༡༩ གྲུང་དབྱང་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྒྲིཊབ་རྩུའ་ཅི་དང་། གྲུང་
གྲུང་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུའ་ཞི། གྲུང་དུ་མི་
དམངས་སྒྲིཊ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲུའ་ཞི། གྲུང་དུ་མི་དམངས་སྒྲིཊ་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུའ་ཞི།

སྐབས་བཙུ་པའི་ཤུང་དབྱང་ཇེས་སྟོན་ལྟ་ཡོན་དང་། སྐབས་བཙུ་
བྱལ་པ་དང་། བཙུ་བདུན་པ། བཙུ་བཟུང་པ་བཅས་ཀྱི་ཤུང་དབྱང་ལྟ་
ཡོན། སྐབས་བཙུ་བདུན་པའི་ཤུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུད་ཀྱི་ལྟ་ཡོན་
དང་རྒྱན་ལས་ལྟ་ཡོན། ཤུང་དབྱང་རྩུ་ཅི་ལྟའི་རྩུ་ཅི། སྐབས་བཙུ་
བཟུང་པའི་ཤུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུད་ཀྱི་ལྟ་ཡོན་དང་རྒྱན་ལས་ལྟ་
ཡོན། ཤུང་དབྱང་ལྟ་ཡོན་ལྟན་ལང་གི་སྤྱི་ཁབ་རྩུ་ཅི་བཅས་ཀྱི་འགན་

ལྷན་ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་
 གྲི་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ཀྱང་དུ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་རྒྱལ་
 ལའ་གྲི་ཀྱང་ཞིག་ཞོན་པར་བདམས། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟར་པའི་ཀྱང་ལྷ་
 ཚང་འདྲོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་ལྷ་པའི་ཐོག་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་
 དམག་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ལང་གི་ཀྱང་ཞིག་ཞོན་པར་གསལ་སྒོན་བྱས།
 རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱན་
 ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ལང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ལྟ་བུར་པའི་ཐོག་
 ཀྱང་དུ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་རྒྱལ་ལའ་ཀྱང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷ་ཡོན་
 ལྷན་ལང་གི་ཀྱང་ཞིག་ཞོན་པར་བསྐྱོ་གཞག་བྱས། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟར་
 པའི་ཀྱང་ལྷ་ཚང་འདྲོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ཀྱང་ཀྱང་
 ཀྱང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ལང་གི་ཀྱང་ཞིར་བསྐྱོ་གཞག་བྱས།
 རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་
 འདུ་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ཀྱང་དུ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་རྒྱལ་ལའ་གྲི་
 ཀྱང་ཞི་དང་ཀྱང་དུ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་རྒྱལ་ལའ་ཀྱང་དབྱང་དམག་
 དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ལང་གི་ཀྱང་ཞི་བཅས།

ཐུ་ནག་ཐུལ་ཤིང་ཕྱི་ཁུབ་ཁང་གི་ཤིང་ལྷོན།

ལི་ཁེ་ཆང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།⁽²³⁾

ལེ་ཁི་ཆང་། ཟུ་རིགས།
 ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་ ༥ བར་
 སྐྱེས། ཨན་རྩེད་ཉིང་ཡོན་
 བས་རེད། ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་
 ༩ བར་ལས་ཀར་ཞུགས།
 ༡༩༥༩ ལོའི་ལྷ་ ༥ བར་
 གྲུང་ལོ་གྲུང་ཁབ་ཏང་བང་
 ཞུགས། བེ་ཅིང་སློབ་ཆེན་
 བེམས་ལུགས་ཆན་ལག་
 དང་དབལ་འཕྲོར་སློབ་

སྒྲིང་གི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཆེད་ལས་ཐོན་ཏེ་ལས་ཐོག་ཁིབ་འབྲུག་
སློབ་མའི་སློབ་རྒྱས་ལྷན། ཁྲིམས་རིག་པའི་རབ་འབྲམས་པ་དང་དཔལ་
འབྱོར་རིག་པའི་འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་གནས་ཐོབ།

ད་ལྟ་ཡུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུན་ལྷན་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁབ་
ཁང་གི་རྩྭ་དཔེ་(སྲིད་སྒྲུབ།) ཏང་རྩོམ་རྩུལ་ཅི་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་
བཞིན་ཡོད།

༡༩༥༩ ནང་༡༩༥༩ བར་ཨན་རྟེ་ཞིང་ཆེན་སྲང་དབྱང་རྫོང་རྩ་མཐོང་།

གྲང་ཉེ་ཏུ་ལིང་ཅུ་ཆེན་གྱི་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན།
 ༡༩༧༥ ལྷ་ས་༡༩༧༥ བར་ཨན་རྟེན་ཞིང་ཆེན་སྤང་དབྱང་རྫོང་རྒྱུ་མེའོ་
 གྲང་ཉེ་རྒྱུ་མེའོ་ཅུ་ཆེན་གྱི་ཏང་གི་ཕུཊ་རྩུ་ཅི།
 ༡༩༧༥ ལྷ་ས་ ༡༩༨༡ བར་པེ་ཅིང་སློབ་ཆེན་ཁྲིམས་ལུགས་ཆོན་ལག་ཏུ་
 སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་སློབ་གྲུའི་སློབ་མའི་ཆོགས་པའི་འགན་འཁུར་བ།
 ༡༩༨༡ ལྷ་ས་༡༩༨༡ བར་པེ་ཅིང་སློབ་ཆེན་སྡེ་ཆོགས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 གི་རྩུ་ཅི་དང་གྲང་གཞོན་སྡེ་ཆོགས་གྲང་དབྱང་གི་རྒྱུ་ཡོན་ལྷན་
 ༡༩༨༡ ལྷ་ས་༡༩༨༡ བར་གྲང་གཞོན་སྡེ་ཆོགས་གྲང་དབྱང་སློབ་གྲུ་
 ཕུཊ་གྲང་དང་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཆོགས་ཀྱི་རྩུང་ཆེའི་འགན་གཅིག་
 ལྷོགས།
 ༡༩༨༡ ལྷ་ས་༡༩༨༥ བར་གྲང་གཞོན་སྡེ་ཆོགས་གྲང་དབྱང་རྩུ་ཅི་
 རྩུ་ཅི་ཞེས་སྡོན་རྩུ་ཅི།
 ༡༩༨༥ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་གྲང་གཞོན་སྡེ་ཆོགས་གྲང་དབྱང་རྩུ་ཅི་
 རྩུ་ཅི་དང་རྒྱལ་ཡོངས་གཞོན་ནུ་མཉམ་འབྲེལ་ཆོགས་པའི་གྲུ་ཞི་
 གཞོན་པ་གཅིག་ལྷོགས་(༡༩༩༡ ལོའི་ཟླ་ ༩ ལྷ་ས་ ༡༩༩༡ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ བར་གྲང་
 དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་ཞིང་ཆེན་དང་ཕུཊ་རིམ་པའི་ལས་ཤུགས་པའི་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་
 གྲུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།)
 ༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༥ བར་གྲང་གཞོན་སྡེ་ཆོགས་གྲང་དབྱང་རྩུ་ཅི་
 རྩུ་ཅི་དང་པོ་དང་གྲང་གོ་གཞོན་ནུ་ཆབ་སྲིད་སློབ་གྲིང་གི་འགོ་
 འཛིན་གཅིག་ལྷོགས་(༡༩༩༥ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་པེ་ཅིང་སློབ་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་
 སློབ་གྲིང་གི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཆེད་ལས་སུ་ལས་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་
 སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རིང་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་རབ་འབྱམས་པ་དང་འབྲམ་རམས་པའི་
 སློབ་གནས་ཐོབ།)
 ༡༩༩༥ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་རྟོན་ནུ་ཞིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུ་ཅི་གཞོན་པ། ལས་
 ཆབ་ཉེང་གྲང་། མ་ཆུ་འབྲུབ་འགོག་བཀོད་འདོམས་ཕུའི་སྤྱི་བྱུ་
 བཀོད་འདོམས་པ་གཅིག་ལྷོགས།
 ༡༩༩༩ ལྷ་ས་༢༠༠༡ བར་རྟོན་ནུ་ཞིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་།
 ཉེང་གྲང་། མ་ཆུ་འབྲུབ་འགོག་བཀོད་འདོམས་ཕུའི་སྤྱི་བྱུ་བཀོད་
 འདོམས་པ་གཅིག་ལྷོགས།
 ༢༠༠༡ ལྷ་ས་༢༠༠༡ བར་རྟོན་ནུ་ཞིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུ་ཅི་དང་ཉེང་གྲང་།
 མ་ཆུ་འབྲུབ་འགོག་བཀོད་འདོམས་ཕུའི་སྤྱི་བྱུ་བཀོད་འདོམས་པ་
 གཅིག་ལྷོགས།
 ༢༠༠༡ ལྷ་ས་༢༠༠༩ བར་རྟོན་ནུ་ཞིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུ་ཅི་དང་ཞིང་ཆེན་མི་
 དམངས་འཐུས་ཆོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་ཡོན་ལྷན་
 ༢༠༠༩ ལྷ་ས་༢༠༠༩ བར་ལེའོ་ཞིང་ཞིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུ་ཅི།
 ༢༠༠༩ ལྷ་ས་༢༠༠༩ བར་ལེའོ་ཞིང་ཞིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུ་ཅི་དང་ཞིང་ཆེན་

མི་དམངས་འཐུས་ཆོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་ཡོན་ལྷན་
 ༢༠༠༩ ལྷ་ས་༢༠༠༩ བར་གྲང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུ་ཅི་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་
 ༢༠༠༩ ལྷ་ས་༢༠༡༡ བར་གྲང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུ་ཅི་རྒྱུ་ལས་ལྷ་
 ཡོན་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱུ་ལའང་གི་ཅུང་ལི་གཞོན་པ། ཏང་ཅུའི་རྩུ་
 ཅི་གཞོན་པ། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱུ་ལའང་འགག་གསུམ་ལས་གྲུ་འཇུགས་
 རྒྱུ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་ཡོན་ལྷན་ རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱུ་ལའང་ལྷོ་ཆུ་བྱང་
 འབྲེན་ལས་གྲུ་འཇུགས་རྒྱུ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་ཡོན་ལྷན་ རྒྱལ་སྲིད་
 སྤྱི་བྱུ་ལའང་སླན་དང་སླན་རྩུ་འཕྲོད་བཞེན་སྤྱི་བྱུ་གཞི་བསྐྱར་བཅས་
 གཏིང་ཟབ་གཏོང་བའི་འགོ་བཟུང་ཆོགས་རྒྱུ་ཅུང་གི་ཅུང་གྲང་།
 ༢༠༡༡ ལྷ་ས་གྲང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུ་ཅི་རྒྱུ་ལྷ་ཡོན་དང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་
 བྱུ་ལའང་གི་ཅུང་ལི། ཏང་ཅུའི་རྩུ་ཅི། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱུ་ལའང་འགག་
 གསུམ་ལས་གྲུ་འཇུགས་རྒྱུ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་ཡོན་ལྷན་དང་རྒྱལ་
 སྲིད་སྤྱི་བྱུ་ལའང་ལྷོ་ཆུ་བྱང་འབྲེན་ལས་གྲུ་འཇུགས་རྒྱུ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་
 ཁང་གི་གྲུ་ཡོན་ལྷན་ རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱུ་ལའང་སླན་དང་སླན་རྩུ་འཕྲོད་
 བཞེན་སྤྱི་བྱུ་གཞི་བསྐྱར་བཅས་གཏིང་ཟབ་གཏོང་བའི་འགོ་བཟུང་
 ཆོགས་རྒྱུ་ཅུང་གི་ཅུང་གྲང་།
 སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པ། བཅུ་བདུན་པ། བཅོ་བཅུད་པ་
 བཅས་ཀྱི་གྲང་དབྱང་ལྷ་ཡོན་ སྐབས་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅོ་བཅུད་
 པའི་གྲང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུ་ཅི་ལྷ་ཡོན་དང་རྒྱུ་ལྷ་ སྐབས་བཅུད་
 པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཆོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 གི་ལྷ་ཡོན་བཅས།

རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཆོགས་
སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོགས་གཅི།

གྲང་ཏེ་ཅང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟན།⁽²⁴⁾

གྲང་ཏེ་ཅང་། རྒྱ་རིགས།
 ༡༩༩༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ བར་
 སྤྱི་བྱུ་ ལེའོ་ཞིང་མའེ་ཨན་
 ལས་ཅི། ༡༩༩༥ ལོའི་ཟླ་
 ༡༡ བར་ལས་ཀར་ཁྲུགས།
 ༡༩༩༡ ལོའི་ཟླ་དང་པོར་གྲང་
 གོ་གྲང་ཁན་ཏང་ནང་ཁྲུགས།
 ཁྲོའི་ཤན་ཅིན་རི་ཁྲིང་ལྷོགས་

༡༩༥༧ ན་མ་༡༩༥༩ བར་རྒྱ་ཏང་ཁིང་ཆེན་དབྱུག་ཐའེ་གྲོང་ཁུངས་ཀྱི་

སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། བཅུ་བྱག་པ། བཅུ་བདུན་པ། བཅོ་བརྒྱད་པ་
བཅས་ཀྱི་ཁྱད་དབྱང་ལྟ་ཡོན། སྐབས་བཅུ་བྱག་པ་དང་བཅུ་བདུན་པའི་
ཁྱད་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ལྟ་ཡོན། སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཁྱད་
དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ལྟ་ཡོན་དང་རྒྱ་ལས་ལྟ་ཡོན་བཅས།

ཡུང་དབྱང་དིལ་བསྐྱགས་ཕུའི་ཕུའུ་ཡང་། ཕུའུ་ཅི་ཁྱའི་ཕུའུ་ཅི།

ལིའུ་ཡུན་ཉན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།⁽²⁶⁾

ལིའུ་ཡུན་ཉན། རྒྱ་རིགས།
 ༡༩༤༧ ལོའི་ཟླ་ ༧ པར་
 རྒྱུ་ལྷོ་ཁུ་ཤིས་ཀྱི་ཤིན་
 གོའུ་ནས་རེད། ༡༩༦༦
 ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་ལས་ཀར་
 རྒྱགས། ༡༩༧༡ ལོའི་ཟླ་
 ༤ པར་ཡུང་གོ་ཡུང་ཁུན་
 ཏང་ནང་འཇུགས། ཡུང་
 དབྱང་ཏང་གི་སློབ་ཕྲུག་

ཆེན་མོའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར།
 ད་ལྟ་ཡུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལྷན་དང་། ཡུང་དབྱང་ཕུའུ་ཅི་
 ཁྱའི་ཕུའུ་ཅི། ཡུང་དབྱང་དིལ་བསྐྱགས་ཕུའི་ཕུའུ་ཡང་། ཡུང་དབྱང་
 ཏང་གི་སློབ་ཕྲུག་སློབ་གཙོ་བཅས་ཡིན།
 ༡༩༦༤ ནས་༡༩༦༥ བར་ནང་སྐོག་རང་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ཅི་ཉིད་དགོ་འོས་
 སློབ་ཕྲུག་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
 ༡༩༦༥ ནས་༡༩༦༩ བར་ནང་སྐོག་རང་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ཅི་མོ་ཐེ་ཙོ་ཆེ་
 པ་ཟེ་སློབ་ཕྲུག་དགོ་ཆུན་དང་། ཕུའུ་མོ་ཐེ་ཡའོ་ཆེ་སྤུ་ཕུའུ་ཀའེ་ཀྱང་
 ཉེས་ངལ་ཚོལ་སྦྱོང་བརྒྱུད་བྱས།
 ༡༩༦༩ ནས་༡༩༧༥ བར་ནང་སྐོག་རང་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ཅི་མོ་ཐེ་ཡའོ་ཆེ་
 ཆེ་ལྷན་དིལ་བསྐྱགས་ཕུར་ཀན་ཟེ།
 ༡༩༧༥ ནས་༡༩༩༡ བར་ཤིན་ཏུ་གསར་འགྱུར་ཁང་ནང་སྐོག་ཡན་ལག་
 ཁང་ཞིང་འབྲེག་ཆོགས་རྒྱུད་གི་གསར་འགྱུར་འགོད་མཁན་དང་།
 རྒྱུ་ཡང་གཞིན་པ། ཡན་ལག་ཏང་རྒྱུ་ཞིང་ཁོངས་མི(དེའི་རིང་༡༩༩༡ ལོའི་ཟླ་
 ༡ པ་ནས་ཟླ་༩ པ་བར་ཡུང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་ཕྲུག་སློབ་སྦྱོང་བྱས།)
 ༡༩༩༡ ནས་༡༩༩༤ བར་ཡུང་གཞིན་ཟེ་ཆོགས་ནང་སྐོག་རང་སྦྱོང་
 ལྷན་པུ་ཅི་ཡན་ལག་ཏང་རྒྱུ་ཅི་གཞིན་པ་དང་ཏང་རྒྱུ་ཅི་

གཞིན་པ།
 ༡༩༩༤ ནས་༡༩༩༦ བར་ནང་སྐོག་རང་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ཅི་ཡན་
 བསྐྱགས་ཕུའི་ཕུའུ་ཡང་གཞིན་པ།
 ༡༩༩༦ ནས་༡༩༩༧ བར་ནང་སྐོག་རང་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ཅི་ལྷན་
 ལས་ལྷན་པུ་ཅི་དང་དིལ་བསྐྱགས་ཕུའི་ཕུའུ་ཡང་།
 ༡༩༩༧ ནས་༡༩༩༩ བར་ནང་སྐོག་རང་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ཅི་ལྷན་
 ལས་ལྷན་པུ་ཅི་དང་། ཡུང་ཡིག་ཆེ་མོ་བ། རང་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ཅི་གཞིན་པ་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་ལྷན་པུ་ཅི་ལྷན་པུ་ཅི་གཞིན་པ་ལྷན་པུ་ཅི་
 ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་ནང་སྐོག་རང་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ཅི་ལྷན་
 ལྷན་དང་ཁྱེ་ཕུང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕུའུ་ཅི།
 ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་ནང་སྐོག་རང་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ཅི་ལྷན་
 ཅི་གཞིན་པ་དང་ཁྱེ་ཕུང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕུའུ་ཅི་གཞིན་པ་ལྷན་པུ་ཅི་(༡༩༩༩ ནས་
 ༡༩༩༩ བར་ཡུང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་ཕྲུག་འཕྲིན་ལྷན་པུ་ཅི་དང་ཉིད་དོ་དམ་
 ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས།)
 ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་ཡུང་དབྱང་དིལ་བསྐྱགས་ཕུའི་ཕུའུ་ཡང་
 གཞིན་པ།
 ༡༩༩༩ ནས་༢༠༠༡ བར་ཡུང་དབྱང་དིལ་བསྐྱགས་ཕུའི་ཕུའུ་ཡང་
 གཞིན་པ་(༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༡༠ པར་ཕུའུ་ཡང་ཆུན་པ་རིམ་པར་གཏན་འཁེལ་བ་)དང་
 ཡུང་དབྱང་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་སློབ་གཏོད་མཚུབ་ཁྱེད་ལྷན་པུ་ཅི་
 ལྷན་པུ་ཅི་གཞིན་པ་དང་ཁྱེ་ཕུང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕུའུ་ཅི།
 ༢༠༠༡ ནས་༢༠༡༡ བར་ཡུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷན་པུ་ཅི། ཡུང་
 དབྱང་ཕུའུ་ཅི་ཁྱའི་ཕུའུ་ཅི། ཡུང་དབྱང་དིལ་བསྐྱགས་ཕུའི་ཕུའུ་ཡང་།
 ༢༠༡༡ ནས་ཡུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལྷན་དང་། ཡུང་དབྱང་
 ཕུའུ་ཅི་ཁྱའི་ཕུའུ་ཅི། ཡུང་དབྱང་དིལ་བསྐྱགས་ཕུའི་ཕུའུ་ཡང་། སྐབས་
 བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་ཡུང་དབྱང་གི་རྒྱུ་ལྷན་པུ་ཅི་
 དང་། སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པ། བཅུ་བདུན་པ། བཅོ་བརྒྱད་
 པ་བཅས་ཀྱི་ཡུང་དབྱང་ལྷན་པུ་ཅི། སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་དང་སྐབས་བཅུ་
 བདུན་པའི་ཡུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷན་པུ་ཅི། ཡུང་དབྱང་ཕུའུ་ཅི་
 ཁྱའི་ཕུའུ་ཅི་བཅས་དང་། སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཡུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་
 རྒྱུས་ཀྱི་ལྷན་པུ་ཅི་དང་། རྒྱུ་ཡང་ཡུང་དབྱང་ཕུའུ་ཅི་ཁྱའི་ཕུའུ་ཅི་བཅས།

༡༩༩༩ ནས་༢༠༠༠ བར་ཀོང་ཏུང་ཁིང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་
 རྩོད་གྲོག་གྲོང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི།
 ༢༠༠༠ ནས་༢༠༠༡ བར་ཀོང་ཏུང་ཁིང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ། རྩོད་
 གྲོག་གྲོང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི། གྲོང་ཁྱིམ་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་མི་ལྷན་
 ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན།
 ༢༠༠༡ ནས་༢༠༠༢ བར་རྩན་ཏུང་ཁིང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་།
 རྩོད་གྲང་ལས་ཚབ། རྩོད་གྲང་།
 ༢༠༠༢ ནས་༢༠༠༣ བར་རྩན་ཏུང་ཁིང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་དང་རྩོད་གྲང་།
 ༢༠༠༣ ནས་༢༠༠༤ བར་རྩན་ཏུང་ཁིང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་དང་ཁིང་ཆེན་
 མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་མི་ལྷན་ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན།
 ༢༠༠༤ ནས་༢༠༠༥ བར་ཐེན་ཅིང་གྲོང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི།
 ༢༠༠༥ ནས་༢༠༡༢ བར་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུའུ་ཅི་ལྷན་ཀྱི་ལྷན་པོ་དང་ཐེན་
 ཅིང་གྲོང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་(༢༠༡༢ ལོའི་ཟླ་༡༡ བར་)
 ༢༠༡༢ ལོར་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུའུ་ཅི་རྒྱུན་ལྷན་དང་རྒྱལ་སྤྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་གི་རྩྱུང་ལི་གཞོན་པ། ཏང་རྩུའུ་ཅི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ།
 རྒྱལ་སྤྱི་བཅོམ་པའི་གྲུང་དབྱང་གི་རྩུའུ་ཅི་ལྷན་ཀྱི་ལྷན་པོ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་དང་བཅུ་བདུན་པ། བཅོམ་བཟུང་པ་བཅས་ཀྱི་གྲུང་དབྱང་ལྷན་
 ལྷན་པོ། རྒྱལ་སྤྱི་བཅུ་བདུན་པའི་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུའུ་ཅི་ལྷན་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤྱི་བཅུ་བདུན་པའི་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུའུ་ཅི་ལྷན་ཀྱི་ལྷན་
 ལྷན་པོ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་བཅུ་བདུན་པའི་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུའུ་ཅི་
 ལྷན་ཀྱི་ལྷན་པོ།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ།

(28)

ལི་ཡོན་ཁྲོལ་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།

ལི་ཡོན་ཁྲོལ། རྒྱ་རིགས།
 ༡༩༥༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ བར་སྐྱེས།
 ཅང་སྤུའུ་ལིན་རྩུའུ་ཅི་ནས་རེད།
 ༡༩༦༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ བར་ལས་
 ཀར་ཞུགས། ༡༩༨༥ ལོའི་
 ཟླ་ ༩ བར་གྲུང་གོ་གྲང་ཁྲན་
 ཏང་ནང་ཞུགས། རྒྱང་དབྱང་
 ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་ཞིབ་འཇུག་

སློབ་མའི་སློབ་རྒྱུས་ལྡན། གླིམ་ས་རིག་པའི་འབྲུམ་རམས་པ་ཡིན།
 ད་ལྟ་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩུའུ་ཅི་ལྷན་ཀྱི་ལྷན་པོ་དང་གྲུང་དབྱང་ཏུ་མི་དམངས་ཁྱིམ་
 མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པའི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།
 ༡༩༩༥ ནས་༡༩༩༦ བར་ཅང་སྤུའུ་ཁིང་ཆེན་ཏུ་ཕུང་རྫོང་རྩོད་ཏུ་ཁེ་ཁིང་
 རའི་བཅོམ་པ།
 ༡༩༩༦ ནས་༡༩༩༧ བར་རྩོད་ཏུ་ཁེ་དགེ་ལོ་སློབ་གྲྭ་ཆེ་མོའི་ཆེས་རིག་
 ཚན་ལག་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
 ༡༩༩༧-༡༩༩༨ བར་རྩོད་ཏུ་ཁེ་གྲོང་ཁྱིམ་ནས་ཁྲུང་གི་སློབ་འབྲིང་དུ་དགེ་
 བློན།
 ༡༩༩༨ ནས་༡༩༩༩ བར་རྩོད་ཏུ་ཁེ་གྲོང་ཁྱིམ་ལུང་དབུ་དབུ་རྒྱུས་སུ་ལས་
 ཞོན་བཅོམ་ལས་ཆེད་ལས་ཀྱི་སློབ་གྲྭའི་དགེ་བློན་བྱས།
 ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་སྤུའུ་ཏུ་སློབ་ཆེན་གྱི་ཆེས་རིག་ཚན་ལག་
 ཏང་ཆེས་རིག་ཆེད་ལས་སུ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཚན་ལག་གི་ཆོག་མཆོག་ཀྱི་སྤྱི་
 རྒྱལ་གྱི་སྤུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་རྩུའུ་ཅི།
 ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་སྤུའུ་ཏུ་སློབ་ཆེན་དོ་དམ་ཚན་ལག་གི་དགེ་
 བློན་དང་སློབ་གྲྭའི་སྤྱི་ཆོག་མཆོག་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གཞོན་པའི་ཆོག་མཆོག་རྩོད་ཏུ་ཁེ་གྲོང་ཡུད་ཀྱི་
 རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་རྩུའུ་ཅི།
 ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གཞོན་པའི་ཆོག་མཆོག་གྲུང་དབྱང་རྩུའུ་ཅི་ཁྲུའུ་
 རྩུའུ་ཅི་(༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༩ བར་ལི་ཅིང་སློབ་ཆེན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དོ་དམ་ཚན་
 རིག་ལྷན་གནས་སུ་ལས་ཞོན་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་རབ་འབྲུམ་པའི་སློབ་གནས་
 ཐོབ།)

༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་གྲུང་དབྱང་གི་ཕྱོགས་རིལ་བསྐྱེད་ཆོག་ས་
 རྒྱུང་གི་རྩུའུ་ཅི་དང་ལོའི་རྩུའུ་ཅི།
 ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་གྲུང་དབྱང་གི་ཕྱོགས་རིལ་བསྐྱེད་ཆོག་ས་
 རྒྱུང་གི་རྩུའུ་ཅི་དང་གཞོན་པ་དང་གྲུང་དབྱང་གི་ཕྱོགས་རིལ་བསྐྱེད་ཆོག་ས་
 གཞུང་ལས་ཁབ་གི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ། རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱིམ་ཁབ་གསར་
 འབྱུར་གཞུང་ལས་ཁབ་གི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་བཅས་བྱས།(༡༩༩༩ ནས་
 ༡༩༩༩ བར་གྲུང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ་ལུའི་ཆེན་རིག་སྤྱི་
 ཆོག་ས་རིང་ལུགས་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་གླིམ་ས་རིག་པའི་འབྲུམ་རམས་
 པའི་སློབ་གནས་ཐོབ།)
 ༡༩༩༩ ནས་༢༠༠༠ བར་རིག་གནས་སུའི་སྤུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་ཏང་
 རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ།
 ༢༠༠༠ ནས་༢༠༠༡ བར་ཅང་སྤུའུ་ཁིང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ།
 ༢༠༠༡ ནས་༢༠༠༢ བར་ཅང་སྤུའུ་ཁིང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་
 བཅོམ་པའི་གྲོང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི།
 ༢༠༠༢ ནས་༢༠༠༢ བར་ཅང་སྤུའུ་ཁིང་ཡུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་དང་བཅོམ་པའི་

१००३ རྣམ་ १००३ བར་ཅད་སྤྱུ་ཞིང་ལྷུང་གི་རྩུ་ཅི་དང་ཞིང་ཆེན་
 མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་རྒྱན་ལས་ལྷ་ལྷན་གྱི་ལྷ་ཡོན་དེ།
 १००३ རྣམ་ १०११ བར་ལྷ་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ལྷ་ཡོན་དང་ལྷ་
 དབྱང་རྩུ་ཅི་ཁྲུའི་རྩུ་ཅི། ལྷ་དབྱང་ཙ་འདྲུགས་ཕུའི་ཕྱུ་ལྷ་དང་།
 १०११ རྣམ་ १०१३ བར་ལྷ་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ལྷ་ཡོན།
 १०१३ ལོར་ལྷ་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ལྷ་ཡོན་དང་ལྷ་དུ་མི་
 དམངས་ཁྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལྷ་ཡོན་གཞོན་པ།
 རྣམས་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷ་དབྱང་རྩམ་སྤོན་ལྷ་ཡོན། རྣམས་བཅུ་བདུན་
 པ་དང་བཙེ་བརྒྱད་པའི་ལྷ་དབྱང་ལྷ་ཡོན། རྣམས་བཅུ་བདུན་པའི་
 ལྷ་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ལྷ་ཡོན། ལྷ་དབྱང་རྩུ་ཅི་ཁྲུའི་རྩུ་
 ཅི། རྣམས་བཙེ་བརྒྱད་པའི་ལྷ་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ལྷ་ཡོན། རྒྱལ་
 ཡོངས་སྲིད་གྲོས་རྣམས་བདུན་པའི་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན། རྒྱལ་ཡོངས་
 སྲིད་གྲོས་རྣམས་བརྒྱད་པ་དང་རྣམས་དགུ་པའི་ལྷ་ཡོན་བཅས་བྱས།
 རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་རྣམས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོགས་
 འདུ་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ལྷ་དུ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
 ལྷ་ཡོན་གཞོན་པ་བཅས།

ཞི་གཞོན་དཔ(ཚོགས་གཞོན)གཉིས།

ད་ལྟ་གྲང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ཁྱ་ཡོན་དང་། གྲང་གྲང་གྲང་དབྱང་
དམག་དོན་ཁྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་ཁི་གཞོན་པ། གྲང་རྩ་མི་དམངས་
རྒྱུ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྲང་དབྱང་དམག་དོན་ཁྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་
ཁི་གཞོན་པ། རྒྱང་ཅང་དམག་དོན་བཅས་ཡིན།

གི་ལས་རོགས།

༡༠༠༥ ནས་ ༡༠༡༡ བར་ཅིས་ནན་དམག་ཁུལ་གྱི་སི་ལིང་ཡོན།
 ༡༠༡༡ ནས་ ༡༠༡༩ བར་ཁྱང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ཨུ་ཡོན་དང་ཁྱང་
 ཁྱང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱུ་ཞི་གཞོན་པ།
 ༡༠༡༩ ལོར་ཁྱང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ཨུ་ཡོན་དང་། ཁྱང་ཁྱང་ཁྱང་
 དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱུ་ཞི་གཞོན་པ། ཁྱང་རྩ་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 གི་ཁྱུ་ཞི་གཞོན་པ།
 སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཁྱང་དབྱང་རྩམ་སྤྱོད་ཨུ་ཡོན་དང་། སྐབས་བཅུ་
 བདུན་པ་དང་། སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཁྱང་དབྱང་ཨུ་ཡོན། སྐབས་
 བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཁྱང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ཨུ་ཡོན། སྐབས་བཅུ་
 བདུན་པའི་ཁྱང་ཨུ་ཆང་འདྲོམས་ཤོས་ཚོགས་ཐེངས་བདུན་པའི་ཐོག་
 ཁྱང་ཁྱང་ཁྱང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱུ་ཞི་གསལ་
 འདེམས། སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཁྱང་ཨུ་ཆང་འདྲོམས་ཤོས་ཚོགས་
 ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ཁྱང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱུ་
 ཞི་གཞོན་པར་བསྐོས་ཞུས། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་
 སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ཁྱང་རྩ་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 གི་ཁྱུ་ཞི་གཞོན་པར་བསྐོས་ཞུས་པཅས།

༡. ལུང་ཆེ་ལེའང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བཅུས།⁽²⁹⁾

ལུང་ཆེ་ལེའང་། རྒྱ་རིགས།
 ༡༩༥༠ ལོའི་ལྷ་གསུམ་པར་
 རྒྱུས། རྩན་ཏུང་ལི་རྩམ་
 ནས་རེད། ༡༩༦༦ ལོའི་ལྷ་
 བདུན་པར་དམག་ནང་
 རྒྱགས། ༡༩༦༧ ལོའི་ལྷ་
 བདུན་པར་ཁྱང་གོ་ཁྱང་
 རྩན་ཏུང་ནང་རྒྱགས།
 མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་

སློབ་གྲྭ་ལྷ་པ་ནས་ཐོན་པ་དང་ཆེད་ལས་སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་རྒྱུས་ལུན།
 ད་ལྟ་ཁྱང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་རྩམ་གྱི་ཨུ་ཡོན་དང་། ཁྱང་ཁྱང་ཁྱང་དབྱང་
 དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱུ་ཞི་གཞོན་པ། ཁྱང་རྩ་མི་དམངས་
 སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱང་དབྱང་དམག་དོན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱུ་
 ཞི་གཞོན་པ། མཁའ་དམག་གི་རྩང་ཅང་དམག་དཔོན་བཅས་ཀྱི་འགན་

འཁུར་བཞིན་ཡོད།
 ༡༩༦༦ ནས་ ༡༩༦༦ བར་མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་གྲ་རྒྱུས་སློབ་གྲྭ་དང་
 པོའི་སློབ་མ།
 ༡༩༦༦ ནས་ ༡༩༦༧ བར་སྐམ་དམག་རྩན་ ༡༡ པའི་རྩི་ ༡༡༡ ཡི་ཐོན་ ༡༡༥
 རྩ་དམག་ནང་ཞུགས་ནས་སྐྱོད་བརྒྱུད་བྱས།
 ༡༩༦༧ ནས་ ༡༩༦༩ བར་མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་སློབ་གྲྭ་བརྒྱུད་པའི་
 སློབ་མ།
 ༡༩༦༩ ནས་ ༡༩༦༩ བར་མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་སློབ་གྲྭ་ལྷ་པོའི་སློབ་
 མ།
 ༡༩༦༩ ནས་ ༡༩༧༠ བར་མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་དམག་དཔུང་རྩི་ ༡༦
 པའི་ཐོན་ ༧༧ ཡི་འཕུར་སྐྱོད་པ།
 ༡༩༧༠ ནས་ ༡༩༧༡ བར་མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་དམག་དཔུང་རྩི་ ༡༦
 པའི་རང་ཚུགས་རྩ་ཆེན་གྱི་འཕུར་སྐྱོད་པ།
 ༡༩༧༡ ནས་ ༡༩༧༦ བར་མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་དམག་དཔུང་རྩི་ ༡༦
 པའི་རང་ཚུགས་རྩ་ཆེན་གྱི་རྩ་དཔོན་གཞོན་པ།
 ༡༩༧༦ ནས་ ༡༩༩༠ བར་མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་དམག་དཔུང་རྩི་ ༡༦
 པའི་རང་ཚུགས་རྩ་ཆེན་གྱི་རྩ་དཔོན།
 ༡༩༩༠ ནས་ ༡༩༩༡ བར་མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་དམག་དཔུང་རྩི་ ༡༦
 པའི་རྩི་ཁྱང་གཞོན་པ་(དེའི་རིང་ ༡༩༩༡.༠༩ ནས་ ༡༩༩༡.༡༠ བར་མཁའ་དམག་
 བཏོད་འདྲོམས་སློབ་གྲྭ་འགན་ཁུར་མཐོ་རིམ་འཛིན་གྲུབ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།)
 ༡༩༩༡ ནས་ ༡༩༩༥ བར་མཁའ་དམག་མཁའ་སྐྱོད་དམག་དཔུང་རྩི་ ༡༦
 པའི་རྩི་ཁྱང་།
 ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༥ བར་མཁའ་དམག་རྩན་ ༥ པའི་རྩན་ཁྱང་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༦ བར་མཁའ་དམག་རྩང་རྩི་བཏོད་འདྲོམས་སློབ་ལི་
 ཆན་མོའུ་ཁྱང་།
 ༡༩༩༦ ནས་ ༡༩༩༩ བར་རྒྱལ་སྤྱང་སློབ་ཆེན་གྱི་གཞི་རྩའི་ཆན་ལག་ཏུ་
 སློབ་མ།
 ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༩ བར་མཁའ་དམག་རྩན་ ༩ པའི་ལས་ཆབ་རྩན་ཁྱང་
 གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༠ བར་མཁའ་དམག་རྩན་ ༩ པའི་ཆན་མོའུ་ཁྱང་།
 ༡༩༩༠ ནས་ ༡༩༩༡ བར་མཁའ་དམག་རྩན་བརྒྱུད་པའི་རྩན་ཁྱང་།
 ༡༩༩༡ ནས་ ༡༩༩༥ བར་མཁའ་དམག་གི་ཆན་མོའུ་ཁྱང་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༩ བར་མཁའ་དམག་གི་ཆན་མོའུ་ཁྱང་(དེའི་རིང་
 ༡༩༩༥.༠༩ ནས་ ༡༩༩༥.༡༡ བར་རྒྱལ་སྤྱང་སློབ་ཆེན་གྱི་གཞི་རྩའི་ཆན་
 འཛིན་གྲུབ་སློབ་སྦྱོང་དང་ ༡༩༩༥.༠༧ ནས་ ༡༩༩༥.༡༠ བར་རྒྱལ་སྤྱང་སློབ་ཆེན་གྱི་
 རྒྱལ་སྤྱང་ཞིབ་འདུག་ཆན་ལག་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།)

༡༩༩༩ ན་མ་༡༠༠༥ བར་ཤིང་དབྱང་དམག་ཁུལ་གྱི་སི་ལིང་ཡོན་གཞོན་
པ་དང་ཤིང་དབྱང་དམག་ཁུལ་གྱི་མཁའ་དམག་སི་ལིང་ཡོན་(དེ་
རིང་༢༠༠༡.༠༡ ན་མ་༢༠༠༡.༠༢ བར་རྒྱལ་སྤྱང་སློབ་ཆེན་དུ་ཅུན་རིམ་པ་རྒྱན་པ་ཡན་
གྱི་ལས་བྱེད་གསོ་སྦྱང་འདིན་གྲུབ་སློབ་སྦྱང་བྱས།)

༢༠༠༥ ན་མ་༢༠༠༢ བར་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གི་སྤྱི་བྱུང་ཆོན་མོ་
ཀྱང་གཞོན་པ།

༢༠༠༢ ན་མ་༢༠༠༢ བར་མཁའ་དམག་གི་སི་ལིང་ཡོན།

༢༠༠༢ ན་མ་༢༠༠༤ བར་ཀྱང་གྲང་གྲང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་
ཁང་གི་ལྷན་པ། མཁའ་དམག་གི་སི་ལིང་ཡོན།

༢༠༠༤ ན་མ་༢༠༡༢ བར་ཀྱང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་
པ་དང་། ཀྱང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་དབྱང་དམག་
དོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་པ། མཁའ་དམག་གི་སི་ལིང་ཡོན།

༢༠༡༢ ན་མ་༢༠༡༣ བར་ཀྱང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་གྱི་ལྷན་པ་དང་།
ཀྱང་གྲང་གྲང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ།
ཀྱང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་
ཁང་གི་ལྷན་པ།

༢༠༡༣ ན་མ་ཀྱང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་གྱི་ལྷན་པ་དང་། ཀྱང་གྲང་གྲང་
དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ། ཀྱང་རྩ་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ཁང་
གི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ།

སྐབས་བཅུ་བཞི་པ་དང་སྐབས་བཅུ་ལྔ་པ་ལྟེ་ཀྱང་དབྱང་རྩིས་སློན་ལྷན་
ལྷན། སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། སྐབས་བཅུ་བདུན་པ། སྐབས་བཅུ་
བརྒྱད་པ་བཅས་གྱི་ཀྱང་དབྱང་ལྷན་པ། སྐབས་བཅུ་བརྒྱད་པ་ལྟེ་ཀྱང་
དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་གྱི་ལྷན་པ། སྐབས་བཅུ་བདུན་པ་ལྟེ་ཀྱང་ལྷན་
ཁང་འདོམས་གྲོས་ཆོག་མཐུན་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ཀྱང་གྲང་གྲང་དབྱང་
དམག་དོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་པ་ལ་བསྐོས་གཞག རྒྱལ་ཡོངས་མི་
དམངས་འཕུས་ཆོག་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོག་འདུ་ཐེངས་དང་
པོའི་ཐོག་ཀྱང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་དབྱང་དམག་
དོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་པ་ལ་བསྐོས་གཞག སྐབས་བཅུ་བདུན་
པའི་ཀྱང་ལྷན་ཁང་འདོམས་གྲོས་ཆོག་མཐུན་ཐེངས་བདུན་པའི་ཐོག་ཀྱང་
ཀྱང་གྲང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པར་
གསལ་སྤྲོད། སྐབས་བཅུ་བརྒྱད་པའི་ཀྱང་ལྷན་ཁང་འདོམས་གྲོས་ཆོག་
ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ཀྱང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་
ཞི་གཞོན་པར་བསྐོས་གཞག རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཆོག་
སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོག་འདུ་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་ཀྱང་རྩ་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ཁང་

གི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པར་བསྐོས་གཞག་བཅས།

རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཆོག་སྐབས་བཅུ་ གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་པ་ ཀྱང་གཞོན་པ(ཆོག་འདུ་གཞོན) ༡༡ །

༡. ལི་ཅན་གོ་ཡི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།(30)

ལི་ཅན་གོ་རྒྱ་རིག་སྤྱི་མཐུན་ ༡༩༤༤
ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་སྤྱི་མཐུན་ ཨན་
ཏུང་ཅོན་གྲོང་ནས་རིང། ༡༩༦༩
ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་ལས་ཀར་
ལྷག་སྤྱི་མཐུན་ ༡༩༧༡ ལོའི་ཟླ་ ༦ པར་
ཀྱང་གོ་ཀྱང་ཁུན་ཏུང་ནང་
ལྷག་སྤྱི་མཐུན་ ཨན་ཏུང་སློབ་ཆེན་རྒྱ་
ཡིག་ཆོན་ཁག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིག་
ཆོན་རིག་ཆེད་ལས་ནས་ཐོན།

སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་རྒྱུས་ལྷན།
ད་ལྟོ་ཀྱང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་གྱི་ལྷན་པ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་མི་
དམངས་འཕུས་ཆོག་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ལྷན་ཁང་
ཁང་གི་ལྷན་པ་ཀྱང་གཞོན་པ། ཀྱང་རྩ་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་བྱུང་བཅོ་ཆོག་
གྱི་ཀྲུའུ་ཞི་བཅས་གྱི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།
༡༩༦༩ ན་མ་༡༩༦༩ བར་ཨན་ཏུང་སློབ་ཆེན་རྒྱ་ཡིག་ཆོན་ཁག་རྒྱུ་
རྒྱུ་ཡིག་ཆོན་རིག་གི་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱང་བྱས།
༡༩༦༩ ན་མ་༡༩༧༠ བར་སློབ་གྲུབ་ལས་བཀོས་རྒྱག་རྒྱ་སྤྱི་མཐུན་
༡༩༧༠ ན་མ་༡༩༧༡ བར་ཐེན་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་ཉིང་ཏྲོང་ཏུང་ཅི་ཐོ་ཀྱང་
ཤི་ཅང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཁོར་ལོ་སྦྱང་བཟང་།
༡༩༧༡ ན་མ་༡༩༧༤ བར་ཐེན་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་ཉིང་ཏྲོང་རིག་གནས་
སློབ་གསོ་ཅུས་དང་རྒྱུད་རིམ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཀན་ཤི།
༡༩༧༤ ན་མ་༡༩༧༥ བར་ཐེན་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་རིམ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཀན་
ཤི།
༡༩༧༥ ན་མ་༡༩༧༦ བར་ཐེན་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་གཞུང་དོན་ཐིང་གཞུང་
ལས་ཁང་དུ་ཀན་ཤི།
༡༩༧༦ ན་མ་༡༩༧༧ བར་ཐེན་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་གཞུང་དོན་ཐིང་གཞུང་

༡༩༩༡ ན་མ་༡༩༩༤ བར་གྲུང་དབྱང་གི་དཔལ་ལྷན་ཁྲི་ཐུང་ཆེ་
 གཞོན་པ།
 ༡༩༩༤ ན་མ་༡༩༩༧ བར་གྲུང་དབྱང་གི་དཔལ་ལྷན་ཁྲི་ཐུང་ཆེ།
 ༡༩༩༧ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་དབྱང་གི་དཔལ་ལྷན་ཁྲི་ཐུང་ཆེ་དང་
 གྲུང་དབྱང་གླི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སྐྱོད་ལྷན་
 གི་གྲུ་རེན་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཡོན་
 གྲང་དང་། ཉར་ཅུའི་རྩུའི། འདི་གཅོད་ལྷན་གི་ཡོན་པ། དབྱ་
 ལྷགས་ཁྲིམས་དཔོན་ཆེ་མོ།
 ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་
 པའི་རྒྱ་ལས་ལྷན་གི་ཡོན་པ་དང་གཞོན་པ་དང་གྲུང་གྲུང་སྐབས་
 བཅུ་དྲུག་པ་དང་། སྐབས་བཅུ་བདུན་པ། སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་བཅས་
 གི་གྲུང་དབྱང་ཡོན་པ། གྲུང་གྲུང་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་གྲུང་དབྱང་གླིག་
 བཞེར་ལྷན་གི་ཡོན་པ། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་
 སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལས་ལྷན་གི་ཡོན་པ་དང་གཞོན་པ་བཅས།

༡. རྩོམ་ཁང་གི་ཡི་ཨ་རྒྱུས་མདོར་བཅུས།⁽³⁰⁾

རྩོམ་ཁང་གི། རྒྱ་རིགས།
 ༡༩༩༧ ལོའི་ཟླ་ ༥ པར་
 རྒྱེས། རྩུ་པེ་ཞའོ་ཀན་ནས་
 རེད། གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་
 རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་ཚོགས་
 གི་ཁོངས་མི། ༡༩༩༧ ལོའི་ཟླ་
 ༩ པར་ལས་ཀར་ལྷགས། སི་
 རྩོན་སློབ་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་
 ཆེན་ལག་གྲུང་གོའི་དཔལ་

འབྱོར་ལོ་རྒྱུས་ཆེད་ལས་ཐོན། ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་རྒྱུས་ལྷན་
 དགོ་རྒྱུ་ཆེ་མོ་བ་གཞོན་པ་ཡིན།
 ད་ལྟ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་
 རྒྱ་ལས་ལྷན་གི་ཡོན་པ་དང་གཞོན་པ་དང་གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་
 རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་ཚོགས་གྲུང་དབྱང་གི་གྲུ་ཞིའི་འགན་འཁུར་
 བཞིན་ཡོད།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་སློབ་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་ལག་ཏུ་
 སློབ་སྦྱོང་བྱས།(༡༩༩༧ ལོའི་ཟླ་ ༩ ན་མ་ ༡༩༩༧ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ བར་སློབ་གྲུར་ལས་བཞོས་
 རྒྱལ་རྒྱ་ལྷག)

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་དཔུང་གི་བདུན་བརྒྱད་
 བཞི་བརྒྱད་ཀྱི་ཉི་གཅིག་ལྷ་ལྷ་ཀོར་གི་ཞིང་རར་ངལ་ཚོལ་བྱས།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་ཅིན་ཡང་རྫོང་ལོ་ཚོལ་རྒྱས་
 སློབ་འཁྲིད་བྱ་དགོ་རྒྱ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་ཅིན་ཡང་རྫོང་གི་རིག་གནས་
 སློབ་གསོ་རྒྱུ་ལས་བྱེད།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་ཅིན་ཡང་རྫོང་གི་རིག་
 གནས་སློབ་གསོ་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པ་དང་དགོ་རྒྱ་རབ་སྦྱོང་སློབ་གྲུའི་
 དགོ་རྒྱ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་སློབ་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་ལག་གྲུང་
 གོའི་དཔལ་འབྱོར་ལོ་རྒྱུས་ཆེད་ལས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་སློབ་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་ལག་གི་
 ལས་རིགས་དགོ་རྒྱ་རྒྱ་དང་། འཆད་ཁྲིད་དགོ་རྒྱ། དགོ་རྒྱ་ཆེ་མོ་བ་
 གཞོན་པ་བཅས་དང་གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་ཚོགས་
 གི་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་གི་ཐུང་ཆེ་གཞོན་པ།(༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༥)
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་གི་ཐུང་ཆེ་གཞོན་
 པ། གོར་གི་ཉོ་ཆོང་ལྷན་གི་གྲུ་རེན་གཞོན་པ། དཔལ་འབྱོར་ལྷ་
 ལྷ་གི་གྲུ་རེན་གཞོན་པ། གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་
 ཚོགས་གི་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་གི་གྲུ་རེན་ལྷ་ལྷ་གཞོན་པ་དང་ཐུང་
 ཆེ་གཅིག་ལྷགས།(༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༥)
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་གི་ཐུང་ཆེ་གཞོན་
 པ། གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་ཚོགས་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་
 གི་གྲུ་རེན་ལྷ་ལྷ་གཞོན་པ་དང་ཐུང་ཆེ་གཅིག་ལྷགས། སི་རྩོན་ཞིང་
 ཆེན་ལྷ་ཞིབ་ཐིང་གི་ཐིང་གྲང་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་གི་ཐུང་ཆེ་གཞོན་
 པ། གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་ཚོགས་སི་རྩོན་ཞིང་
 ཆེན་གི་གྲུ་རེན་ལྷ་ལྷ་གི་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་ལྷ་ཞིབ་ཐིང་གི་ཐིང་གྲང་
 གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་རྩོན་ཞིང་ཆེན་གི་ཐུང་ཆེ་གཞོན་
 པ་དང་། གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་ཚོགས་གི་སི་རྩོན་
 ཞིང་ཆེན་གི་གྲུ་རེན་ལྷ་ལྷ་གི།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སློབ་ཐུང་ཐུང་གྲང་གཞོན་པ་དང་གྲུང་གོ་
 དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་ཚོགས་གྲུང་དབྱང་གི་རྒྱ་ལྷ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་
 ཚོགས་གྲུང་དབྱང་གི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་། རྒྱ་ལས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་
 གཞོན་པ།(༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༥ ན་མ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ བར་ཐུང་གྲང་རིམ་པའི་ཐོབ་

ཐང་ལྷན་ཁྲིའི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལ། གྲང་གོ་ལྷ་ཁིབ་རིག་གཞུང་
 ལྷན་ཆོག་གི་ཆོག་གཞི་(༢༠༠༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པ།)
 ༢༠༠༧ ལོ་ནས་༢༠༠༩ ལོ་བར་གྲང་གོ་དཔངས་གཞི་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་
 ཆོག་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་
 ༢༠༠༩ ལོ་ནས་༢༠༡༩ ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་འཛུགས་ཆོག་གི་སྐབས་
 བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ལས་ལྷན་གྱི་ལྷ་ཡོན་གྲང་གཞི་ལ་དང་གྲང་
 གོ་དཔངས་གཞི་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་ཆོག་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་
 ༢༠༡༩ ལོ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་འཛུགས་ཆོག་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་
 པའི་རྒྱལ་ལས་ལྷན་གྱི་ལྷ་ཡོན་གྲང་གཞི་ལ་དང་གྲང་གོ་དཔངས་
 གཞི་རྒྱལ་འཛུགས་ལྷན་ཆོག་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ རྒྱལ་ཡོངས་
 མི་དཔངས་འཛུགས་ཆོག་གི་སྐབས་བཅུ་དཔེ་པའི་འཛུགས་མི། རྒྱལ་ཡོངས་
 མི་དཔངས་འཛུགས་ཆོག་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་
 རྒྱལ་ལས་ལྷན་གྱི་ལྷ་ཡོན་གྲང་གཞི་ལ། སྐབས་དགུ་པ་དང་བཅུ་
 པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་ལྷ་ཡོན་བཅས།

༤. ཡན་ཅན་ཆེ་ཡི་ཨ་རྒྱལ་མདོར་བཟུས།⁽³⁰⁾

ཡན་ཅན་ཆེ། བྱད་མེད། རྒྱ་
 རིག་སྐད། ༡༩༩༦ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་
 རྒྱུ་ཅན་ ཅང་ལུ་ལྷ་ཡོན་ནས་
 རེད། གྲང་གོ་དཔངས་གཞི་
 ཡར་སྐུལ་ཆོག་པའི་ཁོངས་
 མི།

༡༩༩༧ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་ལས་
 ཀར་ལུགས། ཏེན་མག་ལག་
 རྩལ་སློབ་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་བཅོ་

སྐབས་ཆོན་ལག་ནས་ཐོན། ཁིབ་འཛུགས་སློབ་མའི་སློབ་རྒྱལ་ལྷན། བཅོ་
 སྐབས་རིག་པའི་འཛུམ་རམས་པའི་སློབ་རྒྱལ་ལྷན་པ་དང་དགེ་ཆན་ཆེ་
 མོ་བ་ཡིན།

ད་ལྟ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་འཛུགས་ཆོག་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་
 རྒྱལ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་གྲང་གཞི་ལ་དང་། གྲང་གོ་
 དཔངས་གཞི་ཡར་སྐུལ་ཆོག་པའི་གྲང་དབྱེད་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི། གྲང་དབྱེད་
 སྤྱི་ཆོག་གི་རིང་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཡོན་གྲང་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་
 བཞིན་ཡོད།

༡༩༩༩ ལོ་ནས་༡༩༩༧ ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་འཛུགས་སློབ་ཆེན་འཛུལ་ཆས་
 བཅོ་སྐབས་ཆོན་ལག་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།

༡༩༩༧ ལོ་ནས་༡༩༩༩ ལོ་བར་སློབ་གྲྭ་ལས་བཞོམ་རྒྱུ་རྒྱ་སྤྱོད་
 ༡༩༩༩ ལོ་ནས་༡༩༩༩ ལོ་བར་ཅང་ལུ་ལྷ་ཡོན་གྲྭ་ལྟེན་དོན་ཅུས་ཐོ་ཏེ་
 གྲྭ་ལྟེན་འདོན་འཛུལ་སློབ་ཀྱི་ལག་གི་བཅོ་བ་དང་། འཛུལ་སློབ་བཅོ་
 བཅོས་དང་སྤྱི་གྲྭ་སྤྱོད་བཅོ་བ་དང་པོའི་ལག་རྩལ་ལ། ལས་བཅོ་སློབ་
 ཆེན་གྱི་དགེ་ཆན།

༡༩༩༩ ལོ་ནས་༡༩༩༩ ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་སློབ་ཆེན་འཛུལ་ཆས་
 བཅོ་སྐབས་ཆོན་ལག་གི་རབ་འབྱམས་ཁིབ་འཛུགས་སློབ་མ།

༡༩༩༩ ལོ་ནས་༡༩༩༩ ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་སློབ་ཆེན་འཛུལ་ཆས་
 བཅོ་སྐབས་ཆོན་ལག་གི་དགེ་ཆན་ལས་རྟེན་དང་། གཞི་ཁྱིད་དགེ་ཆན།
 དགེ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་གཞི་ལ། དགེ་ཆན་ཆེ་མོ་བ། འཛུམ་རམས་པ་སློབ་
 མའི་སློབ་དཔོན་(༡༩༩༩ ལོ་ནས་༡༩༩༩ ལོ་བར་ཏེན་མག་ལག་རྩལ་སློབ་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་
 བཅོ་སྐབས་ཆོན་ལག་གི་འཛུམ་རམས་པ་ཁིབ་འཛུགས་སློབ་མ)

༡༩༩༩ ལོ་ནས་༢༠༠༠ ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་སློབ་ཆེན་གྱི་ཁོང་གྲང་
 ལས་རིགས་དང་འཛུལ་ཆས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཡོན་གྲང་གཅིག་ལྷོགས་དང་
 གྲང་གོ་དཔངས་གཞི་ཡར་སྐུལ་ཆོག་པ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་
 ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལྷ་ཡོན་གཞི་ལ་(༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༡)

༢༠༠༠ ལོ་ནས་༢༠༠༡ ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་
 ཅན་གཞི་དོན་ཁང་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལ་དང་གྲང་གོ་དཔངས་གཞི་
 ཡར་སྐུལ་ཆོག་པ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལ།

༢༠༠༡ ལོ་ནས་༢༠༠༡ ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལ་དང་
 གྲང་གོ་དཔངས་གཞི་ཡར་སྐུལ་ཆོག་པ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་
 ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལྷ་ཡོན་གཞི་ལ།

༢༠༠༡ ལོ་ནས་༢༠༠༡ ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལ་དང་
 གྲང་གོ་དཔངས་གཞི་ཡར་སྐུལ་ཆོག་པ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་
 ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལྷ་ཡོན་གཞི་ལ།

༢༠༠༡ ལོ་ནས་༢༠༠༡ ལོ་བར་གྲང་གོ་དཔངས་གཞི་ཡར་སྐུལ་ཆོག་པ་གྲང་
 དབྱེད་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་
 རིག་ལྷ་ཡོན་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལ།

༢༠༠༡ ལོ་ནས་༢༠༠༡ ལོ་བར་གྲང་གོ་དཔངས་གཞི་ཡར་སྐུལ་ཆོག་པ་གྲང་
 དབྱེད་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལ་དང་རྒྱལ་ལས་ལྷ་ཡོན་གཞི་ལ་(༢༠༠༡ ལོའི་
 ཟླ་ ༡ ལོ་ནས་༢༠༠༡ ལོའི་ཟླ་ ༩ ལོ་བར་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་ལ་ཐོབ་ཐང་ལྷན)

༢༠༠༡ ལོ་ནས་༢༠༠༡ ལོ་བར་གྲང་གོ་དཔངས་གཞི་ཡར་སྐུལ་ཆོག་པ་གྲང་
 དབྱེད་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་གཞི་

༢༠༠༡ ལོ་ནས་༢༠༡༩ ལོ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དཔངས་འཛུགས་ཆོག་གི་སྐབས་
 བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་གྲང་གཞི་ལ་

དང་། གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེལ་ཚོགས་པ་གྲུང་དབྱང་གི་གྲུང་ཞི།
 གྲུང་དབྱང་གི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སློབ་སྤྲོད་གི་ཡོན་ཀྱང་།
 ༡༩༩༡ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་
 པའི་རྒྱ་ལས་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་ཡོན་གྲང་གཞོན་པ་དང་། གྲུང་
 གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེལ་ཚོགས་པ་གྲུང་དབྱང་གི་གྲུང་ཞི། གྲུང་
 དབྱང་གི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སློབ་སྤྲོད་གི་ཡོན་ཀྱང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པ་དང་
 སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལས་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་ཡོན་གྲང་
 གཞོན་པ་དང་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་ལྷན་
 བཅས།

༥. མང་ཁེན་གྱི་ཨ་ཁུས་མདོར་བཟུས།⁽³⁰⁾

མང་ཁེན། རྒྱ་རིགས། ༡༩༥༩
 ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པར་སྐྱེས། བོ་
 ཅིང་ཁྱོད་ཁྱེད་ནས་རེད།
 ༡༩༧༩ ལོའི་ཟླ་དང་པོར་ལས་
 ཀར་ཁྱེད་སྐྱེས། ༡༩༧༩ ལོའི་ཟླ་
 ༡༡ པར་གྲུང་གོ་གྲུང་ཁྱེད་
 ཏང་ནང་ཁྱེད་སྐྱེས། གྲུང་གོ་སྤྱི་
 ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་ཞིབ་
 འཇུག་སློབ་མ་སློབ་སྤྲོད་

གསར་འགྱུར་ཚན་ཁག་གི་གསར་འགྱུར་ལས་སྒོའི་ཆེད་ལས་ཐོན།
 ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་རྒྱུ་ལྡན། ཚུལ་རིག་རབ་འབྱམས་པའི་
 ཡོན་ཆ་དལ་ལྡན། མཐོ་རིམ་ཚུལ་སྤྲོད་པ་ཡིན།

ད་ལྟ་གྲུང་གྲུང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གྲུང་དབྱང་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་
 མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལས་ལྷན་ལྷན་
 ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་ཡོན་གྲང་གཞོན་པ་དང་དབྱང་ཆེ་གཅིག་སྒྲིག་སྐྱོད་
 གྲུང་དབྱང་དེའི་བསྐྱུགས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་ཡོན་ལྷན་པ། གྲུང་དབྱང་གི་ཚོགས་
 རིམ་བསྐྱུགས་ཀྱི་ཡོན་ལྷན་པ་དང་གྲུང་ཞི་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་
 བཞིན་ཡོད།

༡༩༩༩ ལོར་༡༩༩༠ པར་ཉན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་ཡན་ཤན་ས་ཁུལ་དབྱི་ཅུན་
 རྫོང་དུ་གཞོན་ནུ་ཤིས་ཡོན་ཅན།

༡༩༩༠ ལོར་༡༩༩༡ པར་ཉན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་ཡན་ཤན་ས་ཁུལ་དབྱི་ཅུན་
 རྫོང་ལྷན་དེའི་བསྐྱུགས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་ཡོན་ལྷན་པ་དང་ཉན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་
 ༡༩༩༡ ལོར་༡༩༩༢ པར་འོད་ཟེར་ཆོག་པ་ལ་ཁང་གི་རྒྱལ་ནང་སྤྱི་

གསར་འགོད་པ།
 ༡༩༩༩ ལོར་༡༩༩༡ པར་གྲུང་གོ་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་ཞིབ་འཇུག་
 སློབ་མ་སློབ་སྤྲོད་གསར་འགྱུར་ཚན་ཁག་གི་གསར་འགྱུར་ཆེད་ལས་
 ལས་སྒོའི་རབ་འབྱམས་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།

༡༩༩༡ ལོར་༡༩༩༢ པར་འོད་ཟེར་ཆོག་པ་ལ་ཁང་ཆབ་སྲིད་དཔལ་
 འབྱོར་སྤྱི་གསར་འགོད་པ་དང་མང་ཆོག་ལས་དོན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་
 གཞོན་པ།

༡༩༩༢ ལོར་༡༩༩༣ པར་འོད་ཟེར་ཆོག་པ་ལ་ཁང་མང་ཆོག་ལས་
 དོན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པ།

༡༩༩༣ ལོར་༡༩༩༤ པར་འོད་ཟེར་ཆོག་པ་ལ་ཁང་གི་ཁྱེད་ཚུལ་སྤྲོད་
 ཁང་གི་གྲུང་ཞི།

༡༩༩༤ ལོར་༡༩༩༥ པར་འོད་ཟེར་ཆོག་པ་ལ་ཁང་གི་ཁྱེད་ཚུལ་སྤྲོད་
 པ་གཞོན་པ་(༡༩༩༡.༠༩ ལོར་༡༩༩༡.༡༡ པར་གྲུང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་
 ཞིང་ཆེན་དང་སྤྱི་རིམ་པའི་ལས་ཁྱེད་པའི་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲུབ་སློབ་སྦྱོང་
 བྱས་)

༡༩༩༥ ལོར་༡༩༩༦ པར་འོད་ཟེར་ཆོག་པ་ལ་ཁང་གི་ཁྱེད་ཚུལ་སྤྲོད་
 པ།

༡༩༩༦ ལོར་༡༩༩༧ པར་གྲུང་དབྱང་དེའི་བསྐྱུགས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་
 ཡོན་ལྷན་པ།

༡༩༩༧ ལོར་༡༩༩༨ པར་མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆོག་པ་ལ་ཁང་གི་ཁྱེད་
 ཚུལ་སྤྲོད་པ།

༡༩༩༨ ལོར་༡༩༩༩ པར་མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆོག་པ་ལ་ཁང་གི་ཁྱེད་
 ཚུལ་སྤྲོད་པ་དང་གྲུང་དབྱང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་གསར་འགྱུར་ལས་དོན་པའི་
 མཐུན་ཆོག་གི་གྲུང་ཞི་གཞོན་པ།

༡༩༩༩ ལོར་༡༩༩༩ པར་མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆོག་པ་ལ་ཁང་གི་ཁྱེད་
 ཚུལ་སྤྲོད་པ་དང་གྲུང་དབྱང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་གསར་འགྱུར་ལས་
 དོན་པའི་མཐུན་ཆོག་གི་གྲུང་ཞི་གཞོན་པ།

༡༩༩༩ ལོར་༡༩༩༩ པར་མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆོག་པ་ལ་ཁང་གི་
 ཁྱེད་ཚུལ་སྤྲོད་པ་དང་གྲུང་དབྱང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་གསར་འགྱུར་ལས་
 དོན་པའི་མཐུན་ཆོག་གི་གྲུང་ཞི་གཞོན་པ་(༡༩༩༩.༡ ལོར་༡༩༩༩.༥ པར་གྲུང་དབྱང་ཏང་
 གི་སློབ་གྲྭའི་ཞིང་ཆེན་དང་སྤྱི་རིམ་པའི་ལས་ཁྱེད་པའི་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་
 གྲུབ་སློབ་སྦྱོང་)

༡༩༩༩ ལོར་༡༩༩༩ པར་མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆོག་པ་ལ་ཁང་གི་ཁྱེད་
 ཚུལ་སྤྲོད་པ།

༡༩༩༩ ལོར་༡༩༩༩ པར་གྲུང་དབྱང་དེའི་བསྐྱུགས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་

ཡུང་གྲང་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པའི་ཡུང་དབྱང་གི་རྩིས་
སྒྲིལ་ལོན་དང་། སྐབས་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཡུང་
དབྱང་ལོན། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་སྐབས་བཅུ་
གཉིས་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོན་ཡང་གཞིན་པ་བཅས།

༥. ཅི་ཡིན་ཤོན་གྱི་ཨ་ཁྱུས་མདོར་བཅུས།⁽³⁰⁾

ཅི་ཡིན་ཤོན། རྒྱ་རིགས། ༡༩༥༡
ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པར་སྐྱེས། རྟོན་
མོང་ཅིན་ནས་རེད། ༡༩༧༥
ལོའི་ཟླ་ ༡༠ པར་ལས་ཀར་
ཞུགས། ༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་
ཡུང་གོ་ཡུང་ཁྲ་ཏང་ནང་
ཞུགས། གྲང་གྲོལ་སློབ་ཆེན་རྒྱ་
ཡིག་ཆན་ལག་ནས་ཐོན། སློབ་
ཆེན་གྱི་སྤྱི་བཏང་འཛིན་

ལྷན་སློབ་རྒྱུ་ལུག་

ད་ལྟ་ཡུང་གྲང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཡུང་དབྱང་གི་ལོན་དང་།
རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་
ལས་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་མཁན་ཡུང་གཞིན་པ། ཏེ་ཡུང་ཅང་ཞིང་ཡུང་
ཀྱི་རྒྱུ་ཅི། ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་རྒྱ་ལས་ལྷན་ལྷན་
ཁང་གི་ཡུལ་རྒྱུ་རེན་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།

༡༩༧༥ ནས་༡༩༧༥ པར་གྲང་གྲོལ་སློབ་ཆེན་རྒྱ་ཡིག་ཆན་ལག་ཏུ་སློབ་
སྦྱོང་བྱས།

༡༩༧༥ ནས་༡༩༩༡ པར་ཏོན་ཏེན་ཞིང་ཆེན་མོང་ཅིན་རྫོང་མིང་ལེ་མཐོ་
རིམ་སློབ་འབྲིང་གི་དགེ་ཆན། རྫོང་ཡུང་གཞིན་པ་ལས་ཁང་གི་ཀན་ཅི།

༡༩༩༡ ནས་༡༩༩༥ པར་ཏོན་ཏེན་ཞིང་ཆེན་མོང་ཅིན་རྫོང་ཁོང་དབྱང་
ཤང་ཏང་ཡུང་གི་རྒྱུ་ཅི།

༡༩༩༥ ནས་༡༩༩༥ པར་ཏོན་ཏེན་ཞིང་ཆེན་ཡན་ཅི་རྫོང་ཡུང་གི་རྒྱུ་ཅི་
གཞིན་པ། རྫོང་དཔོན།

༡༩༩༥ ནས་༡༩༩༧ པར་ཏོན་ཏེན་ཞིང་ཆེན་ཡན་ཅི་རྫོང་ཡུང་གི་རྒྱུ་ཅི།

༡༩༩༧ ནས་༡༩༩༧ པར་ཡུང་གཞིན་པ་ལྷན་ཏོན་ཏེན་ཞིང་ཡུང་གི་རྒྱུ་
ཅི་གཞིན་པ།

༡༩༩༧ ནས་༡༩༩༩ པར་ཡུང་གཞིན་པ་ལྷན་ཏོན་ཏེན་ཞིང་ཡུང་གི་རྒྱུ་
ཅི།

༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ པར་ཏོན་ཏེན་ཞིང་ཆེན་ཤིན་ཤང་ཡུང་གི་རྒྱུ་ཅི།

༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ པར་ཡུང་གཞིན་པ་ལྷན་ཏོན་ཏེན་ཞིང་ཡུང་གི་རྒྱུ་
ཅི།

༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ པར་ཅི་ཡིན་ཞིང་ཡུང་གི་རྒྱ་ལྷན་དང་། རིམ་
བསྐྱགས་ལུང་ལུང་ཡུང་། ཞིང་ཡུང་ཏང་གི་སློབ་ལྷན་ཞེས་ཡུང་གཞིན་
པ།

༡༩༩༩ ནས་༢༠༠༡ པར་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུང་འཕེན་སྒྲིག་བརྒྱན་
འཕེན་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུས་ཡུང་གཞིན་པ་ཏང་ཅུའི་རྒྱུ་ཅི་གཞིན་པ།

༢༠༠༡ ནས་༢༠༠༡ པར་ཡུང་དབྱང་རིམ་བསྐྱགས་ལུང་ལུང་ཡུང་
གཞིན་པ།

༢༠༠༡ ནས་༢༠༠༡ པར་ཡུང་དབྱང་རིམ་བསྐྱགས་ལུང་ལྷན་ལས་ལས་
དོན་གཅོ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ལུང་ཡུང་གཞིན་པ་ལུང་ཡུང་རིམ་པ་རྒྱན་པ་ཡུང་
དབྱང་གེས་དཔལ་སྒོལ་གཏོང་མཛུབ་ཁྲིད་ལྷན་ལྷན་ཁང་གཞིན་
ལས་ཁང་གི་ཡུལ་རྒྱུ་རེན་(༢༠༠༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པར་འགན་འཁུར་)

༢༠༠༡ ནས་༢༠༡༡ པར་ཏེ་ཡུང་ཅང་ཞིང་ཡུང་གི་རྒྱུ་ཅི་ཞིང་ཆེན་མི་
དམངས་འཕུས་ཆོགས་རྒྱ་ལས་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ཡུལ་རྒྱུ་རེན།

༢༠༡༡ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་
པའི་རྒྱ་ལས་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་མཁན་ཡུང་གཞིན་པ་དང་། ཏེ་
ཡུང་ཅང་ཞིང་ཡུང་གི་རྒྱུ་ཅི། ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་
རྒྱ་ལས་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ཡུལ་རྒྱུ་རེན།

ཡུང་གྲང་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡུང་དབྱང་གི་རྩིས་སྒྲིལ་ལོན་དང་།
སྐབས་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཡུང་དབྱང་གི་ལོན། རྒྱལ་
ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལས་ལྷན་
ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་མཁན་ཡུང་གཞིན་པ་བཅས།

༦. ཡུང་ཕིང་གི་ཨ་ཁྱུས་མདོར་བཅུས།⁽³⁰⁾

ཡུང་ཕིང་། རྒྱ་རིགས། ༡༩༥༦ ལོའི་
ཟླ་དང་པོར་སྐྱེས། ཡན་ཏུའེ་ལུང་
རྫོང་ནས་ཡིན། ༡༩༧༦ ལོའི་ཟླ་ ༩
པར་ལས་ཀར་ཞུགས། ༡༩༧༩ ལོའི་
ཟླ་ ༩ པར་ཡུང་གོ་ཡུང་ཁྲ་ཏང་
ནང་ཞུགས། ཡན་ཏུའེ་དབུལ་ཁང་
སློབ་ལྷན་ཡིད་རྟོན་དབུལ་བྱ་
ཆེད་ལས་ནས་ཐོན་ཞིང་། འབྲིང་
རིམ་ཆེད་ལས་སློབ་ལྷན་སློབ་རྒྱུ་

ལུག་

༡༠༠༩ རྣམ་༡༠༡༩ བར་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་སྐྱར་ཁུ་ལྷན་གྱི་ཀྲུ་རེན་དང་

གྲང་གྲང་སྐབས་བརྒྱུག་པའི་གྲང་དབྱང་ཟེས་སྟོན་ཟུ་ཡོན། སྐབས་
 བརྒྱ་བརྒྱན་པའི་གྲང་དབྱང་ཟུ་ཡོན། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་
 ཚོགས་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱན་ལས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཟུ་ཡོན་
 གྲང་གཞིན་པ་བཅས།

༡༩༩༣ ནས་༡༩༩༥ བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུང་གི་རྩུ་ཅི་

[illegible]

10. ཡའེ་མི་ཀེང་ དབྱི་མིང་པ་ཏའེ་མི་ལྷ་སྐྱུ་མ་ཆད་པ་ལྷུ་ས། (30)

ལྷན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ་དང་ཤིན་ཅང་ལུ་
 གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་
 ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཟེན་གྱི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།
 ༡༩༩༡ ལྷན་༡༩༩༡ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷུ་ལུ་
 ལྷུ་ཆེ་རྩོད་ཤར་རྒྱང་ཀྱང་ཤེད་ཀའོན་ལུ་ཤེས་ཡོན་ཅན།
 ༡༩༩༢ ལྷན་༡༩༩༩ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷུ་ལུ་
 ལྷུ་ཆེ་གྲོང་ཁྱེར་རྩ་ཆས་བཟོ་བྱའི་བཟོ་པ།
 ༡༩༩༩ ལྷན་༡༩༩༩ བར་ལུ་བྱང་ཡང་བའི་བཟོ་ལས་སློབ་སྦྱང་ཡང་
 བའི་བཟོ་ལས་ཆོན་ལག་གཉིས་པར་ལེལ་སྐྱར་ཚུ་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱང་།
 ༡༩༩༩ ལྷན་༡༩༩༩ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷུ་ལུ་
 ལྷུ་ཆེ་གྲོང་ཁྱེར་རྩ་ཆས་བཟོ་བྱའི་ལག་ཆལ་པ་དང་། འཁོར་ཁང་གི་
 ཀྲུའུ་ཟེན། ཁང་ཀྱང་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ལྷན་༡༩༩༩ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷུ་ལུ་
 ལྷུ་ཆེ་གྲོང་ཁྱེར་བཟོ་ལས་ཅུས་གྱི་ཅུས་ཀྱང་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ལྷན་༡༩༩༩ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷུ་ལུ་
 ལྷུ་ཆེ་གྲོང་ཁྱེར་དཔལ་འབྱོར་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཀྲུའུ་ཟེན་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ལྷན་༡༩༩༩ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷུ་ལུ་
 ལྷུ་ཆེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གྲོང་སྦྱིའི་ལས་རོགས།
 ༡༩༩༩ ལྷན་༡༩༩༩ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དཔལ་
 འབྱོར་ཆོང་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཏང་ཅུའུ་ཡི་ཁོངས་མི་ཀྲུའུ་ཟེན་
 གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ལྷན་༡༩༩༩ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འཐུས་ཚས་
 སློག་རྩལ་བཟོ་ལས་མིང་གི་(རྒྱལ་སྤང་ལས་དོན་གཞུང་དོན་ཁང་)ཏང་ཅུའུ་ཡི་
 ཅུའུ་ཅི་གཞོན་པ་མིང་ཀྱང་(ཀྲུའུ་ཟེན)
 ༡༩༩༩ ལྷན་༢༠༠༡ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་
 གི་ཏང་ཅུའུ་ཡི་ཁོངས་མི་དང་། ཅུང་ཆེ། གཞུང་དོན་མིང་གི་ཏང་ཅུའུ་
 ཡི་ཅུའུ་ཅི།
 ༢༠༠༡ ལྷན་༢༠༠༡ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་
 གི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ།
 ༢༠༠༡ ལྷན་༢༠༠༡ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ལུང་གི་
 རྒྱན་ལྷ་(༢༠༠༩ ལོའི་ཟླ་༡༢ བར་)སྲིད་གཞུང་གི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ།
 ༢༠༠༡ ལྷན་༢༠༡༡ བར་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་
 འཐུས་ཚོགས་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཟེན།
 ༢༠༡༡ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་
 པའི་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ་དང་ཤིན་
 ཅང་ལུ་གྱར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱན་ལས་ལྷ་
 ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཟེན། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་

༡༩༩༧ ནས་༡༩༩༩ བར་དམངས་གཙོ་མནའ་མཐུན་ཆོག་ས་པ་ཁྱང་
 དབྱང་གི་ཁྱུའུ་ཞིག་ཞོན་པ་དང་བྱང་ཆེ་གཅིག་སྟོགས། ལུ་བྱང་ཞིང་
 ལས་སྟོབ་ཆེན་གྱི་ཞུའོ་ཁྱང་།

རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱ་
 ལས་ཁྲུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁྲུ་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་
 སྲིད་གྲོས་སྐབས་དགུ་པ་དང་། བརྒྱ་པ། བརྒྱ་གཅིག་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་
 ལས་ཁྲུ་ཡོན་བཅས།

༡༡. ཁྲིམ་གཞི་ཡི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།⁽³⁰⁾

ཁྲིམ་གཞི། རྒྱ་རིགས། ༡༩༥༩
ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་པར་སྤྱི་ཚུ་
སྤྱུ་ཁྱེན་ཅང་ནས་རྟེན། རྒྱ་
གོ་ཁྲིམ་བཟོ་དམངས་གཙོ་ཏང་
གི་ཁྲིམ་མི། ༡༩༩༠ ལོ་རྒྱུས་
བཞི་པར་ལས་ཀར་ཞུགས། མ་
རན་མེད་པ་རི་མེད་སློབ་ཆེན་
བདུན་པའི་ཁྲིམ་རྒྱུན་རིག་པའི་
ཞིབ་འཇུག་སློབ་ཡི་འབྲས་སྤྲོན་

ནད་གཞིའི་ཆང་གཞིའི་ཆེད་ལས་ཐོན། ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་
རྒྱུས་ལྡན། གསོ་རིག་འབྲུམ་རམས་པའི་སློབ་གནས་ལྡན། དགེ་ཆན་ཆེ་
མོ་བ་དང་། ཞིབ་འཇུག་པ། རྒྱ་གོ་ཆན་རིག་ཁང་གི་ཡོན་ཏྲེ།
ད་ལྟ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲས་ཆོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་
རྒྱུན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་ཀྱང་གཞི་ནས་པ་དང་རྒྱ་གོ་ཁྲིམ་
བཟོ་དམངས་གཙོ་ཏང་གི་རྒྱུ་ཁྲིམ་འགན་འཁུར་བཞིན་
ཡོད།
༡༩༩༠ ནས་༡༩༩༥ བར་ཅང་ཤེས་ཁྲིམ་ཆེན་ཤེན་ཕུང་རྫོང་དང་རྫོང་
ཕུང་རྫོང་དུ་ཞུགས། གཞི་ནས་ལྷ་ཡོན་ཏྲེ།
༡༩༩༥ ནས་༡༩༩༩ བར་ཅང་ཤེས་ཁྲིམ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལུ་འཕྲོད་
བསྟེན་སློབ་གྲྭ་རྒྱན་བཅོས་པ་གཞི་ནས་པའི་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་ཅང་ཤེས་ཁྲིམ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལུ་འཕྲོད་
བསྟེན་སློབ་གྲྭ་ཁོག་ནད་ཆན་ཁག་གི་སློབ་དཔྱད་ཆོགས་ཆུང་གི་
དགེ་ཆན།
༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་སློབ་མིའི་གཉིས་པའི་སྤྲོན་
བཅོས་ཆན་ཁག་ཕུལ་དང་པོའི་ཁྲིམ་ནད་རིག་པའི་ཆེད་ལས་ཀྱི་རབ་
འབྲམས་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།
༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་སློབ་མིའི་གཉིས་པའི་ཞོར་
གཏོགས་ཅུའི་ཅིན་སྤྲོན་ཁང་གི་ཁོག་ནད་ཆན་ཁག་ནད་སྤོང་སྤྲོན་
བཅོས་པ།
༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་རྒྱ་རན་མེད་པ་རི་མེད་སློབ་ཆེན་བདུན་པའི་
ཏྲེ་ལུ་དཔྱི་སྤྲོན་ཁང་ཁྲིམ་རྒྱུན་ལྷ་ཡོན་གནས་ཆོད་ལྷ་ཁང་གི་ཁྲིམ་
ནད་སྤོང་སྤྲོན་བཅོས་པ་དང་ཁྲིམ་རྒྱུན་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་ཡི་
འབྲུམ་རམས་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ་དང་མཆོག་རམས་པ།

༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་ཆན་ཁག་སློབ་ཆེན་གཉིས་
པའི་(ད་ཆའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་གསོ་རིག་སློབ་མིའི་)ཞོར་གཏོགས་
ཅུའི་ཅིན་སྤྲོན་ཁང་ཁོག་ནད་ཆན་ཁག་གི་གཙོ་བཙུན་སྤྲོན་པ་དང་
རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་ཡི་ཆ་རྒྱལ་སྤྱི་དངོས་
རིག་པའི་ཆོད་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་པ།
༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་ཆན་ཁག་སློབ་ཆེན་གཉིས་
པའི་ཞོར་གཏོགས་ཅུའི་ཅིན་སྤྲོན་ཁང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་པའི་
ཞིབ་འཇུག་སློབ་ཡི་སྤྱི་ལུ་འཕྲོད་བསྟེན་པ(༡༩༩༩ ལོ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་ཁང་
གི་ཡོན་ཏྲེ་བདམས་)
༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་ཆན་ཁག་སློབ་ཆེན་གཉིས་
པའི་ཞོར་གཏོགས་ཅུའི་ཅིན་སྤྲོན་ཁང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་པའི་
ཞིབ་འཇུག་སློབ་ཡི་སྤྱི་ལུ་འཕྲོད་བསྟེན་པ།
༡༩༩༩ ནས་༢༠༠༠ བར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་ཆན་ཁག་སློབ་ཆེན་གཉིས་
པའི་ཞོར་གཏོགས་ཅུའི་ཅིན་སྤྲོན་ཁང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་པའི་
ཞིབ་འཇུག་སློབ་ཡི་སྤྱི་ལུ་འཕྲོད་བསྟེན་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་མེད་རིགས་ཀྱི་གཞི་གྱིན་
ཆོགས་ཆུང་སྤྱི་ལུ་ཞིབ་འཇུག་སྤྱི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་(༢༠༠༠ ལོ་
འཛམ་གླིང་ཆན་རིག་ཁང་གསུམ་པའི་ཡོན་ཏྲེ་བདམས་)
༢༠༠༠ ནས་༢༠༠༢ བར་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་ཁང་གི་ཡོན་ཏྲེ་ལྷ་ཡོན་
པ(༢༠༠༩ ལོ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་ཁང་མཉམ་ལས་ཆ་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་
པའི་ཆན་རིག་ཁང་གི་ཕྱི་ཁྲིམ་ཡོན་ཏྲེ་བདམས་༢༠༠༩ ལོ་རྒྱུ་རན་མེད་ཆན་
རིག་ཁང་གི་ཕྱི་ཁྲིམ་ཡོན་ཏྲེ་བདམས་༢༠༠༩ ནས་བཟུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་
སློབ་ཆེན་ཆ་ལག་ཆང་བའི་སྤྱི་དངོས་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཡོན་ཏྲེ་གཅིག་
སྤྱི་གསུམ་བྱས་)
༢༠༠༢ ནས་༢༠༡༡ བར་འཕྲོད་བསྟེན་པའི་ཕུལ་ཀྱང་(༢༠༡༠ ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་
གསོ་རིག་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་བདམས་)
༢༠༡༡ ནས་༢༠༡༡ བར་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་བཟོ་དམངས་གཙོ་ཏང་གི་
དཔྱད་གི་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་པ་དང་འཕྲོད་བསྟེན་པའི་ཕུལ་ཀྱང་།
༢༠༡༡ ནས་༢༠༡༡ བར་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་བཟོ་དམངས་གཙོ་ཏང་གི་
དཔྱད་གི་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་པའི་ཕུལ་ཀྱང་།
༢༠༡༡ ལོ་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་པའི་དམངས་འབྲས་ཆོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་
པའི་རྒྱུན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་ཀྱང་གཞི་ནས་པ་དང་རྒྱུ་ལོ་
ཁྲིམ་བཟོ་དམངས་གཙོ་ཏང་གི་རྒྱུ་ལོ་གསོ་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།

གཤམ་ཞི་གཞོན་པ་དང་ཏང་ཙུང་ཙུང་ཅི་གཞོན་པ།
 ༡༠༠༧ ན་མ་༡༠༡༩ བར་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན། རྒྱལ་
 འོན་ཨུ་ཡོན། རྒྱལ་སྲིད་ཁྱིམ་ཁང་ཏང་ཙུང་ཙུང་ཁོངས་མི། བེ་ཅིང་ཨའོ་
 ལེམ་མིག་ལུས་ཚལ་འགྲན་ཆོགས་ཚ་འཛུགས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་
 གཤམ་ཞི་གཞོན་པ་དང་ཏང་ཙུང་ཙུང་ཅི་གཞོན་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཆོན་ཚལ་
 སློབ་གསལ་འགོ་བློན་ཆོགས་ཚུང་གི་ཙུང་ཀྲང་གཞོན་པ།
 ༡༠༡༩ འོར་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན། རྒྱལ་སྲིད་ཁྱིམ་
 ཁང་གི་ཙུང་ལི་གཞོན་པ། ཏང་ཙུང་ཁོངས་མི། རྒྱལ་ཁབ་ཆོན་ཚལ་
 སློབ་གསལ་འགོ་བློན་ཆོགས་ཚུང་གི་ཆོགས་གཙོ་གཞོན་པ། གྲུང་གྲུང་
 རྒྱབས་བཙེ་ལའི་གྲུང་དབྱང་ཨེས་སྟོན་ཨུ་ཡོན་དང་། རྒྱབས་བཙེ་
 རྒྱག་པ། བཙེ་བདུན་པ། བཙེ་བཙུན་པ་བཅས་ཀྱི་གྲུང་དབྱང་ཨུ་ཡོན།
 རྒྱབས་བཙེ་བདུན་པ་དང་བཙེ་བཙུན་པའི་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་
 ཀྱི་ཨུ་ཡོན། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཆོགས་རྒྱབས་བདུན་པའི་
 རྒྱན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན། རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་རྒྱབས་
 རྒྱག་པ་དང་། བཙུན་པ། དགྲ་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཨུ་ཡོན། རྒྱལ་
 ཡོངས་སྲིད་གྲོས་རྒྱབས་བཙེ་པའི་གྲུང་ཞི་གཞོན་པ་བཅས།

༡. སྲིད་སློན་གཞོན་པ་དབང་དབྱང་གི་ཨ་ཁུས་མདོར་བསྟུན། ⁽³¹⁾

དབང་ཡང་། རྒྱ་རིགས། ༡༩༥༥ འོར་
 རྒྱ་མ་པར་སྐྱེས། ཨན་རུའེ་ཤོའུ་ནས་
 རེད། ༡༩༧༣ འོར་རྒྱ་ཇ བར་ལས་
 ཀར་ཁྱགས། ༡༩༧༥ འོར་རྒྱ་པ བར་
 གྲུང་གོ་གྲུང་ཁྲན་ཏང་ནང་ཁྱགས།
 གྲུང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་སློབ་གྲུ་
 ཆེ་མོ་བའི་སློབ་རྒྱས་དང་། བཙོ་སྐྱོན་
 རབ་འབྲམས་པའི་སློབ་གནས་ལྷན།
 ད་ལྟ་གྲུང་གྲུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་

ཅུས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན། རྒྱལ་སྲིད་ཁྱིམ་ཁང་གི་ཙུང་ལི་གཞོན་པ་དང་ཏང་
 ཙུང་ཙུང་ཁོངས་མི།
 ༡༩༧༣ ན་མ་༡༩༧༦ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་སྲུང་ཁྲོང་ས་ཁུལ་བཟའ་
 བཅའ་བཙོ་གྲུའི་བཙོ་པ་དང་འཁོར་ཁང་གི་འགན་ཁུར་བ།
 ༡༩༧༦ ན་མ་༡༩༧༩ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་སྲུང་ཁྲོང་ས་ཁུལ་ཨུ་
 བདུན་ལས་བྱེད་སློབ་གྲུའི་དགོ་ཆན་དང་། སློབ་དཔྱད་ཁང་གི་གྲུང་
 རེན་གཞོན་པ། སློབ་གྲུའི་ཏང་ཨུང་གི་ཨུ་ཡོན།
 ༡༩༧༩ ན་མ་༡༩༩༠ བར་གྲུང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་རིགས་པའི་

ཀའུང་ལུགས་རིལ་བསྐྱགས་ལས་བྱེད་འཛིན་གྲུར་ཆབ་སྲིད་དང་
 དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
 ༡༩༩༠ ན་མ་༡༩༩༡ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་སྲུང་ཁྲོང་ས་ཁུང་ཏང་གི་
 སློབ་གྲུའི་དགོ་ཆན།
 ༡༩༩༡ ན་མ་༡༩༩༣ བར་གྲུང་གཞོན་གྲེ་ཆོགས་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་སྲུང་
 ཁྲོང་ས་ཁུང་གི་ཙུང་ཅི་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༣ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གཞོན་གྲེ་ཆོགས་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་ཨུ་
 ཡོན་ལྷན་ཁང་རིལ་བསྐྱགས་པའི་ཕུའུ་གང་།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གཞོན་གྲེ་ཆོགས་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་ཨུ་
 ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཙུང་ཅི་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༧ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་ལུས་ཚལ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་
 ཁང་གི་གྲུང་རེན་གཞོན་པ་དང་ཏང་ཙུང་ཙུང་ཅི་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༧ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་ལུས་ཚལ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་
 ཁང་གི་གྲུང་རེན་དང་ཏང་ཙུང་ཙུང་ཅི་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་ཐུང་ལིང་གོང་ཁྲོང་ཨུ་
 ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཙུང་ཅི་གཞོན་པ་དང་། ལས་ཆབ་མི་གང་། མི་གང་
 བཅས་བྱས་(༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་ཡིག་སྐྱིངས་སློབ་
 བྱེད་སློབ་སྤྲོད་གི་དངོས་གཞིའི་ཆོན་ཁག་འཛིན་གྲུའི་ཏང་སྲིད་དོ་དམ་ཆེད་ལས་སུ་
 ལས་ཐོག་སློབ་སྦྱོང་བྱས།)
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་འཆར་ཨུང་གི་གྲུང་རེན་
 དང་། ཏང་ཙུང་ཙུང་ཅི་མེད་གང་ལས་རིགས།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་མེད་གང་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱན་
 ཨུ་དང་མེད་གང་གཞོན་པ་(༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གོ་ཆོན་ཚལ་སློབ་
 ཆེན་དོ་དམ་ཆོན་རིག་ཆོན་ཁག་གི་དོ་དམ་ཆོན་རིག་ཆེད་ལས་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་
 འཛིན་གྲུར་ལས་ཐོག་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་བཙོ་རིག་པའི་རབ་འབྲམས་པའི་སློབ་
 ཀནས་ཐོབ། ༡༩༩༧.༩ ན་མ་༡༩༩༧.༥ བར་གྲུང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་ཞིང་ཆེན་དང་
 ཕུའུ་རིམ་པའི་ལས་བྱེད་པའི་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲུར་སློབ་སྦྱོང་བྱས།)
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཨན་རུའེ་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཙུང་
 ཅི་གཞོན་པ་དང་མེད་གང་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱུར་ཨུ་ཡོན་ལྷན་གྱི་གྲུང་རེན་
 གཞོན་པ་དང་ཏང་ཙུང་ཙུང་ཅི་ཁོངས་མི་(༡༩༩༩.༩ ན་མ་༡༩༩༩.༡༡ བར་གྲུང་དབྱང་
 ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་ཞིང་ཆེན་དང་ཕུའུ་རིམ་པའི་ལས་བྱེད་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲུར་སློབ་
 སྦྱོང་བྱས།)
 ༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་རྒྱལ་སྲིད་ཁྱིམ་ཁང་གི་ཐུང་ཆེ་གཞོན་
 པ་(རྒྱལ་སྲིད་ཁྱིམ་ཁང་གཞུང་ལས་ཐིང་རྒྱན་ལས་ལས་ཀའི་འགན་འཁུར་བ་དང་

[illegible]

མ་ཁའེ། ལྷ་རིགས། ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་༥
པར་སྐྱེས། ཅང་ཏའེ་གོང་ཁྱེར་ནས་
ཡིན། ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་༩ པར་ལས་
ཀར་ལྷགས། ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷ་༥ པར་
ཁྱེར་གོ་ཁྱེར་ཁྱེར་ཏང་ནང་ལྷགས།
ཁྱེར་གོ་མི་དམངས་སློབ་ཆེན་ཆབ་
སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་ཆེན་
ཁག་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་
པའི་ཆེད་ལས་ནས་ཐོན། ཞིབ་

གྲུང་གྲུང་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། བཅུ་བདུན་པ། བཅོ་བརྒྱད་པ་
 བཅས་ཀྱི་གྲུང་དབྱང་ལྷ་ཡོན་དང་། སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གྲུང་དབྱང་
 ཁབ་མིད་ཅུས་ཀྱི་ལྷ་ཡོན། གྲུང་གྲུང་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་གྲུང་དབྱང་
 རྒྱུག་ལུད་ཀྱི་ལྷ་ཡོན་བཅས།

ཡུང་ཡུང་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡུང་དབྱང་རྗེས་སྒོན་ལུ་ཡོན། སྐབས་
བཅུ་བདུན་པ་དང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཡུང་དབྱང་རྩུའུ་ཅི་ལྷའི་
རྩུའུ་ཅི་བཅས།

༡༩༩༥ ནང་༣༠༠༠ བར་རྒྱལ་སྤང་སློབ་ཆེན་གྱི་གཡུལ་འགྱུང་སློབ་གཞི་

ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་གྲུ་རེན།

༡༠༠༠ ན་མ་༡༠༠༡ བར་སྐམ་དམག་ཅི་ཐོན་ཅུན་ལེན་པའི་ཅུན་གྲང་།

༡༠༠༡ ན་མ་༡༠༠༢ བར་ལན་གྲའི་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཆོན་མོ་ལུ་གྲང་།

༡༠༠༢ ན་མ་༡༠༠༣ བར་པེ་ཅིང་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཆོན་མོ་ལུ་གྲང་།

༡༠༠༤ ན་མ་༡༠༠༥ བར་ཕྱིན་དབྱང་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་སི་ལིང་ཡོན།

༡༠༠༥ ན་མ་༡༠༠༦ བར་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གྱི་ཁྱབ་གོ་མཆོན་ཕུའི་
ཕུའུ་གྲང་།

༡༠༠༦ ན་མ་༡༠༠༧ བར་གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ལུ་
ཁང་གི་ལྷན་པོ་དང་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གྱི་ཁྱབ་གོ་མཆོན་ཕུའི་
ཕུའུ་གྲང་།

༡༠༠༧ ན་མ་༡༠༠༨ བར་གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ལུ་
ཁང་གི་ལྷན་པོ་དང་། གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་གྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་གྲུང་
དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ལུ་ཁང་གི་ལྷན་པོ། བཅིངས་འགྲོལ་དམག་
གྱི་ཁྱབ་གོ་མཆོན་ཕུའི་ཕུའུ་གྲང་།

༡༠༠༨ ན་མ་༡༠༠༩ བར་གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ལུ་
ཁང་གི་ལྷན་པོ་དང་། གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་གྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་གྲུང་
དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ལུ་ཁང་གི་ལྷན་པོ།

༡༠༠༩ ན་མ་གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་ལུ་ཁང་གི་ལྷན་
པོ་དང་། གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་གྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་གྲུང་དབྱང་དམག་
དོན་ལྷན་ལུ་ཁང་གི་ལྷན་པོ། རྒྱལ་དོན་ལྷན་པོ། རྒྱལ་སྤྱི་དབྱེ་ཁྱབ་
ཁང་ཏང་ཅུའི་ཁོངས་མི་བཅས་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཕུའི་ཕུའུ་གྲང་གཅིག་
ལྷོགས།

གྲུང་གྲུང་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། བཅུ་བདུན་པ། བཅོ་བརྒྱད་པ་
བཅས་ཀྱི་གྲུང་དབྱང་ལྷན་པོ། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲུང་ལྷན་ཚང་
འདྲིམས་གྲོས་ཆོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་དམག་
དོན་ལྷན་ལུ་ཁང་གི་ལྷན་པོ། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་
ཆོགས་ཆེན་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་
གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་གྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་གྲུང་དབྱང་དམག་དོན་ལྷན་
ལུ་ཁང་གི་ལྷན་པོ་དང་བསྐོས་གཞག་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གྲུང་ལྷན་
ཚང་འདྲིམས་གྲོས་ཆོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་
དམག་དོན་ལྷན་ལུ་ཁང་གི་ལྷན་པོ་དང་བསྐོས་གཞག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
དམངས་འཐུས་ཆོགས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་དང་

པོའི་ཐོག་གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་གྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་གྲུང་དབྱང་དམག་
དོན་ལྷན་ལུ་ཁང་གི་ལྷན་པོ་དང་བསྐོས་གཞག་བཅས།

༡. དབྱང་ཅེ་ཁྱེ་ཡི་ཡོ་ལྷན་མདོར་བཅུས།(32)

དབྱང་ཅེ་ཁྱེ་ རྒྱ་རིགས། ༡༩༥༠ ལོའི་
ཟླ་༥ པར་སྐྱེས། རྩེ་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་
ན་མ་རེད། ༡༩༦༥ ལོའི་ཟླ་༨ པར་ལས་
ཀར་ལུགས། ༡༩༨༡ ལོའི་ཟླ་༡༡ པར་
གྲུང་གོ་གྲུང་ཁན་ཏང་ནང་ལུགས།
ནན་ཅིང་སློབ་ཆེན་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་
ཆོན་ལག་འདྲིམ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེད་
ལས་ནས་ཐོན། ལས་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་

སློབ་མའི་སློབ་རྒྱུས་ལྡན། ལོ་རྒྱུས་འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་གནས་ཐོག་
ད་ཆ་གྲུང་གྲུང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གྲུང་དབྱང་ལྷན་པོ་དང་། རྒྱལ་
དོན་ལྷན་པོ། རྒྱལ་སྤྱི་དབྱེ་ཁྱབ་ཁང་ཏང་ཅུའི་ཁོངས་མི།
༡༩༦༥ ན་མ་༡༩༨༡ བར་རྩེ་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་ཕུའུ་ཅང་སློབ་ཆེད་ལྷ་ཆས་
བཅོ་གྲའི་བཅོ་པ་བྱས།
༡༩༨༡ ན་མ་༡༩༨༢ བར་བྱི་འབྲེལ་ཕུའི་བྱི་རྒྱལ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་
མཉམ་སྦྲེབ་གསེབ་སྦྱོང་འདྲིམ་གྲུང་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
༡༩༨༢ ན་མ་༡༩༨༥ བར་དབྱིན་ཇིའི་དབྱི་ལིན་སློབ་སྦྱོང་དང་པ་སི་སློབ་
ཆེན། ལུན་ཏོན་ཆབ་སྤྱི་དཔལ་འབྱོར་སློབ་སྦྱོང་བཅས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
འབྲེལ་བའི་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
༡༩༨༥ ན་མ་༡༩༨༩ བར་བྱི་འབྲེལ་ཕུའི་ལོ་རྒྱུས་ཁང་གི་ཁོའོ་ཡོན།
༡༩༨༩ ན་མ་༡༩༩༥ བར་ཨ་རིར་བཅའ་སྟོན་གཞུང་ཆབ་ཁང་གི་རིམ་
པ་གཉིས་པའི་བྱང་ཡིག་དང་། རིམ་པ་དང་པོའི་བྱང་ཡིག་ཆོན་ཅན་
བཅས་བྱས།
༡༩༩༥ ན་མ་༡༩༩༠ བར་བྱི་འབྲེལ་ཕུའི་ལོ་རྒྱུས་ཁང་གི་ཆོན་ཅན་དང་
ཁྱེད་ཀྱི་གཅིག་ལྷོགས།
༡༩༩༠ ན་མ་༡༩༩༩ བར་བྱི་འབྲེལ་ཕུའི་ཨ་མེ་རི་ཁ་སྤྱིང་དང་རྒྱ་མཆོ་
ཆེ་མོ་སྤྱིང་གི་སའི་ཆོན་ཅན་དང་ཁྱེད་ཀྱི་གཅིག་ལྷོགས་དང་སི་གྲང་
གཞོན་པ་(༡༩༩༠.༠༩)
༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༥ བར་ཨ་རིར་བཅའ་སྟོན་གཞུང་ཆབ་ཁང་གི་གཞུང་
ཆབ་པ།
༡༩༩༥ ན་མ་༡༩༩༩ བར་བྱི་འབྲེལ་ཕུའི་གྲང་ལས་རིགས་དང་ཏང་ལྷན་
ཀྱི་ལྷན་པོ་(དེའི་རིང་༡༩༩༥.༠༩ ན་མ་༡༩༩༦.༠༩ བར་ཨ་མེ་རི་ཁ་སྤྱིང་དང་རྒྱ་མཆོ་

ཆེ་མོ་གླིང་གི་སིའི་སི་ཀྲང་གཅིག་ཚུགས་དང་། ༡༩༩༤.༠༩ ནས་༡༩༩༥.༡༡ བར་ཀྲང་
 དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་ཞིང་ཆེན་དང་ཕུའུ་རིམ་པའི་ལས་ཁུངས་པའི་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་
 གྲུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
 ༡༩༩༥ ནས་༢༠༠༠ བར་ཕྱི་འབྲེལ་ཕུའུ་རིམ་པའི་ཕུའུ་ཀྲང་གཞོན་པ་དང་ཏང་
 ཨུད་ཀྱི་ཨུ་ཡོན།
 ༢༠༠༠ ནས་༢༠༠༤ བར་ཨ་རིར་བཅའ་སྟོན་གཞུང་ཆབ་ཆེན་མོ་བྱས།
 ༢༠༠༤ ནས་༢༠༠༥ བར་ཕྱི་འབྲེལ་ཕུའུ་རིམ་པའི་ཕུའུ་ཀྲང་གཞོན་པ་དང་ཏང་
 ཨུད་ཀྱི་ཨུ་ཡོན།
 ༢༠༠༥ ནས་༢༠༠༧ བར་ཕྱི་འབྲེལ་ཕུའུ་རིམ་པའི་ཕུའུ་ཀྲང་གཞོན་པ་དང་ཏང་
 ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་(༢༠༠༡ ནས་༢༠༠༤ བར་ནན་ཅིང་སློབ་ཆེན་ལོ་རྒྱུས་
 རིག་པའི་ཆོན་ལག་འཛིན་གླིང་ལོ་རྒྱུས་ཆེད་ལས་ལས་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ་དང་
 ལོ་རྒྱུས་འབྲུམ་རམས་པའི་སློབ་གནས་ཐོབ།)
 ༢༠༠༧ ནས་༢༠༡༡ བར་ཕྱི་འབྲེལ་ཕུའུ་རིམ་པའི་ཕུའུ་ཀྲང་དང་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་
 ཅི་གཞོན་པ།
 ༢༠༡༡ ནས་རྒྱལ་དོན་ཨུ་ཡོན་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཏང་ཚུའི་
 ཡི་ཁྲོངས་མི། ཀྲང་གྲང་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཀྲང་དབྱང་གི་རྒྱུ་ཅི་
 ཨུ་ཡོན། སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་དང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཀྲང་དབྱང་
 གི་ཨུ་ཡོན་བཅས།

༤. ཀྲའོ་མེད་ཁྲན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས།⁽²⁾

ཀྲའོ་མེད་ཁྲན། རྒྱ་རིགས། ༡༩༥༤ ལོའི་
 ཟླ་ ༡༠ བར་སྤྱི་ཁབ་ཅང་ཤིས་ཤིང་གོ་ནས་
 རེད། ༡༩༧༡ ལོའི་ཟླ་ ༥ བར་ལས་ཀར་
 རྒྱགས། ༡༩༧༤ ལོའི་ཟླ་ ༡༢ བར་ཀྲང་
 གོ་ཀྲང་ཁྲན་ཏང་ནང་རྒྱགས། ཤེ་ཅིང་
 ཆོན་ཆུལ་སློབ་ཆེན་དོ་དམ་ཆོན་རིག་
 དང་ལས་གྲྭའི་ཆེད་ལས་ནས་ཐོབ། ལས་
 ཐོག་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་རྒྱུས་
 ལེན། དོ་དམ་རིག་པའི་འབྲུམ་རམས་

པའི་སློབ་གནས་ལེན། དགེ་རྒན་ཆེ་མོ་བ་རིམ་པའི་མཐོ་རིམ་བཞོ་
 བཞོད་པ།
 ད་ལྟོ་ཀྲང་གྲང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཀྲང་དབྱང་གི་ཨུ་ཡོན་དང་།
 རྒྱལ་དོན་ཨུ་ཡོན། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཏང་ཚུའི་ཡི་ཁྲོངས་མི་དང་སྤྱི་
 བདེ་ཕུའུ་རིམ་པའི་ཕུའུ་ཀྲང་དང་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་གཅིག་ཚུགས། སྤྱི་ཁབ་
 ཉེན་ཞིབ་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།
 ༡༩༧༡ ནས་༡༩༧༧ བར་ཅང་ཤིས་ཞིང་ཆེན་ཤིང་གོ་རྫོང་ཕུའུ་ལི་ཐིང་

ཀྲང་མེད་གཞོན་ལུ་ཤིས་ཡོན་ཅན།
 ༡༩༧༧ ནས་༡༩༧༩ བར་ཅང་ཤིས་ལྷགས་བཞུ་སློབ་གླིང་གཏེར་ལས་
 ཆོན་ལག་ཏུ་གཏེར་འཆོལ་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
 ༡༩༧༩ ནས་༡༩༨༥ བར་ལྷགས་བཞུ་ཕུའུ་རིམ་པའི་ཕུའུ་ཀྲང་ཏང་ཨུ་ཡོན་
 འདེམས་འཁོར་ཁང་གི་ལག་ཆུལ་པ་དང་། ལས་རིམ་ཆོན་པའི་འགོ་
 འཛིན། ཏང་གི་ཕུའུ་རིམ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཀྲུ་ལུ་རེན་གཞོན་པ། སྲིད་
 འཛིན་གྱི་ཀྲུ་ལུ་རེན་གཞོན་པ། ཀྲུ་ལུ་རེན།
 ༡༩༨༥ ནས་༡༩༩༠ བར་ཀྲང་གོ་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་བཞོ་ལས་སྤྱི་
 ཁབ་ཀྲང་སི་རུ་མེ་ཨེ་ཨེ་ཕུའུ་ཀྲང་ཁའི་ཁྲོང་ཀྲང་།
 ༡༩༩༠ ནས་༡༩༩༣ བར་ཀྲང་གོ་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་བཞོ་ལས་
 སྤྱི་ཁབ་ཀྲང་སི་རུ་མེ་ཨེ་ཕུའུ་ཀྲང་ཁའི་ཁྲོང་ཀྲང་ཀྲའི་ཤིས་དབུལ་
 ཀྲང་འཇུགས་སྤྱན་བཞོད་འདོམས་ཕུའུ་སྤྱི་ཁབ་བཞོད་འདོམས་པ་
 དང་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་གཅིག་ཚུགས།
 ༡༩༩༣ ནས་༡༩༩༥ བར་ཀྲང་གོ་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་བཞོ་ལས་སྤྱི་
 ཁབ་ཀྲང་སི་རུ་མེ་ཨེ་ཕུའུ་ཀྲང་ཁའི་ཁྲོང་ཀྲང་དང་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་
 ༡༩༩༥ ནས་༡༩༩༧ བར་ཀྲང་གོ་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་བཞོ་ལས་
 སྤྱི་ཁབ་ཀྲང་སི་རུ་མེ་ཨེ་ཕུའུ་ཀྲང་ཁའི་ཁྲོང་ཀྲང་ཀྲའི་ཤིས་དབུལ་
 ཀྲང་འཇུགས་སྤྱན་བཞོད་འདོམས་ཕུའུ་སྤྱི་ཁབ་བཞོད་འདོམས་པ་
 དང་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་གཅིག་ཚུགས།
 ༡༩༩༥ ནས་༡༩༩༧ བར་ཀྲང་ནན་བཞོ་ལས་སློབ་ཆེན་དོ་དམ་ལས་གྲྭའི་ཆོན་ལག་ཏུ་
 དོ་དམ་ལས་གྲྭའི་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་དང་། དོ་དམ་རིག་པའི་རབ་འབྲུམ་པའི་སློབ་
 གནས་ཐོབ། ༡༩༩༥.༠༩ ནས་༡༩༩༥.༠༧ བར་ཀྲང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་ལོ་གཅིག་
 ལས་ལྷགས་ཀྱི་དར་མ་དང་གཞོན་ལུ་ཤིས་ཁུངས་པའི་གསོ་སྦྱོང་འཛིན་གྲུ་སློབ་
 སྦྱོང་བྱས།
 ༡༩༩༧ ནས་༡༩༩༩ བར་ཀྲང་གོ་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་བཞོ་ལས་སྤྱི་
 ཁབ་ཀྲང་སིའི་སྤྱི་ཁབ་ཅིང་ལི་གཞོན་པ་ཏང་ཚུའི་ཡི་ཁྲོངས་མི།
 ༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༩ བར་རྒྱལ་ཁབ་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་བཞོ་ལས་
 ཅུས་ཀྱི་ཏང་ཚུའི་ཡི་ཁྲོངས་མི།
 ༡༩༩༩ ནས་༢༠༠༠ བར་རྒྱལ་ཁབ་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་བཞོ་ལས་
 ཅུས་ཀྱི་ཅུས་ཀྲང་གཞོན་པ་ཏང་ཚུའི་ཡི་ཁྲོངས་མི།
 ༢༠༠༠ ནས་༢༠༠༡ བར་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁབ་ཁང་གཞུང་ཁྲོངས་གཙོ་
 གནད་ཁེ་ལས་ཆེ་གས་ཀྱི་ལྷ་ཞིབ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཀྲུ་ལུ་ཞི་ཀྲང་གོ་ཏ་
 ཡང་ལས་རིགས་ཀྲང་སི་ཀྲའུ་འཇུགས་ཆོགས་ཆུང་གི་ཚུའུ་ཀྲང་།
 ༢༠༠༡ ནས་༢༠༠༤ བར་ཀྲང་གོ་ཏ་ཡང་ལས་རིགས་ཀྲང་སིའི་སྤྱི་ཁབ་
 ཅིང་ལི་ཏང་ཚུའི་ཡི་ཁྲུ་ཅི་དང་ཀྲང་གོ་ཏ་ཡང་ལས་རིགས་མ་རྒྱུང་
 ཆོད་ཡོད་ཀྲང་སིའི་ཏང་མི་ཀྲང་ཚུང་ཆེད་གཅིག་ཚུགས་(འདི་རིང་
 ༢༠༠༣.༠༡ ནས་༢༠༠༣.༠༥ བར་ཀྲང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་ཞིང་ཆེན་དང་ཕུའུ་
 རིམ་པའི་ལས་ཁུངས་པའི་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།)
 ༢༠༠༤ ནས་༢༠༠༧ བར་ཀོང་ཤིས་ཀྲོང་རིགས་རང་སྦྱོང་སྡོངས་ཏང་
 ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་། སྡོངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཀྲུ་ལུ་ཞི་གཞོན་པ།
 ཏང་ཚུའི་ཡི་ཁྲུ་ཅི་གཞོན་པ་(༢༠༠༣-༢༠༠༧ བར་ཤེ་ཅིང་ཆོན་ཆུལ་སློབ་ཆེན་

༡༠༡༠ བས་༡༠༡༡ བར་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱེད་ཁང་གཞུང་ཁོངས་རྒྱ་ཁོར་
ལྷ་སྤྱལ་དོད་མ་ལྷ་སྤྱལ་གྱི་གྲུ་རེན་གཞོན་པ་དང་དང་ལྷད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི།
༡༠༡༡ བས་རྒྱལ་དོན་ལྷ་ཡོན་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱེད་ཁང་དང་ཅུ་འི་
ཁོངས་མི། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱེད་ཁང་གཞུང་ཁོངས་རྒྱ་ཁོར་ལྷ་སྤྱལ་དོད་མ་
ལྷ་སྤྱལ་གྱི་གྲུ་རེན་དང་དང་ལྷད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་བཅས།

བྱེད་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲུབ་སྒོའ་སྦྱོང་བྱས།

༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་ཏའེ་ནན་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ལྷན་གྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་
པ།(༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་ཅི་ཡིན་སྒོའ་ཆེན་བཅའ་ཁྲིམས་ཚན་ཁག་བཅའ་ཁྲིམས་
ཆེད་ལས་དངོས་གཞིའི་ཆོན་ཁག་རྒྱ་ཡིག་སྤྲོད་སྒོའ་སྦྱོང་བྱས།)

༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་ཏའེ་ནན་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ལྷན་གྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་
པ་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་ལང་གི་
གྲུའུ་འེན་(དེའི་རིང་༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་ཅི་ཡིན་སྒོའ་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་དོད་མ་
སྒོའ་སྤྲོད་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་འཆར་གཞི་དང་དོད་མ་ཆེད་ལས་ཀྱི་ལས་ཤོག་
ཞིབ་འཇུག་སྒོའ་མའི་སྒོའ་སྦྱོང་དང་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་རབ་འབྱམས་པའི་སྒོའ་
གནས་ལྡན།)

༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་ཏའེ་ནན་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ལྷན་གྱི་རྩུའུ་ཅི། ཞིང་
ཆེན་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་ལང་གི་གྲུའུ་
འེན་(དེའི་རིང་༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་ཏའེ་ནན་ཞིང་ཆེན་ཏུ་ཅི་སྒོའ་
གྲུའུ་འེན་ཆེད་ལས་པའི་ལས་བྱེད་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲུབ་སྒོའ་སྦྱོང་བྱས།)

༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་ཞིང་ལས་ཤུའི་ཤུའུ་ཁྲ་ཏང་ཅུའུ་ཡི་རྩུའུ་ཅི།
༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་མི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ལྷན་གྱི་རྩུའུ་ཅི། ཞིང་ཆེན་
མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་ལང་གི་གྲུའུ་འེན།
༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་གྲུང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུའུ་ཤུའི་ཤུའུ་
ཁྲ་།

༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྲོད་གྲོས་
ཀྱི་གྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་ཏང་ཅུའུ་ཡི་ཁོངས་མི་དང་གྲུང་དབྱང་འཐབ་
ཕྱོགས་གཅིག་གྲུའུ་ཤུའི་ཤུའུ་ཁྲ་(༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ ལྷ་ས་བཟུང་འགན་འཁུར་ཅིང་)
༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་གྲུང་དབྱང་རྩུའུ་ཅི་ཁྲུའུ་ཅི་དང་། སྐབས་
བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྲོད་གྲོས་ཀྱི་གྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་ཏང་ཅུའུ་
ཡི་ཁོངས་མི།

༡༩༩༡ ལྷ་ས་ད་བར་གྲུང་དབྱང་རྩུའུ་ཅི་ཁྲུའུ་ཅི་དང་། སྐབས་བཅུ་
གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྲོད་གྲོས་ཀྱི་གྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ།
སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་གྲུང་དབྱང་རྩུའུ་ཅི་ཁྲུའུ་ཅི་ཡོན། སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ་
དང་། སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ། སྐབས་བཅུ་བདུན་པ། སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་
བཅས་ཀྱི་གྲུང་དབྱང་ཨུ་ལྷན། སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གྲུང་དབྱང་རྩུའུ་
ཅི་ཁྲུའུ་ཅི། སྐབས་དྲུག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྲོད་གྲོས་ཀྱི་ཨུ་ལྷན་དང་
སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྲོད་གྲོས་ཀྱི་
གྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་བཅས།

༡. ཡིང་ཅི་རྒྱ་ཆུ་ཡི་ཨ་ཁུ་མདོར་བཟུས།⁽³³⁾

ཡིང་ཅི་རྒྱ་ཆུ་ཡི་ཨ་ཁུ་མདོར་བཟུས། ༡༩༩༩
ཡིང་ཅི་རྒྱ་ཆུ་ཡི་ཨ་ཁུ་མདོར་བཟུས། ༡༩
ཤེས་ཤིང་ལུ་ལྷ་ས་རེད།
༡༩༩༩ ཡིང་ཅི་རྒྱ་ཆུ་ཡི་ཨ་ཁུ་མདོར་བཟུས།
ཀར་ལྷགས། ༡༩༩༩ ཡིང་ཅི་རྒྱ་ཆུ་ཡི་ཨ་ཁུ་མདོར་བཟུས།
༩ བར་གྲུང་གོ་གྲུང་ཁྲན་ཏང་
ནང་ལྷགས། རྩུའུ་ནན་སྒོའ་
ཆེན་བཅོ་ཆོང་དོད་མ་ཆེད་
ལས་ནས་ཐོན། ལས་ཤོག་

ཞིབ་འཇུག་སྒོའ་མའི་སྒོའ་སྦྱོང་ལྡན། བཅོ་ཆོང་དོད་མ་རབ་འབྱམས་
པའི་སྒོའ་སྦྱོང་གནས་ལྡན།

ད་ཨ་ཁུ་ཁྲ་ཁྲ་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གྲུང་དབྱང་ཨུ་ལྷན་དང་།
སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྲོད་གྲོས་ཀྱི་གྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ།
གྲུང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུའུ་ཤུའི་ཤུའུ་ཁྲ་བཅས་ཀྱི་འགན་
འཁུར་བཞེན་ཡོད།

༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་ཏའེ་ནན་ཞིང་ཆེན་མིང་ལུ་ལྷ་ས་རྩོད་ཏུ་གཞོན་ཏུ་
ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་རྩོད་པར་འདེབས་བཅོ་གྲུའུ་བཅོ་པ།

༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་ཏའེ་ནན་ཞིང་ཆེན་མིང་ལུ་ལྷ་ས་རྩོད་ཏུ་
ལས་བྱེད་པ་དང་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ།

༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་ཏའེ་ནན་ཞིང་ཆེན་ལུ་ཁྲུའུ་ཅི་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་
བྱེད་པ།

༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གཞོན་ཤེ་ཆོགས་གྲུང་དབྱང་རིལ་
བསྐྱགས་ཤུའི་གཞུང་ལས་ཁང་དང་། རིལ་བསྐྱགས་ཁྲུའུ་ཆོགས་པར་
དུས་དེབ་ཁྲུའུ་བཅས་སུ་ལས་ཀྱི་བྱས་(དེའི་རིང་༡༩༩༡ ལྷ་ས་༡༩༩༡ བར་ཏའེ་
ཞིང་ཆེན་གཞུང་ལས་ཁང་དུ་ལས་ཀྱི་བྱས།)

༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གཞོན་ཏུ་ཆབ་སྤྲོད་སྒོའ་སྤྲོད་གི་ཆབ་
སྤྲོད་སྒོའ་གསའི་ཆེད་ལས་སུ་སྒོའ་སྦྱོང་བྱས།

༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གཞོན་ཤེ་ཆོགས་གྲུང་དབྱང་རིལ་
བསྐྱགས་ཤུའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁྲུའུ་ཡི་ཁྲུའུ་ཁྲ་གཞོན་པ།

༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གཞོན་ཤེ་ཆོགས་གྲུང་དབྱང་རྩུའུ་ཅི་ཁྲུའུ་
གཞུང་ལས་ཁང་གི་གྲུའུ་འེན།

༡༩༩༩ ལྷ་ས་༡༩༩༩ བར་གྲུང་གཞོན་ཤེ་ཆོགས་གྲུང་དབྱང་གཞུང་ལས་
ཁང་གི་གྲུའུ་འེན་གཞོན་པ་《གྲུང་གོ་གྲུང་གཞོན་ཤེ་ཆོགས》ཀྱི་ཚུམ་
སྤྲོད་པ་གཙོ་བོ།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་ཁོལ་མེ་ཆོག་གས་ཀྱང་དབྱང་རིལ་
བསྐྱུགས་སུ་འཁུར་གྲུང་དང་གྲུང་ཁོལ་མེ་ཆོག་གས་ཀྱང་དབྱང་གི་རྒྱ་
ལས་ལྷ་ཡོན་དང་རིལ་བསྐྱུགས་སུ་འཁུར་གྲུང་།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་བརྟག་ཞིབ་ཁང་
ཆོག་མཆུང་གསུམ་པའི་འགན་ཁུར་བ།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་བརྟག་ཞིབ་ཁང་
ཆོག་མཆུང་གསུམ་པའི་རྒྱ་ཁྱུང་(༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་རྒྱ་ནག་སློབ་
ཆེན་བཅོ་ཆེད་དོ་དམ་ཆེད་ལས་ཀྱི་ལས་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་སྦྱོར་
བྱས་ཤིང་རབ་འབྱམས་པའི་སློབ་གནས་ཐོབ།)

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་བརྟག་ཞིབ་ཁང་
གི་ཀྱུ་རེན་གཞོན་པ།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་གྲུང་དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་བརྟག་ཞིབ་ཁང་
གི་ཀྱུ་རེན་པ།

༡༩༩༩ ན་མ་༢༠༠༠ བར་གྲུང་དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་གི་ཀྱུ་རེན་
གཞོན་པ་དང་བརྟག་ཞིབ་ཁང་གི་ཀྱུ་རེན་པ།

༢༠༠༠ ན་མ་༢༠༠༡ བར་གྲུང་དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་གི་ཀྱུ་རེན་
གཞོན་པ་དང་། བརྟག་ཞིབ་ཁང་གི་ཀྱུ་རེན་པ། གྲུང་དབྱང་སློབ་གཞི་
སློབ་ཁྱེད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གཞུང་ལས་ཁང་གི་ཀྱུ་རེན་གཞོན་པ།

༢༠༠༡ ན་མ་༢༠༠༢ བར་གྲུང་དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་གི་ཀྱུ་རེན་
གཞོན་པ་དང་(རྒྱ་གར་ལས་དོན་གཅོ་སྦྱོར་གནད་བ་དང་ཕུ་ཁྱུང་ཆུ་
པའི་རིམ་པ་ཡིན་པ)གྲུང་དབྱང་སློབ་གཞི་སློབ་ཁྱེད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
གཞུང་ལས་ཁང་གི་ཀྱུ་རེན་གཞོན་པ།

༢༠༠༢ ན་མ་༢༠༠༢ བར་གྲུང་དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་གི་ཀྱུ་རེན་
དང་གྲུང་དབྱང་སློབ་གཞི་སློབ་ཁྱེད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱུ་རེན་
གཞོན་པ།

༢༠༠༢ ན་མ་༢༠༠༣ བར་གྲུང་དབྱང་རྒྱ་ཅི་ཁྱེད་རྒྱ་ཅི་དང་གྲུང་
དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་གི་ཀྱུ་རེན་པ།

༢༠༠༣ ན་མ་༢༠༠༣ བར་གྲུང་དབྱང་རྒྱ་ཅི་ཁྱེད་རྒྱ་ཅི་དང་། གྲུང་
དབྱང་གཞུང་ལས་ཐིང་གི་ཀྱུ་རེན་པ། གྲུང་དབྱང་ཐད་གཏོགས་ལས་
ཁུངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱ་ཅི།

༢༠༠༣ ན་མ་༢༠༠༣ བར་གྲུང་དབྱང་རྒྱ་ཅི་ཁྱེད་རྒྱ་ཅི་དང་གྲུང་
དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སུ་འཁུར་གྲུང་(༢༠༠༣ ལོ་རྒྱུ་བ་བརྒྱད་པར་
བསྐྱོད།)

༢༠༠༣ ན་མ་༢༠༠༣ བར་གྲུང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སུ་འཁུར་
སུ་འཁུར་གྲུང་།

༢༠༠༣ ན་མ་ད་ལྟ་བར་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ལོ་

ཀྱུ་རེན་གཞོན་པ། གྲུང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སུ་འཁུར་གྲུང་།
གྲུང་གྲུང་སྐབས་བརྒྱ་དྲུག་པའི་གྲུང་དབྱང་གི་རྒྱུ་རྩུ་ལོན་དང་།
སྐབས་བརྒྱ་བདུན་དང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གྲུང་དབྱང་ལྷ་ཡོན་པ།
སྐབས་བརྒྱ་བདུན་པའི་གྲུང་དབྱང་རྒྱ་ཅི་ཁྱེད་རྒྱ་ཅི། སྐབས་བརྒྱ་
གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ཡོན་གྱི་ཀྱུ་རེན་གཞོན་པ་བཅས།

༡. ཏན་ཆེ་ཏེ་ཡི་ཨ་རྒྱུས་མདོར་བཟུས།⁽³³⁾

ཏན་ཆེ་ཏེ། རྒྱ་རིགས། ༡༩༩༩ ལོ་
རྒྱུ་པར་སློབ་གྲྭ་ཁྱེ་ཅང་ཆེ་གི་ནས་
རེད། དགྲུ་གསུམ་སློབ་ཆོག་གས་ཀྱི་
ཁྱེད་མེ། གྲུང་གྲུང་ཏང་ཡོན་པ།
༡༩༩༩ ལོ་རྒྱུ་ཏན་པར་ལས་ཀར་
ཞུགས། ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་
རྒྱུས་ལྡན། གསོ་རིག་རབ་འབྱམས་
པའི་སློབ་གནས་ལྡན། དགེ་ཆུན་ཆེ་

མོ་གྲུང་གོ་ཚན་རིག་ཁང་གི་ཡོན་ཏེ།
ད་ལྟ་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ཡོན་གྱི་ཀྱུ་རེན་
པ་དང་། དགྲུ་གསུམ་སློབ་ཆོག་གས་ཀྱི་ཀྱུ་རེན་པ། གྲུང་གོ་ཚན་
རིག་ལག་ཆལ་མཐུན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཀྱུ་རེན་པ། ཡོ་རོབ་དང་མེ་ཁྱིའི་སློབ་
ཁྱོགས་ཆོག་གས་པ་གྲུང་གོ་ཏེ་རྒྱལ་ཏུ་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་མཁན་མི་སྣའི་
མཉམ་སྦྱོར་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་གས་གཏོ། གྲུང་གོ་རྒྱལ་དམར་རྟགས་
ཆོག་གས་པའི་ཆད་འཛིན་ཆོག་གས་གཏོ་གཞོན་པ། དེ་ཅིང་སློབ་ཆེན་གསོ་
རིག་སུ་འཁུར་གྲུང་།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་རྒྱ་ཏེ་གསོ་རིག་སློབ་སྦྱོར་དང་པོའི་གསོ་
རིག་ཆུ་ལག་ཏུ་སློབ་སྦྱོར་བྱས།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་རྒྱ་ཤིས་ཁིང་ཆེན་ལིན་ཐུང་ཆོད་གི་གཞི་རིམ་
སློབ་ཁང་མང་པོའི་ནད་རྟགས་སློབ་པ་དཀའ་བརྒྱུ་པ།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཤིས་ཁྱུ་གསོ་རིག་སློབ་སྦྱོར་ནད་ཁམས་སྦྱེ་
ཁམས་རིག་པའི་རབ་འབྱམས་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་པེ་ཅིང་གསོ་རིག་སློབ་སྦྱོར་ནད་ཁམས་སྦྱེ་
ཁམས་སློབ་ཞིབ་ཁང་གི་དགེ་ཆུན།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ ན་མ་ཨ་རི་ཨའེ་མོ་ལི་སློབ་ཆེན་སློབ་ཁྱུས་ཆུ་ལག་
ཏུ་ཟུང་སྦྱོར་།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་པེ་ཅིང་གསོ་རིག་ཆུ་ལག་སློབ་ཆེན་གྱི་ནད་
ཁམས་སྦྱེ་ཁམས་སློབ་ཞིབ་ཁང་གི་དགེ་ཆུན།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་པེ་ཅིང་གསོ་རིག་ཆུ་ལག་སློབ་ཆེན་སློབ་
ཁང་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ཡོན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཀྱུ་རེན་གཞོན་པ་

༡༠༠༥ རྣམ་༡༠༧༩ བར་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
དམངས་འཕུས་ཆོགས་རྒྱན་ལས་ཁྱ་ལྟན་གྱི་ཁྱ་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ་
དང་། དགྲ་གསུམ་སློབ་ཆོགས་ཀྱང་དབྱང་གི་ཀྱུ་ཞི། ཀྱང་གོ་ཆན་
རིག་ལག་ཆལ་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ཀྱུ་ཞི། ཡོ་རོབ་དང་མེ་སྤིང་སློབ་
གྲོགས་ཆོགས་པ་ཀྱང་གོ་རི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་མི་སྣའི་
མཉམ་སྦྲིའི་ལྟན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཅོ། ཀྱང་གོ་རྒྱ་ཁྲམ་དམངས་རྟགས་
ཆོགས་པའི་ཆད་འཛིན་ཆོགས་གཅོ་གཞོན་པ། བེ་ཅིང་སློབ་ཆེན་གསོ་
རིག་ཕྱི་ཀྱུ་རེ།

སྐལ་པ་བཅུ་པ་དང་སྐལ་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་
 འཕུས་ཆོག་པ་རྒྱལ་ལས་ཁྱ་ལྟ་གི་ཁྱ་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ། སྐལ་པ་
 དགུ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཁྱ་ལྟ་གི་རྒྱལ་ལས་ཁྱ་ཡོན་དང་སྐལ་པ་བཅུ་
 པ་ཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཁྱ་ལྟ་གི་ཁྱ་ཡོན་པ་བཅས།

༡༩༥༩ ན་མ་༡༩༦༥ བར་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཞོན་པ་
 དང་། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ལྷན་ཁང་གི་ཡུལ་ཞིག་
 ཞོན་པ། ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྷན་ཁང་གི་ཡུལ་ཞིག་ ཁབ་

གྲུ་ཞིའི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།

༡༩༦༣ ན་མ་༡༩༦༤ བར་ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་བཅོ་སྐྱེན་སྤྱགས་དབྱེད་རིག་
པ་དང་ཨང་ཅིས་ཆན་ལག་རྩ་ཆ་རྒྱས་དངོས་ཁམས་ཆེད་ལས་སློབ་
སྦྱོང་བྱས།

༡༩༦༤ ན་མ་༡༩༦༥ བར་སློབ་གྲར་ཉར་ཏེ་ལས་བཞོས་སྤྱག་ནས་བསྡད།

༡༩༦༥ ན་མ་༡༩༧༡ བར་ཤིན་ཅང་ཡུ་གར་རང་སྦྱོང་སྡེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོད་
མཆོད་ཡི་ཞིང་རར་ངལ་ཚོལ་སྦྱོང་བརྟན།

༡༩༧༡ ན་མ་ ༡༩༧༣ བར་ཤིན་ཅང་དབྱེད་ཆས་བཅོ་སྐྱེན་ལག་རྩལ་པ།

༡༩༧༣ ན་མ་༡༩༧༤ བར་གྲུང་གོ་སྤྱི་ཚོགས་ཆན་རིག་ཁང་གུས་རྒྱལ་
མཉམ་གཟུགས་དངོས་ཁམས་ཞིབ་འཇུག་སྤེལ་བྱ་ཞིབ་འཇུག་དངོས་
སྦྱོང་།

༡༩༧༤ ན་མ་༡༩༧༥ བར་ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་བཅོ་སྐྱེན་སྤྱགས་དབྱེད་རིག་
པའི་ཆན་ལག་རྩ་བཅོ་སྐྱེན་ཆ་རྒྱས་དངོས་ཁམས་ཆེད་ལས་ཀྱི་རབ་
འབྱམས་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།

༡༩༧༥ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་བཅོ་སྐྱེན་སྤྱགས་དབྱེད་རིག་
པའི་ཆན་ལག་རྩ་ལས་རོགས་དགོ་ཆན་དང་། གཅོ་ཁྲིད་དགོ་ཆན། དགོ་
ཆན་ཆེ་མོ་བ་གཞིན་པ། དགོ་ཆན་ཆེ་མོ་བ། འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་
དཔོན། ཆན་ལག་གི་གྲུ་རེན་གཞིན་པ། མཉམ་གཟུགས་གཅོ་
རང་སྦྱོང་མནའ་མཐུན་པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གྲུ་རེན་ལྷ་ཡོན་གཞིན་
པ།(དེའི་རིང་༡༩༧༩ ན་མ་༡༩༧༩ བར་དབྱིན་ཇིའི་ལི་ལུ་ལུ་སློབ་ཆེན་དང་ཆིང་ཏུ་
སློབ་ཆེན་གྱིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ཆ་རྒྱས་བཅོ་སྐྱེན་ཆེད་ལས་ཀྱི་འབྲམ་རམས་པར་
གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། ༡༩༧༩ ལོར་ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་གྱི་བཅོ་ལས་རིག་པའི་འབྲམ་
རམས་པའི་སློབ་གནས་ཐོབ།)

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་རྒྱུ་
རྒྱུ་གྲང་གཞིན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སློབ་གསོ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་
རེན་གཞིན་པ། རྒྱུ་གྲང་གི་ལས་རོགས། མཉམ་གཟུགས་གཅོ་
རང་སྦྱོང་མནའ་མཐུན་པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གྲུ་རེན་ལྷ་ཡོན་གཞིན་པ།
ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་གྱི་དགོ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་དཔོན།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱུ་གྲང་གཞིན་པ་དང་།
མཉམ་གཟུགས་གཅོ་
རང་སྦྱོང་མནའ་མཐུན་པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
གྲུ་རེན་ལྷ་ཡོན་གཞིན་པ་དང་གྲུ་རེན་ལྷ་ཡོན། ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་
གྱི་དགོ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་དཔོན།

༡༩༩༩ ན་མ་༢༠༠༣ བར་མཉམ་གཟུགས་གཅོ་
རང་སྦྱོང་མནའ་
མཐུན་གྲུང་དབྱེད་གི་གྲུ་ཞི་གཞིན་པ་པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གྲུ་རེན་
ལྷ་ཡོན་དང་། པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱུ་གྲང་གཞིན་པ། ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་
གྱི་དགོ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་དཔོན།(༢༠༠༣ ལོར་དབྱིན་

ཇིའི་ལི་ལུ་ལུ་སློབ་ཆེན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པའི་འབྲམ་རམས་པའི་མཆན་
སྐྱེན་ཐོབ།)

༢༠༠༣ ན་མ་༢༠༠༤ བར་སྐབས་བརྒྱ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་
འཐུས་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བྱང་ཆེ་གཞིན་པ་དང་།
མཉམ་གཟུགས་གཅོ་
རང་སྦྱོང་མནའ་མཐུན་གྲུང་དབྱེད་གི་རྒྱུ་
ལས་གྲུ་ཞི་གཞིན་པ།(༢༠༠༣ ལོའི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་
ཁང་སྦྱོང་བེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གྲུ་རེན་ལྷ་ཡོན། པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་མི་
དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་རེན་གཞིན་
པ། ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་གྱི་དགོ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་
དཔོན།

༢༠༠༤ ན་མ་༢༠༠༥ བར་སྐབས་བརྒྱ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་
འཐུས་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བྱང་ཆེ་གཞིན་པ་དང་།
མཉམ་གཟུགས་གཅོ་
རང་སྦྱོང་མནའ་མཐུན་གྲུང་དབྱེད་གི་རྒྱུ་
ལས་གྲུ་ཞི་གཞིན་པ། པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་
རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་རེན་གཞིན་པ། ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་
གྱི་དགོ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་དཔོན།

༢༠༠༥ ན་མ་༢༠༠༥ བར་སྐབས་བརྒྱ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་
འཐུས་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བྱང་ཆེ་གཞིན་པ་དང་།
མཉམ་གཟུགས་གཅོ་
རང་སྦྱོང་མནའ་མཐུན་གྲུང་དབྱེད་གི་གྲུ་
ཞི། པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་
ཁང་གི་གྲུ་རེན་གཞིན་པ། ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་གྱི་དགོ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་
འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་དཔོན།

༢༠༠༥ ན་མ་༢༠༡༣ བར་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་
ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞིན་པ་དང་། མཉམ་གཟུགས་གཅོ་
རང་སྦྱོང་མནའ་
མཐུན་གྲུང་དབྱེད་གི་གྲུ་ཞི། ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་གྱི་དགོ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་
འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་དཔོན།

༢༠༡༣ ལོར་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུ་
ཞི་གཞིན་པ་དང་། མཉམ་གཟུགས་གཅོ་
རང་སྦྱོང་མནའ་མཐུན་
གྲུང་དབྱེད་གི་གྲུ་ཞི། ཆིང་ཏུ་སློབ་ཆེན་གྱི་དགོ་ཆན་ཆེ་མོ་བ། འབྲམ་
རམས་པའི་སློབ་དཔོན།

སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུ་
ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་ཡོན་དང་། སྐབས་དགུ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་
སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ལྷ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པ་དང་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་
པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞིན་པ་བཅས།

1. ལུང་ཕུའུ་རྟ་ཡི་ཨ་ཁྱུས་མདོར་བཟུས། (33)

ལུང་ཕུའུ་རྟ། རྒྱ་རིགས། 1949
ལོའི་ཟླ་9 པར་སྐྱེས། གོང་རྒྱུ་
གོང་གྲོའུ་ནས་རེད།
རྒྱུ་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེས་
ཆོགས་པའི་ཁོངས་མི། 1989
ལོའི་ཟླ་11 པར་ལས་ཀར་ཁྱེད།
ཐོན་ལན་རྟོའར་ཤིན་ཅི་སློབ་
ཆེན་ཁིང་ནགས་སློབ་སྤྲོད་ནས་
ཐོན། ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་

རྒྱུས་ལྡན། ཁིང་ལས་རིག་པའི་རབ་འབྱམས་པའི་སློབ་གནས་ལྡན་པ་
དང་དགེ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་ཡིན།
ད་ལྟ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁྱེད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་
པ་དང་རྒྱུ་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེས་ཆོགས་པ་རྒྱུ་དབྱེད་གི་རྒྱུ་
ལས་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པའི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།
1989 ནས་1991 པར་གོང་གྲོའུ་དམག་ཁུལ་ཁང་ཐོན་སྐྱེད་འཇུགས་
སྐྱེན་པའི་ཐོན་ཁྱི་བཞི་པའི་ཐོན་བཅུ་པའི་འཐབ་འཛིང་པ།
1991 ནས་1996 པར་གོང་རྒྱུ་ཞིང་ནགས་སློབ་སྤྲོད་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་
བྱས།
1996 ནས་1998 པར་གོང་རྒྱུ་ཞིང་ནགས་སློབ་སྤྲོད་ཏུ་ལས་རོགས་
དགེ་ཆན་དང་། དགེ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་གཞོན་པ། སློབ་དོན་ཁུལ་ཁྱེད་
རྒྱུ་གཞོན་པ་(དེའི་རིང་1999 ནས་2001 པར་ཐོན་ལན་རྟོའར་ཤིན་ཅི་སློབ་ཆེན་
ཁིང་ནགས་སློབ་སྤྲོད་ཏུ་རབ་འབྱམས་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་སྦྱོང་། 2001
ནས་2004 པར་ཐོན་ལན་ནགས་ལས་ཆན་རིག་ཁང་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
2004 ནས་2005 པར་རྟ་ནན་ཁིང་ལས་སློབ་ཆེན་གྱི་ཁོའོ་རྒྱུ་གཞོན་
པ་དང་དགེ་ཆན་ཆེ་མོ་བ་(2005ལོ་)
2005 ནས་2007 པར་གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་ཆན་རིག་ལག་ཁྱེད་ཐིང་གི་
ཐིང་རྒྱུ་གཞོན་པ།
2007 ནས་2009 པར་གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་ཁིང་ལས་ཆན་རིག་ཁང་གི་
ཡོན་རྒྱུ་།
2009 ནས་2011 པར་རྒྱུ་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེས་ཆོགས་པ་
གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་ལྟ་ཡོན་དང་། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་ཆན་

ཆལ་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་ཁིང་ལས་
ཆན་རིག་ཁང་གི་ཡོན་རྒྱུ་།
2011 ནས་2014 པར་རྒྱུ་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེས་ཆོགས་པ་གོང་
རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་ལྟ་ཡོན་དང་། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་སྤྱི་ཁྱེད་
གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་ཆན་ཆལ་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་
རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་ཁིང་ལས་ཆན་རིག་ཁང་གི་ཡོན་
རྒྱུ་།
2014 ནས་2016 པར་རྒྱུ་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེས་ཆོགས་པ་རྒྱུ་
དབྱེད་གི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་ལྟ་
ཡོན་དང་། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་སྤྱི་ཁྱེད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ། གོང་རྒྱུ་ཞིང་
ཆེན་ཆན་ཆལ་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་
ཁིང་ལས་ཆན་རིག་ཁང་གི་ཡོན་རྒྱུ་།
2016 ནས་2019 པར་རྒྱུ་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེས་ཆོགས་པ་རྒྱུ་
དབྱེད་གི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་པ་(2016 ལོའི་ཟླ་11 པར་ཕུའུ་རྟ་རིམ་
པའི་ཐོབ་ཐང་ལོངས་སྤྱད་)གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་ལྟ་
ཡོན་དང་། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་སྤྱི་ཁྱེད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་
ཆན་ཆལ་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ། གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་ཁིང་
ལས་ཆན་རིག་ཁང་གི་ཡོན་རྒྱུ་།
2019 ནས་2020 པར་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁྱེད་
གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་རྒྱུ་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེས་ཆོགས་པ་
རྒྱུ་དབྱེད་གི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་གོང་རྒྱུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་
ཞི་གཞོན་པ་ལྟ་ཡོན།
2020 ནས་2021 པར་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁྱེད་
གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་རྒྱུ་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེས་ཆོགས་པ་
རྒྱུ་དབྱེད་གི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ།
2021 ནས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁྱེད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་
གཞོན་པ་དང་རྒྱུ་གོ་དམངས་གཙོ་ཡར་སྐྱེས་ཆོགས་པ་རྒྱུ་དབྱེད་གི་
རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ།
སྐབས་བཅུད་པ་དང་། དགུ་པ། བཅུ་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
དམངས་འཐུས་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ་དང་
སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁྱེད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་
བཅས།

ཁྱེད་ཀྱི་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་ཁྱེད་དབྱང་ལྷ་ཡོན། སྐབས་ལྔ་པ་
དང་སྐབས་དྲུག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ལྷ་ཡོན་དང་སྐབས་བཅུ་

༡༩༥༩ རྒྱ་ས་༡༩༥༩ བར་ཅི་ལིན་ཞིང་ཆེན་པའི་བྲིང་ས་མཁུད་ཀྱི་མུ་ཡོན་

༡༠༠༥ རྣམ་༡༠༠༩ བར་ཅང་ཤིས་ཁིང་ཡུད་ཀྱི་རྩུ་ཅི།

དམངས་འཕུས་ཆོགས་རྒྱན་ལས་ཁྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུ་རེན། གྲུ་
 གྲང་སྐབས་བཅུ་བཞི་པ་དང་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་གྲང་དབྱང་གི་རྩིས་
 རྩོན་ཁྱ་ཡོན། སྐབས་བཅུ་དྲུག་པ་དང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲང་
 དབྱང་གི་ཁྱ་ཡོན། སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གོས་ཀྱི་
 ཀྲུ་ཞི་གཞོན་པ་བཅས།

༡༩༧༣ ན་མ་༡༩༧༥ བར་འདིག་རྟེན་འཕུར་སྐྱོད་སུའི་གཡོན་གསུམ་
 སའི་གཉིས་གསུམ་དག་བཅོ་གྲའི་ཞིབ་འདུག་ཁང་གི་ལག་རྒྱལ་བ།

མིའི་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི(དེའི་ཕྱི་ ༡༩༥༧.༠༩ ན་མ་ ༡༩༥༧.༠༧ བར་གྲང་དབྱང་
 ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་ཟབ་སྦྱོང་ལུའི་དཔལ་འབྱོར་འཛིན་གྲུར་སློབ་སྦྱོང་)
 ༡༩༥༡ ན་མ་ ༡༩༥༩ བར་གྱི་ཅང་ཁིང་ཆེན་ཅཤིང་གྲོང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་
 གཞོན་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི།
 ༡༩༥༩ ན་མ་ ༡༩༥༩ བར་གྱི་ཅང་ཁིང་ཆེན་ཅཤིང་གྲོང་ཨུད་རྩུའུ་ཅི་
 གཞོན་པ།
 ༡༩༥༩ ན་མ་ ༡༩༩༡ བར་གྱི་ཅང་ཁིང་ཆེན་ཅཤིང་གྲོང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི།
 ༡༩༩༡ ན་མ་ ༡༩༩༡ བར་གྱི་ཅང་ཁིང་ཨུད་ཆ་འཛུགས་ལུའི་ལུ་གྲང་
 གཞོན་པ(ཐིང་ཕུ་པ་ཆུན་པ།)
 ༡༩༩༡ ན་མ་ ༡༩༩༩ བར་གྱི་ཅང་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་ལྷན་ལས་ཨུ་ཡོན་དང་ཆ་
 འཛུགས་ལུའི་ལུ་གྲང་།
 ༡༩༩༩ ན་མ་ ༡༩༩༩ བར་གྱི་ཅང་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་ཆ་
 འཛུགས་ལུའི་ལུ་གྲང་།
 ༡༩༩༩ ན་མ་ ༡༩༩༩ བར་གྱི་ཅང་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་ ༡༩༩༩ བར་རྟོ་པེ་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༩ ན་མ་ ༢༠༠༡ བར་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁབ་བཅོ་ཆོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་
 གཞོན་པ་དང་། ཏང་ཙུའི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ། རྩུའུ་ཅི་ལུའི་རྩུའུ་ཅི།
 ༢༠༠༡ ན་མ་ ༢༠༠༡ བར་ལུ་ཅན་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ།
 ༢༠༠༡ ན་མ་ ༢༠༠༩ བར་ལུ་ཅན་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་
 རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་འགན་ཁུངས་།
 ༢༠༠༩ ན་མ་ ༢༠༠༩ བར་ལུ་ཅན་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་
 རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་འགན་ཁུངས་།
 ༢༠༠༩ ན་མ་ ༢༠༠༩ བར་ལུ་ཅན་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་
 རྩུའུ་ཅི་གཞོན་པ་འགན་ཁུངས་།
 ༢༠༠༩ ན་མ་ ༢༠༠༩ བར་ལུ་ཅན་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་དང་ཁིང་ཆེན་
 མི་དམངས་འཐུས་ཆོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཞི།
 ༢༠༠༩ ན་མ་ ༢༠༡༩ བར་རྩུའུ་ཅན་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་དང་ཁིང་ཆེན་
 མི་དམངས་འཐུས་ཆོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཞི།
 ༢༠༡༩ ལོར་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་
 ཞི་གཞོན་པ་དང་། རྩུའུ་ཅན་ཁིང་ཨུད་ཀྱི་རྩུའུ་ཅི་དང་ཁིང་ཆེན་མི་
 དམངས་འཐུས་ཆོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་ཞི། གྲང་
 གྲང་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་གྲང་དབྱང་རྩིས་སློབ་ཨུ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་
 རྒྱུ་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱ་བདུན་པ། སྐབས་བཅོ་བརྒྱུ་པ་བཅས་ཀྱི་
 གྲང་དབྱང་ཨུ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་གྲོས་ཀྱི་

གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་བཅས།

༡༥. གཤུ་ཞའོ་ཁོན་གྱི་ལ་རྒྱལ་མདོར་བཟུས།⁽³³⁾

གཏུ་ལོ་ཁོ་། ལྷ་རིགས།
 ༡༩༥༩ ལོ་འི་ལྷ་དང་པོར་སྐྱེས།
 ཅང་སྐུ་དབྱི་ཤིན་ནས་རེད།
 ༡༩༦༩ ལོ་འི་ལྷ་ལ་པར་ལས་
 ཀར་བྱས། ༡༩༩༦ ལོ་འི་ལྷ་
 ལ་པར་གྲུང་གོ་གྲུང་ཁན་ཏང་
 བྱང་བྱས། ཆིང་ཏུ་སྐྱོང་ཆེན་
 རང་འགྲུལ་ཅན་གྱི་ལག་གི་མ་
 ལག་པའོ་སྐྱེན་ཆེད་ལས་ཐོན།

ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་རྒྱུ་ལྟན། བཟོ་སྐྱོན་རིག་པའི་འབྲམ་རམས་
 པའི་སློབ་གནས་ལྟན་པ་དང་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།
 ད་ལྟ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའི་གཞོན་
 པ། ཀྲང་གོ་མི་དམངས་དངུལ་ཁང་གི་ཉང་ཀྲང་། ཉང་ལུང་རྩུའུ་ཅི་
 བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་ཡོད།
 ༡༩༦༥ ལོ་ནས་༡༩༭༡ ལོར་ཉེ་ལུང་ཅང་ཞིང་ཆེན་གྱི་བརྒྱུད་ལྷ་གཉིས་ཞིང་
 རའི་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན།
 ༡༩༭༡ ལོ་ནས་༡༩༭༥ ལོར་པེ་ཅིང་རྫོང་འཁྱུར་བཟོ་སྐྱོན་སློབ་སྦྱིང་གི་ལྷ་
 ཆོག་ས་བཞི་ལྟན་གྱི་སློག་འགལ་བརྟག་དཔྱད་ཡོ་བྱད་རང་འགལ་ཅན་
 གྱི་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱིང་བྱས།
 ༡༩༭༥ ལོ་ནས་༡༩༭༦ ལོར་པེ་ཅིང་གོང་ཁྱེར་རང་འགལ་ཅན་གྱི་ལག་རྩལ་
 ཞིབ་འཇུག་སྤྱོད་ཡི་ཞིབ་འཇུག་སྤྱོད་བཞི་པའི་ལག་རྩལ་པ།
 ༡༩༭༦ ལོ་ནས་༡༩༧༧ ལོར་འབྲུལ་སྒྲུལ་ཆོན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་པེ་ཅིང་
 རང་འགལ་ཅན་ཞིབ་འཇུག་སྤྱོད་ཡི་རྩིས་འཁོར་ཉེར་སྦྱོང་དང་མ་ལག་
 བཟོ་སྐྱོན་ཆེད་ལས་ཀྱི་རབ་འབྲམས་པའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།
 ༡༩༧༧ ལོ་ནས་༡༩༧༩ ལོར་འབྲུལ་སྒྲུལ་ཆོན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་པེ་ཅིང་
 རང་འགལ་ཅན་ཞིབ་འཇུག་སྤྱོད་ཡི་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་པོའི་ལག་
 རྩལ་པ་དང་ལག་རྩལ་ཆེ་མོ་བ(དེའི་རིང་༡༩༧༩ ལོ་ནས་༡༩༧༩ ལོར་ཆིང་ཏུ་སློབ་
 ཆེན་རང་འགལ་ཅན་ལྟེ་ལག་གི་མ་ལག་བཟོ་སྐྱོན་ཆེད་ལས་ཀྱི་ལས་ཤོག་ཞིབ་འཇུག་
 སློབ་མའི་སློབ་གནས་སློབ་སྦྱིང་བྱས་ནས་བཟོ་སྐྱོན་རིག་པའི་འབྲམ་རམས་པ་(ཤོབ་

༡༠༡༩ ལོར་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་
གཞོན་པ་དང་། གྲུང་གོ་མི་དམངས་དངུལ་ཁང་གི་ཉང་གྲང་། ཉང་ལུང་
ཀྱི་རྒྱུ་ཅི། གྲུང་གྲུང་སྐབས་བརྒྱ་གྲག་པ་དང་བརྒྱ་བདུན་པའི་གྲུང་
དབྱང་གི་ལྷ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་
གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་བཅས།

१९५५ ३९७९३ བར་ཡིག་སྒྲེལ་ཤུའི་ཆོག་མ་པར་དང་དུས་དེབ་
འབྲེམ་མ་སྒྲེལ་རྩམ་གྱི་རྩམ་ཁང་གཞན་པ་དང་རྩམ་ཁང་(१९५३ ३९
१९५४) བར་ཅི་ལིན་སློབ་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་དོ་དམ་ཆོག་ལག་ཏུ་རྒྱུལ་དམངས་དཔལ་

ཡུང་ཡུང་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡུང་དབྱང་རྗེས་སྡོན་མུ་ཡོན། སྐབས་
བཅུ་བདུན་པ་དང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཡུང་དབྱང་མུ་ཡོན། སྐབས་
བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞི་གཞོན་པ་བཅས།

གྱི་རྒྱུན་ལས་ལྷ་ཡོན་དང་དབྱེན་ཁོན་གྱི་ཡུལ་ཅི(༡༠༠༠ ནས་
 ༡༠༠༡ བར་གྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་དཔལ་འབྱོར་ཞིབ་
 འཇུག་སློབ་མི་རིགས་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་དང་ཁྱིམ་སྡོད་
 འབྲམ་རམས་པའི་སློབ་གནས་ཐོབ)
 ༡༠༠༡ ནས་༡༠༠༤ བར་ཉིང་ཁ་རྩའི་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་
 གྱི་རྒྱུན་ལས་ལྷ་ཡོན་དང་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཡུལ་ཞི་གཞོན་པ།
 ༡༠༠༢ ནས་༡༠༠༢ བར་ཉིང་ཁ་རྩའི་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་
 གྱི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཡུལ་ཞི་གཞོན་པ།
 ༡༠༠༢ ནས་༡༠༠༤ བར་ཉིང་ཁ་རྩའི་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་
 གྱི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཡུལ་ཞིའི་འགན་ཚབ་
 འཁུར།
 ༡༠༠༤ ནས་༡༠༡༡ བར་ཉིང་ཁ་རྩའི་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་
 གྱི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཡུལ་ཞི།
 ༡༠༡༡ ལོར་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞི་
 གཞོན་པ་དང་། ཉིང་ཁ་རྩའི་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་
 ཅི་གཞོན་པ། ཉིང་ཁ་རྩའི་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཡུལ་
 ཞི།
 གྲུང་གྲུང་སྐབས་བརྒྱ་གྲག་པའི་གྲུང་དབྱང་རྒྱུ་ཡོན་ལྷ་ཡོན། སྐབས་
 བརྒྱ་གྲག་པའི་གྲུང་ལྷ་ཆང་འཛོམས་གྲོས་ཆོག་མཐོང་སྤྲོད་པའི་ཐོག་
 རིམ་གསལ་བྱས་པའི་གྲུང་དབྱང་ལྷ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་བདུན་པ་དང་
 སྐབས་བཙུང་བརྒྱ་པའི་གྲུང་དབྱང་ལྷ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་
 སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞི་གཞོན་པ་བཅས།

༡. ལྷ་པོའི་ཡི་ཨ་རྒྱུ་མདོར་བཟུས།⁽³³⁾

ལྷ་པོ། གྲོང་རིགས།
 ༡༩༥༤ ལོའི་ལྷ་དང་པོར་
 རྒྱུ་ཀྱི་གྲོང་མིས་ཐུན་དབྱང་
 ནས་རེད།
 ༡༩༧༡ ལོའི་ལྷ་བརྒྱ་པར་
 ལས་ཀར་ཞུགས། ༡༩༧༥
 ལོའི་ལྷ་བརྒྱ་པར་གྲུང་གོ་
 གྲུང་ཁན་ཏང་ནང་ཞུགས།
 གྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་
 སྦྱོང་ཆབ་སྲིད་ཆེན་ཁག་

ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་ཆེད་ལས་ཐོན། སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་རྒྱུ་ལྷན།
 ཞིབ་འཇུག་པ་ཡིན།
 ད་ཆ་གྲུང་གྲུང་སྐབས་བཙུང་བརྒྱ་པའི་གྲུང་དབྱང་གི་ལྷ་ཡོན་དང་།
 སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞི་གཞོན་པ།
 ཀོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་
 དང་ལྗོངས་སྲིད་གཞུང་གི་ཡུལ་ཞིའི་འགན་འཁུར།
 ༡༩༧༡ ནས་༡༩༧༤ བར་གྲོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་ལིའུ་
 གྲོལ་དང་ལྷགས་བཙོ་གྲུའི་བཙོ་པ།
 ༡༩༧༤ ནས་༡༩༧༧ བར་གྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་སྦྱོང་ཆབ་སྲིད་ཆེན་
 ཁག་ཏུ་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས།
 ༡༩༧༧ ནས་༡༩༩༡ བར་གྲོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་འཆར་
 འགོད་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འཆར་འགོད་དཔལ་འབྱོར་ཞིབ་འཇུག་
 སློབ་མི་ལས་རོགས་ཞིབ་འཇུག་པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་པ་གཞོན་པ། སློབ་
 གྲུང་གཞོན་པ་(དེའི་རིང་༡༩༩༠ ནས་༡༩༩༡ བར་གྲོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་
 ལྗོངས་ལྷོ་ཁྲོལ་ལྷོ་ལྷོ་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པའི་འགན་
 ཁུར)
 ༡༩༩༡ ནས་༡༩༩༣ བར་གྲུང་གོ་མྱེ་ཆོག་ཆེན་རིག་ཁང་མི་རིགས་
 ཞིབ་འཇུག་སློབ་མི་ཞིབ་འཇུག་པ་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༣ ནས་༡༩༩༤ བར་གྲུང་གོ་མྱེ་ཆོག་ཆེན་རིག་ཁང་མི་རིགས་
 ཞིབ་འཇུག་སློབ་དཔལ་འབྱོར་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཡུལ་རེན་དང་ཞིབ་
 འཇུག་པ།
 ༡༩༩༤ ནས་༡༩༩༤ བར་གྲོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་པེ་རྩའི་
 གྲོང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅིའི་ལས་རོགས།
 ༡༩༩༤ ནས་༡༩༩༤ བར་གྲོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་དཔལ་
 འབྱོར་རྒྱུ་གཞི་རྒྱུ་བཙོས་ལྷ་ཡོན་གྱི་ཡུལ་རེན་གཞོན་པའི་འགན་
 ཁུར།
 ༡༩༩༤ ནས་༡༩༩༤ བར་གྲོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་པེ་ལེ་
 ས་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་དང་སྲིད་འཛིན་གྲུང་ལྷ་ཡོན་ཡོན།
 ༡༩༩༤ ནས་༡༩༩༤ བར་གྲོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་པེ་ལེ་
 ས་ཨུད་(གྲོང་ཨུད)ཀྱི་རྒྱུ་ཅི།
 ༡༩༩༤ ནས་༡༩༩༤ བར་གྲོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་སྲིད་
 གཞུང་གི་ཡུལ་ཞི་གཞོན་པ།
 ༡༩༩༤ ནས་༡༩༩༤ བར་གྲོང་མིས་གྲོང་རིགས་རང་སློང་ལྗོངས་ཏང་
 ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོན་དང་། ནུན་ཉིང་གྲོང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི། གྲོང་ཁྲོལ་མི་

གྲུང་གྲུང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲུང་དབྱང་རྗེས་སྡོན་མུ་ཡོན་དང་
 སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་གྲུང་དབྱང་མུ་ཡོན། སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་
 རྒལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཡུལ་ཁི་གཞོན་པ་བཅས།

ད་ཆ་སྐལ་པ་འཕུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དྲུག་གི་གྲུ་ཞི་དང་
གྲང་པོ་པོ་མེན་ཏང་གསར་བཅེ་ལུ་ལྷན་ཁྲུང་དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་གྲུ་

༡༠༠༡ ནས་༡༠༠༡ བར་གྲུང་གོ་གོ་མིན་ཏང་གསར་བརྗེ་མཉམ་སྦྲེལ་གྲུང་
དབྱུང་གི་ཆེད་བསྐྱོར་གྲུའི་གཞི་ལ་དང་རྒྱུད་ཆེ་གཅིག་སྟེགས།

༡༠༠༡ ན་མ་༡༠༡༡ བར་གྲུང་གོ་གོ་མིན་ཏང་གསར་བཞེ་མུ་ལྷན་གྲུང་
དབྱང་གི་ཆེད་བསྐོས་གྲུང་ཞི་གཞོན་པ།

༡༠༡༡ ན་མ་༡༠༡༡ བར་གྲུང་གོ་གོ་མིན་ཏང་གསར་བཞེ་མུ་ལྷན་གྲུང་
དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་གྲུང་ཞི་གཞོན་པ་(ཕུའུ་ཁང་རིམ་པའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་)

༡༠༡༡ ལོར་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུང་ཞི་
གཞོན་པ་དང་། གྲུང་གོ་གོ་མིན་ཏང་གསར་བཞེ་མུ་ལྷན་གྲུང་དབྱང་གི་
རྒྱན་ལས་གྲུང་ཞི་གཞོན་པ།

སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱན་
ལས་མུ་ལྷན་གྱི་མུ་ཡོན། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཕྱི་དོན་
མུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུང་རེན་མུ་ཡོན་གཞོན་པ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་
རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་མུ་ཡོན། སྐབས་དགུ་པ་དང་བརྒྱུ་པའི་རྒྱལ་
ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་མུ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་
ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུང་ཞི་གཞོན་པ་བཅས།

༡༠. བློ་ལོ་ཀོང་གི་ལ་རྒྱས་མདོར་བཤུས།⁽³³⁾

བློ་ལོ་ཀོང་། རྒྱ་རིགས།
༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ལྷ་པར་སྐྱེས།
ཅི་ལིན་ལི་རྩུབ་ནས་རེད།
དམངས་གཙོ་མནའ་མཐུན་
ཚོགས་པའི་ཁོངས་མི། ༡༩༨༡
ལོའི་ཟླ་དྲུག་པར་ལས་ཀར་
ཞུགས། ཅི་ལིན་བཅོ་ལས་སློབ་
ཆེན་ཞིང་ལས་འཕུལ་ཆས་
བཅོ་སྐྱོན་ཚན་ཁག་ཞིང་ལས་
འཕུལ་ཆས་ཆེད་ལས་ཐོན།

ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་རྒྱས་དང་བཅོ་སྐྱོན་འབྲུམ་རམས་པའི་སློབ་
གནས་ལྷན། དགེ་རྒན་ཆེ་མོ་པ་ཡིན།

ད་ཆ་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུང་ཞི་གཞོན་
པ་དང་དམངས་གཙོ་མནའ་མཐུན་ཚོགས་པ་གྲུང་དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་
གྲུང་ཞི་གཞོན་པའི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།

༡༩༨༡ ན་མ་༡༩༨༤ བར་ཅི་ལིན་ཞིང་ཆེན་ལི་རྩུབ་རྫོང་ཤྱ་གསོར་བར་
བཅོ་པ་བྱས།

༡༩༨༤ ན་མ་༡༩༩༡ བར་ཅི་ལིན་བཅོ་ལས་སློབ་ཆེན་ཞིང་ལས་འཕུལ་

ཆས་བཅོ་སྐྱོན་ཚན་ཁག་ཏུ་ཞིང་ལས་འཕུལ་ཆས་ཆེད་ལས་སློབ་
གཉེར་བྱས།

༡༩༩༡ ན་མ་༡༩༩༥ བར་ཅི་ལིན་བཅོ་ལས་སློབ་ཆེན་ཞིང་ལས་འཕུལ་
ཆས་བཅོ་སྐྱོན་ཚན་ཁག་གི་ཞིང་ལས་འཕུལ་ཆས་ཆེད་ལས་ཀྱི་རབ་
འབྲུམ་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།

༡༩༩༥ ན་མ་༡༩༩༦ བར་ཁང་ཁུན་རྒྱུ་ལོར་བཅོ་ལས་མཐོ་རིམ་
ཆེད་ཆན་སློབ་གྲུར་དགེ་རྒན།

༡༩༩༦ ན་མ་༡༩༩༠ བར་ཅི་ལིན་བཅོ་ལས་སློབ་ཆེན་ཞིང་ལས་འཕུལ་
ཆས་བཅོ་སྐྱོན་ཚན་ཁག་གི་ཞིང་ལས་འཕུལ་ཆས་ཆེད་ལས་ཀྱི་འབྲུམ་
རམས་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།

༡༩༩༠ ན་མ་༡༩༩༤ བར་ཅི་ལིན་བཅོ་ལས་སློབ་ཆེན་ཞིང་ལས་འཕུལ་
ཆས་བཅོ་སྐྱོན་ཚན་ཁག་གི་དགེ་རྒན་ཆེ་མོ་པ་གཞོན་པ་དང་། དགེ་
རྒན་ཆེ་མོ་བ། གྲུང་རེན་གཞོན་པ་(འཛིན་རིང་༡༩༩༡.༠༤ ན་མ་༡༩༩༤.༠༡ བར་
རི་ལིན་ཅིན་རྩུབ་སློབ་ཆེན་གྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་འཛིན་མཁས་དབང་བྱས།)

༡༩༩༤ ན་མ་༡༩༩༦ བར་ཅི་ལིན་བཅོ་ལས་སློབ་ཆེན་ཞིང་ལས་སློབ་
སློབ་གྲྭ་ཡོན་གྲང་གཞོན་པ།

༡༩༩༦ ན་མ་༡༩༩༨ བར་ཅི་ལིན་བཅོ་ལས་སློབ་ཆེན་ཞིང་ལས་སློབ་
སློབ་གྲྭ་ཡོན་གྲང་།

༡༩༩༨ ན་མ་༡༩༩༨ བར་དམངས་གཙོ་མནའ་མཐུན་ཚོགས་པ་ཅི་ལིན་
ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲུང་རེན་མུ་ཡོན་གཞོན་པ་དང་། ཁང་ཁུན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
གྲུང་རེན་མུ་ཡོན་གཞོན་པ། ཅི་ལིན་བཅོ་ལས་སློབ་ཆེན་ཟིང་ལས་
སློབ་སློབ་གྲྭ་ཡོན་གྲང་།

༡༩༩༨ ན་མ་༡༩༩༩ བར་དམངས་གཙོ་མནའ་མཐུན་ཚོགས་པ་ཅི་ལིན་
ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲུང་རེན་མུ་ཡོན་གཞོན་པ་དང་ཅི་ལིན་ཞིང་ཆེན་ཁང་
ཁུན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རི་གྲང་གཞོན་པ།

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་དམངས་གཙོ་མནའ་མཐུན་ཚོགས་པ་ཅི་ལིན་
ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲུང་རེན་མུ་ཡོན་གཞོན་པ་དང་། ཅི་ལིན་ཞིང་ཆེན་
སྲིད་གཞུང་གི་རྩུང་ཆེ་གཞོན་པ། གཞུང་དོན་ཐིང་གི་གྲུང་རེན་གཞོན་
པ་(ཐིང་རིམ་པ་རྒན་པ།)

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་དམངས་གཙོ་མནའ་མཐུན་ཚོགས་པ་ཅི་ལིན་
ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲུང་རེན་མུ་ཡོན་དང་། ཅི་ལིན་ཞིང་ཆེན་སྲིད་གཞུང་གི་
རྩུང་ཆེ་གཞོན་པ། གཞུང་དོན་ཐིང་གི་གྲུང་རེན་གཞོན་པ་(ཐིང་རིམ་པ་
རྒན་པ།)

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་ཅི་ལིན་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྩུང་གྲང་གཞོན་པ་དང་
དམངས་གཙོ་མནའ་མཐུན་ཚོགས་པ་ཅི་ལིན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲུང་རེན་
མུ་ཡོན།

སྐབས་བརྒྱ་ཤུག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་
 འཐུས་མི་དང་། སྐབས་དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མིད་མྱོས་མུ་
 ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་ཤུག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མིད་མྱོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞིན་
 པ་བཅས།

མཆེད་ཞིབ་འཇུག་སུའོ་ཡི་སུའོ་ཀྱང་།

༡༠༠༡ ན་མ་༡༠༠༢ བར་གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཇུགས་ལྷན་
ཆོགས་ཀྱང་དབྱང་གི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་མཆོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་
གྲུ་རེན་ལྷ་ཡོན། མཆོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཉེང་ཀྱང་གཞོན་པ།

༡༠༠༢ ན་མ་༡༠༠༣ བར་གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཇུགས་ལྷན་
ཆོགས་ཀྱང་དབྱང་གི་ཆེད་བསྐྱོམ་ལས་འགན་འཁུར་མཁན་གྲུ་ཞི་
གཞོན་པ་དང་མཆོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲུ་རེན་ལྷ་ཡོན།

༡༠༠༣ ན་མ་༡༠༠༤ བར་གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཇུགས་ལྷན་
ཆོགས་ཀྱང་དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་(ཕུལ་ཀྱང་རིམ་པའི་ཐོབ་
ཐང་ལྷན)དང་མཆོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲུ་རེན་ལྷ་ཡོན།

༡༠༠༤ ན་མ་༡༠༠༥ བར་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་
ཀྱི་དྲུང་ཆེ་གཞོན་པ་(འགན་གཅིག་ལྗོངས་ཁུར)དང་གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་
རྒྱལ་འཇུགས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱང་དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་གྲུ་ཞི་གཞོན་
པ་(ཕུལ་ཀྱང་རིམ་པའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན)དང་མཆོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲུ་རེན་
ལྷ་ཡོན།

༡༠༠༥ ན་མ་༡༠༠༧ བར་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་
ཀྱི་དྲུང་ཆེ་གཞོན་པ་(འགན་གཅིག་ལྗོངས་ཁུར)དང་། གྲུང་གོ་དམངས་
གཙོ་རྒྱལ་འཇུགས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱང་དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་གྲུ་ཞི་
གཞོན་པ་(ཕུལ་ཀྱང་རིམ་པའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན)དང་གྲུ་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་བཟོ་
ཆོགས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་(འགན་གཅིག་ལྗོངས་ཁུར)

༡༠༠༧ ན་མ་༡༠༡༡ བར་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་
ཀྱི་དྲུང་ཆེ་གཞོན་པ་(འགན་གཅིག་ལྗོངས་ཁུར)དང་། གྲུང་གོ་དམངས་
གཙོ་རྒྱལ་འཇུགས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱང་དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་གྲུ་ཞི་
གཞོན་པ་(ཕུལ་ཀྱང་རིམ་པའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན)དང་གྲུ་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་བཟོ་
ཆོགས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་(འགན་གཅིག་ལྗོངས་ཁུར)དང་གྲུ་ལས་རིགས་
སློབ་གསོ་ཁང་གི་ལི་ཅི་ཀྱང་གཞོན་པ།

༡༠༡༡ ལོར་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་
གཞོན་པ་དང་། གྲུང་གོ་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་འཇུགས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱང་
དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ། གྲུང་གྲུ་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་བཟོ་
ཆོགས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་(འགན་གཅིག་ལྗོངས་ཁུར)དང་གྲུ་ལས་རིགས་
སློབ་གསོ་ཁང་གི་ལི་ཅི་ཀྱང་གཞོན་པ།

སྐབས་དགུ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཆོགས་ཀྱི་འཕུས་
མི། སྐབས་བརྒྱ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ལྷ་ཡོན་དང་། སྐབས་བརྒྱ་
གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་
གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་བཅས།

༡༡. ལུ་ཞེ་ཕུང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བཅུས།⁽³³⁾

ལུ་ཞེ་ཕུང་། རྒྱ་རིགས།
༡༩༤༢ ལོའི་ལྷ་དང་པོར་སྐྱེས།
སི་ཁྲོན་ཁྲིང་རྩུ་ནས་རེད།
ཞིང་བཟོ་དམངས་གཙོ་ཏང་
གི་ཁོངས་མི། ཁྲུང་ཆིང་འབྲིམ་
འབྲུལ་སློབ་སླིང་རྒྱ་ལམ་དང་
གྲུ་ཁའི་ཆུ་ཁག་རྒྱ་ལམ་དང་
གྲུ་ཁའི་ཆུ་བེད་བཟོ་སྐྱོན་ཆེད་

ལས་ནས་ཐོན། སློབ་ཆེན་སློབ་རྒྱུས་ལྷན། མཐོ་རིམ་བཟོ་སྐྱོན་ཆེ་མོ་བ་
ཡིན།

ད་ཆ་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞོན་པ་ཞིང་བཟོ་དམངས་
གཙོ་ཏང་གྲུང་དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་གྲུ་ཞི་གཞོན་པའི་འགན་འཁུར་
བཞིན་ཡོད།

༡༩༦༥ ན་མ་༡༩༨༠ བར་ཁྲུང་ཆིང་འབྲིམ་འབྲུལ་སློབ་སླིང་རྒྱ་ལམ་དང་
གྲུ་ཁའི་ཆུ་ཁག་རྒྱ་ལམ་དང་གྲུ་ཁའི་ཆུ་བེད་བཟོ་སྐྱོན་ཆེད་ལས་སུ་སློབ་
སྦྱོར་བྱས།

༡༩༨༡ ན་མ་༡༩༨༣ བར་ཅང་ཤིས་ཞིང་ཆེན་ཅིལ་ཅང་གྲུ་དོན་རྒྱུས་ཀྱི་
བཟོ་བ།

༡༩༨༣ ན་མ་༡༩༩༤ བར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་ཁྲིང་རྩུ་ ༤༡༠ བཟོ་གྲུའི་
བཟོ་བ་དང་། ལག་ཆལ་པ། ལས་རིགས་བཟོ་སྐྱོན་ཆེ་མོ་བ། བཟོ་སྐྱོན་ཆེ་
མོ་བ། ལོ་རྒྱུ་བ། རྩོད་མཐོའི་རྩུ་གྲངས་ཆེ་བའི་ཁང་གི་གྲུ་རེན་(འེ་
རིང་༡༩༩༥ ན་མ་༡༩༩༧ བར་པེ་ཅིང་ལྷགས་དང་དར་ལྷགས་སློབ་སླིང་ལྷགས་རིགས་
དངོས་ཁམས་ཆེད་ལས་སུ་ཟབ་སྦྱོང་)

༡༩༩༤ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་འབྲིམ་འབྲུལ་ཐིང་རྒྱ་ཐོག་
སྐྱེལ་འདེན་ལས་དོན་དོ་དམ་རྒྱུས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱོན་ཆེ་མོ་བ་དང་། ཁོའོ་
ཀྱང་། བཟོ་སྐྱོན་ཆེ་མོ་

༡༩༩༩ ན་མ་༡༩༩༩ བར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་འབྲིམ་འབྲུལ་ཐིང་རྒྱ་ཐོག་
སྐྱེལ་འདེན་ལས་དོན་དོ་དམ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུས་ཀྱང་གཞོན་པ་(༡༩༩༡ ན་མ་
༡༩༩༩ བར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་སུ་ཁྲོན་རྩོང་འབྲིམ་འབྲུལ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུས་ཀྱང་གཞོན་

༡༩༩༩ ནས་༡༩༩༧ བར་སེམས་ཁྱོན་ཁིང་ཆེན་འགྲིམ་འགྲུལ་ཐིང་གི་ཐིང་
གྲང་གཞོན་པ།

༡༠༠༡ ནས་༡༠༠༡ ວར་ཁིང་བཟོ་དམངས་གཙོ་ཏང་གི་ཁྲོན་ཁིང་ཆེན་
 གི་ཀྲུའུ་ཅེན་ཅུ་ཡོན་དང་གི་ཁྲོན་ཁིང་ཆེན་འགྲིམ་འགྲུལ་ཐིང་གི་ཐིང་
 གང་ག་ཁྲོན་པ།

༡༠༠༩ ནས་༡༠༡༡ བར་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་སྤྲེལ་བཅུ་གཅིག་པའི་
 གྲུང་ཆེ་གཞོན་པ་(འགན་གཅིག་ཚུགས་ཁུར་)དང་། ཞིང་བཟོ་དམངས་གཙོ་
 ཏང་གུང་དབྱུང་གི་ཆེད་བསྐོས་གྲུཅུ་ཞི་གཞོན་པ། སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་
 གྲུཅུ་རེན་ལུ་ཡོན།

༡༠༡༡ ནས་༡༠༡༩ བར་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་
 གྲི་བྱང་ཆེ་གཞོན་པ་(འགན་གཅིག་ཚུགས་ཁུར་)ཞིང་བཟོ་དམངས་གཙོ་
 ཏང་གྲུང་དབྱང་གི་རྒྱན་ལས་གྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་(ལུག་ཁང་རིམ་པའི་ཐོབ་ཐང་
 ལྡན་)

སྐབས་དགུ་པ་དང་སྐབས་བརྒྱ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་། སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཁུ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་ཡུལ་ཁྱིམ་ཞིབ་འཇུག་པ་བཅས།

A portrait of a middle-aged man with grey hair, wearing a dark suit, white shirt, and a red patterned tie. He is looking directly at the camera against a blue background.

༡༩༥༩ ལོའི་ལྷན་ ༡༣ པར་
སྐྱེས། སྤུ་ཅན་སྤུ་ཆེང་
ནས་རིད།

ཀྱི་ཀྱང་ཏང་གི་ཁོངས་མི།
དེའི་ཁོ་རྒྱུ་ལྟོས་སྒྲིག་སྒྲུབ་
ཆེན་ཏེ་ལོ་རལ་བྱུང་རིག་པ་
དང་ལཱ་སྒྲུབ་རིག་པ་སྒྲུབ་

སྒྲིང་ནས་ཐོན། ཞིབ་འདུག་སློབ་མའི་སློབ་རྒྱས་དང་འབྲམ་རམས་པའི་
སློབ་གནས་ལྟན། ཞིབ་འདུག་པ་ཡིན།

ད་ཆ་རྒྱལ་ཁབ་འཛུགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གྲུ་ཞི་གཞི་
 ལ། རྒྱལ་ཡོངས་བཟོ་ཆོང་ལས་རིགས་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་
 གྲུ་ཞི། གྲུ་གྱི་དམངས་ཁྲོད་ཆོང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་བཙས་ཀྱི་
 འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།

༡༩༧༤ ན་མ་༡༩༧༧ བར་ཐུང་རྒྱུ་སློབ་ཆེན་ས་གཤིས་གཏེར་འདོན་
ཆེན་ཁག་གི་ས་གཤིས་ཆེད་ལས་སུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།

༡༩༥༧ ན་མ་༡༩༥༩ བར་སྐུ་འཁྱུར་ཆོས་ལུགས་གཤིས་གཏེར་འདོན་
ཚན་ཁག་གི་དགོ་ཆ་ན།

༡༩༤༥ ན་མཚུངས་༡༩༤༥ བར་དཀྱིན་འཛིན་ལོ་ན་རྒྱུ་ཆེན་ཏི་གོ་རང་
 བྱུང་རིག་པ་དང་བསྐྱེད་རིག་པ་སློབ་སྦྱིང་བྱ་རབ་འབྲུམ་མ་པའི་ཞིབ་
 འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་སྦྱོར་བྱས།

༡༩༥༥ ན་མ་༡༩༩༠ བར་དབྱིན་ཇིའི་ཡོན་ཏྲོན་སློབ་ཆེན་ནི་གོ་རང་བྱུང་
 རིག་པ་དང་བཟོ་སྐྱུན་རིག་པའི་སློབ་སྡིང་དུ་འབྱུང་རམས་པའི་ཞིབ་
 འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་སྡོང་།

༡༩༩༠ ནས་༡༩༩༩ བར་གདན་ཁྲིམ་ལྟར་”རི་ཕིན་གྱི་གོ་ལའི་ཚན་རིག་
 ཟུགས་བསྐྱེད་ཞིབ་འདྲུག་ཁང་”གི་མཐོ་རིམ་ཞིབ་འདྲུག་པ།

༡༩༩༡ ནས་༡༩༩༩ བར་གདན་ཞུས་ལྟར་རི་ཕིན་གྱི་སྤངས་རྒྱུ་བརྟན་
པར་དང་ཚད་ལེན་རིས་འབྲི་ཆོག་གས་པའི་གོ་ལའི་ཆ་འབྲིན་ན་མ་ལག་

ཅན་ཁ་ཀྱང་(ཞིབ་དབྱེད་དཔྱད་)

ཆའོ་ཅན་མིང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།⁽³⁴⁾

ཚའོ་ཅན་མིང་། རྒྱ་
 རིགས། ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་༩
 པར་སྐྱེས། ཅང་སྤུ་ནུ་ནུ་
 བྱང་ནས་རེད། ༡༩༥༣
 ལོའི་ཟླ་༡༣ པར་ལས་
 ཀར་ལྷགས། ༡༩༥༣ ལོའི་
 ཟླ་༡༣ པར་ཁྱང་ཕོ་ཁྱང་
 རྒྱ་ཏང་ནང་ལྷགས། ཏ་
 ཤར་སྲིད་ཁྲིམས་སློབ་
 སྲིད་རྒྱལ་སྲིད་ཁྲིམས་

ལྷགས་ཚན་ཁག་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལྷགས་ཆེད་ལས་ཐོན། ཞིབ་
འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་རྒྱས་ལྟན། ཁྲིམས་ལྷགས་རབ་འབྱམས་པ་དང་
དག་ཀྱང་ཆེ་མོ་བ་ཡིན།

ད་ལྟ་གྲུང་གྲུང་སྐབས་བཙོ་བུ་དང་པའི་གྲུང་དབྱང་ལྷ་ཡོན་དང་། ཆེས་
མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ཅན་ཁྲ་ཡང་། ཏང་ཙུའི་རྩུཅི་
ཞིབ་དཔྱད་ལྷན་གྱི་ལྷ་ཡོན། དབུ་བཞུགས་ཞིབ་དཔྱད་དཔོན་བཅས་
གྱི་འགན་འཁུར།

༡༩༥༡ ནས་༡༩༥༥ བར་རྒྱ་དེ་གོང་བྱིར་ཅིང་ཨན་རྒྱས་བཟའ་
 བཅའ་ཀྱང་སིའི་མདུན་སྒྲོད་བཟའ་བཅའ་ཆོང་ཁང་གི་ལས་བཅོལ་དང་།
 ཤང་ཡང་ལྷོ་གནས་ཆོང་ཁང་གི་ཉང་གི་མུའི་རྩུའི་གཞོན་པ། ཀྱང་
 སིའི་ཐེ་ཆོག་ས་ཁུ་ལྷན་གྱི་རྩུའི་གཞོན་པ།

༡༩༧༥ ནས་༡༩༧༩ བར་རྒྱ་རྒྱུ་འཕྲོད་བསྟེན་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོལ་ས་
 འཕྲོད་བསྟེན་སྤྱུ་ཡི་མི་དོན་ཚོགས་རྒྱུད་གི་འགན་འཁུར་བ།

ཀླུ་ལྷན་གསུང་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཕོ་བྲང་གི་ཐུགས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་
ཆེད་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས།

༡༩༥༩ ནས་༡༩༥༦ བར་དུ་ཤར་སྲིད་ཁྲིམས་སློབ་སློང་གི་སྐབས་སྡེ་ཁོར་གྱི་
 ཁྲིམས་ལུགས་ཨ་ན་ཁག་གི་སྐབས་སྡེ་ཁོར་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཆེད་ལས་ཀྱི་རབ་

འབྱུངས་པ།

༡༩༤༥ ནས་༡༩༤༥ བར་རྟུམ་མར་སྲིད་ཁྲིམས་སྒོ་བ་གྲིང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཁྲིམས་ལུགས་ཚན་ཁག་གི་དགོ་ཆ་དང་ཚན་ཁག་གི་འགན་འཁུར་
 བ།

१९५६ ལྷ་མ་ལུ་བར་དུ་ཤར་སྲིད་ཁྱིམ་སློབ་སློང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཁྱིམ་སྤྱོད་ཆོས་ལག་གི་ཀླུ་རེན་གཞོན་པ་དང་། ཀླུ་རེན་འཚང་
 འབྲིད་དག་ཀྱན། དག་ཀྱན་ཆེ་མོ་གཞོན་པ། དག་ཀྱན་ཆེ་མོ་(འཛིན་
 १९५५ ལྷ་མ་ལུ་བར་ལེར་གྲེས་ཀྱི་གཞུང་བཙུགས་ཀེན་མེ་སློབ་ཆེན་གྱི་ཁྱིམ་
 ལྷ་མ་ལུ་སྤྱོད་སློང་དུ་སློབ་འབྲིད་རིག་གནས་པ། १९९० ལོའི་ལྷ་མ་ལུ་
 ལོའི་ལྷ་མ་ལུ་བར་ལེར་འཛིན་ཅིན་ཅིན་སློབ་ཆེན་དུ་སློབ་འབྲིད་བྱས།

༡༩༧༥ ན་མ་༡༩༧༧ བར་རྟ་ཤར་སྲིད་ཁྲིམས་སློབ་སྦྱིང་གི་ཏང་ཨུད་ཀྱི་
 རྩུལ་ཅི་གཞོན་པ་དང་རྒྱན་ལས་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ།
 ༡༩༧༧ ན་མ་༡༩༧༩ བར་རྟ་ཤར་སྲིད་ཁྲིམས་སློབ་སྦྱིང་གི་ཡོན་ཀྱང་དང་
 ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྩུལ་ཅི་གཞོན་པ་(༡༩༧༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ བར་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ལས་དོན་
 གཙོ་སློང་བྱས།)

१९९९ ལྷ་མ་འཕྲོད་པ་བར་ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་བྲིམ་ཁང་གི་ཡོན་
ཀྱང་གཞོན་པ་དང་། ཏང་ཅུའི་ཁོངས་མི། ལེགས་གཙོད་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཨུ་
ཡོན། རྒྱལ་ཁབ་བྲིམ་ཁང་དཔོན་སློབ་གྲིང་གི་ཡོན་ཀྱང་། ཏང་ཨུད་གྱི་
ཏུཅུ་ཅི། རིམ་པ་གཉིས་པའི་བྲིམ་ཁང་དཔོན་(འཛིན་པ་༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༩ ལྷ་མ་
༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༥ བར་གྱང་དབྱང་ཏང་གི་སློབ་གྲུའི་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་ལས་ཁུངས་པའི་
ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས།)

༡༠༠༡ རྣམ་༡༠༠༡ བར་ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཡོན་
ཁང་གཞོན་པ་དང་། ཏང་ཅུང་ཉུང་ཅི་གཞོན་པ་(ཐུབ་རིམ་པ་རྒན་པ)ཞིབ་
གཅིད་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཨུ་ཡོན། རྒྱལ་ཁབ་ཁྲིམས་དཔོན་སློབ་གླིང་གི་ཡོན་
ཁང་དང་། ཏང་ཨུད་གྱི་ཉུང་ཅི་ རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྲིམས་དཔོན།

༡༠༠༩ ནས་༡༠༠༩ བར་ཆེས་མཐོངི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཡོན་
ཁང་གཞོན་པ་དང་། ༡༨་ཟུང་གི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་(ལྷན་རིམ་པ་ཆུན་པ)
ཞིབ་གཅོད་ཟུ་ལྷན་གི་ཟུ་ཡོན། རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྲིམས་དཔོན།

༡༠༠༡ ལོར་ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ཅན་ཁྲ་གྲང་
 (ཞིབ་དཔྱད་དཔོན)དང་། ཏང་ཅུའི་རྩ་ཁྲ་ཅི། ཞིབ་དཔྱད་མུ་ལྷན་གྱི་ཁྲ་ཡོན།
 དབུ་བཞུགས་ཞིབ་དཔྱད་དཔོན། བྱང་གྲང་སྐབས་བཅུ་བྱུག་པའི་གྲང་
 དབྱང་རྩིས་སྒྲོན་ཁྲ་ཡོན་དང་། སྐབས་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཙེ་བརྒྱད་
 པའི་གྲང་དབྱང་ཁྲ་ཡོན་བཅས། ॥

ཁྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ།

1. <http://www.china.org.cn/18th-cpc-congress/2012-11/15/content>

2. གོ་འཁུངས།

3. གོ་འཁུངས།

4. གོ་འཁུངས།

5. གོ་འཁུངས།

6. གོ་འཁུངས།

7. གོ་འཁུངས།

8. གོ་འཁུངས།

9. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2012/11

<http://cpc.people.com.cn/n/2012/0814/c164113-18739826.html>

10. <http://www.china.org.cn/china/leadership/2013-03/10/content-28194>

11. <http://www.china.org.cn/china/leadership/node-7178530.htm>

12. གོ་འཁུངས།

13. <http://www.china.org.cn/china/leadership/2013-03/10/content-28194>

14. <http://www.china.org.cn/china/leadership/2013-03/10/content-28195>

15. <http://www.china.org.cn/china/leadership/2013-03/11/content-282013>

16. <http://www.china.org.cn/china/leadership/2013-03/11/content-282017>

17. <http://www.china.org.cn/china/leadership/2013-03/11/content-282062>

18. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/15

19. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར།

20. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/12

21. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/12

22. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/15

23. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/17

24. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/15

25. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/12

26. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2012/11/16

27. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/17

28. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/15

29. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/16

30. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/15

31. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/17

32. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/17

33. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/12

34. བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར། 2013/3/16